

ARHEOLOGIJA
v letu **2022**
dediščina za javnost

Strokovno srečanje Slovenskega arheološkega društva

ARHEOLOGIJA
v letu **2022**
dediščina za javnost

Zbornik povzetkov

Strokovno srečanje Slovenskega arheološkega društva
22. in 23. junija 2023 v Atriju ZRC SAZU v Ljubljani.

Uredila Andrej Gaspari in Predrag Novaković

Tehnični urednik Andrej Gaspari

© Slovensko arheološko društvo 2023
Vse pravice pridržane.

Založilo Slovensko arheološko društvo

Jezikovni pregled Rok Janežič

Oblikovanje in prelom Žiga Valetič, Grafični atelje Zenit

Ljubljana, junij 2023

VSEBINA

TERENSKE IN LABORATORIJSKE RAZISKAVE

- 6 Primerjalna analiza rezultatov geofizikalnih raziskav na gomilnih grobiščih med vzhodnimi Alpami in Podonavjem (študijski primer arheoloških kompleksov Poštela in Süttö)
Branko Mušič, Matija Črešnar, Zoltán Czajlik, Barbara Horn, László Rupnik, Alen Iršič
- 8 Naselbinska izkopavanja na Cvingerju nad Virom pri Stični leta 2022 – preliminarni rezultati
Sašo Porenta, Primož Stergar
- 10 Arheološka izkopavanja na trasi zahodne obvoznice Ivančne Gorice
Sašo Porenta, Primož Stergar
- 12 Nova spoznanja o življenju v starejšeželeznodobni stavbi 24 z gradišča Pungrt nad Igom
Luka Gruškovnjak, Agni Prijatelj, Petra Vojaković, Jaka Burja, Barbara Šetina, Borut Toškan, Tjaša Tolar, Rok Brajkovič, Manca Vinazza, Tamara Leskovar, Helena Grčman, Matija Črešnar
- 14 Arheološka sondiranja in geofizikalne raziskave na najdiščih Lucan in Kaštelir pri Čedljah
Igor Medarić, Manca Vinazza
- 15 Arheološke raziskave ob gradnji vodovoda na Grajskem griču v Gornji Radgoni
Mojca Jančar
- 17 Arheološke raziskave na gradišču Šlemine nad Golekom pri Vinici
Lucija Grahek, Otmar Kovač
- 19 Arheološke raziskave ob gradnji in izkopavanja v stavbi na Gosposki ulici 19 v Ljubljani
Matjaž Jenko, Matej Draksler
- 21 Prispevek k arheološki topografiji Posavskega hribovja
Mitja Pergar
- 23 Prispevek k arheološki topografiji Občine Krško - rezultati raziskav v letih 2020–2021
Mitja Pergar
- 25 Visokogorska najdišča v Krnskem pogorju
Jana Horvat, Tina Milavec
- 27 Začetne raziskave arheološkega najdišča na Rogu nad sv. Katarino (Topol) pri Medvodah
Andrej Gaspari, Igor Medarić, Uroš Stepišnik, Dimitrij Mlekuž Vrhovnik
- 29 Mikromorfološka preiskava temnih plasti iz notranjosti gradu na Kašči
Agni Prijatelj, Luka Gruškovnjak
- 30 Rezultati izkopa testnih sond na gradu Turjak
Eva Zorc, Tomaž Jerina
- 32 Arheološka izkopavanja cerkve in pokopališča sv. Martina v Poljanah nad Škofjo Loko
Marija Ogrin, Ines Klokočovnik

- 33 Geofizikalna raziskava na območju samostana Kostanjevica na Krki
Igor Medarić, Andrej Gaspari
- 35 Arheološko izkopavanje porušene Mulejeve hiše na Slovenskem Javorniku
Žan Berro, Pia Hudournik, Anja Pečnik, Katarina Predovnik
- 37 Arheološke raziskave vojnih ostalin na območju Vršiča in okolice
Uroš Košir
- 39 Arheološke raziskave džamije iz prve svetovne vojne v Logu pod Mangartom
Uroš Košir
- 41 Arheološke raziskave grobov italijanskih vojakov iz prve svetovne vojne v Vrtojbi
Uroš Košir
- 43 Nadaljevanje raziskav grobišča v protitankovskem jarku pri Mostecu v letu 2022
Uroš Košir
- 45 Geofizikalna raziskava območja poznorimskih utrdb pri Popovcu na Hrvaškem
Branko Mušič, Igor Vukmanić
- 46 Raziskave potenciala daljinskega zaznavanja v zahodnem Sremu
Darja Grosman
- 47 Sistematični terenski pregledi okolice Vršca v letu 2022
Lina Furlan, Tjaša Mržljak, Domen Perne, Matevž Šobar, Mihajlo Džamtoovski,
Dragan Jovanović, Predrag Novaković
- 48 Dežela stečkov: izkopavanja v letu 2022
Lana Nastja Anžur, Saša Čaval
- 50 3D dokumentiranje in vizualizacija stečkov srednjeveške župe Dabar (BiH):
primerjava digitizacije s fotogrametrijo (*SfM*) in strukturirano svetlobo (*SfL*)
Luka Škerjanec, Saša Čaval
- 52 Raziskave prazgodovinske gomile s stečki v Hateljih (BiH)
Lucija Grahek, Saša Čaval

DISKUSIJA

- 54 Ovrednotenje učinkovitosti terenskih pregledov na območju Slovenije
Luka Gruškovnjak

DEJAVNOSTI IN POBUDE

- 56 UNESCO katedra na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem
Irena Lazar, Neža Čebren Lipovec, Zrinka Mileusnić, Katja Hrobat Virloget, Alenka Tomaž
- 57 Arheologija v mestu: arheologija za mesto – Koper
Zrinka Mileusnić et al.

- 58 Dediščinski Living Lab Izola
Neža Čebtron Lipovec, Zrinka Mileusnić, Irena Lazar
- 59 Arheološko bogastvo Bele krajine – nova stalna razstava v Belokranjskem muzeju v Metliki
Lucija Grahek
- 60 Morostig – o rekonstrukciji koliščarske naselbine iz 3. tisočletja pr. Kr.
Elena Leghissa, Maja Andrič, Tjaša Tolar, Borut Toškan, Anton Velušček
- 61 O izdelavi keramičnih replik na Morostigu
Manca Vinazza, Paola Korošec, Nina Bratušek, Zvonka Janežič, Izidor Ramšak, Mina Mrkun, Tadej Špindler, Ana Tuljak, Elena Leghissa
- 62 Skrivnostne poti negovskih čelad – halštatski knezi med Kamnikom in Novim mestom
Janja Železnikar, Matic Zupan, Boštjan Laharnar, Borut Križ, Petra Stipančič
- 63 Arheološki center Muzeja in galerij mesta Ljubljane v letu 2022
Metka Štrajhar, Martin Horvat, Matija Skrt, Helena Rismondo
- 64 Arheologija na spletu – Arheoportal v letu 2022
Anja Vintar
- 65 EDA 2022 – Evropski dnevi arheologije že četrto leto uspešno tudi v Sloveniji
Anja Vintar

PUBLICISTIKA

- 66 Pregled slovenskih arheoloških znanstvenih in strokovnih monografij, doktorskih disertacij in magistrskih ter diplomskih del v letu 2022
Danijela Udovič
- 77 Seznam kulturnovarstvenih soglasij – dovoljenj za arheološke raziskave oziroma odstranitev arheoloških ostalin, izdanih v letu 2022
Brigita Petek, Ministrstvo za kulturo

Primerjalna analiza rezultatov geofizikalnih raziskav na gomilnih grobiščih med vzhodnimi Alpami in Podonavjem (študijski primer arheoloških kompleksov Poštela in Süttő)

Branko Mušič, Matija Črešnar, Zoltán Czajlik, Barbara Horn, László Rupnik, Alen Iršič

Gomilne nekropole iz starejše železne dobe zaznamujejo kulturno krajino jugovzhodnega alpskega prostora in Panonske nižine vse do danes. So eden najbolj izrazitih in jasno prepoznavnih ostankov iz starejše železne dobe, pogosto pa se v njih nahajajo tudi dragocene arheološke najdbe. Prav zato so bile gomile med prvimi »tarčami« starinokopov, zgodnjih raziskovalcev, zbirateljev in prvih ustanovljenih muzejev vse od začetka 19. stoletja naprej. Arheološka izkopavanja, ki so se prav tako uveljavila v tem obdobju, so še vedno najpogostejši način raziskovanja gomilnih grobišč, pa čeprav je metoda doživela drastičen razvoj. Vse večji pomen za študije gomilnih nekropol in posameznih gomil pa pridobivajo tudi geofizikalne metode, ki so lahko kombinirane z drugimi neinvazivnimi ali nizko invazivnimi metodami in predstavljajo enega ključnih raziskovalnih sklopov našega interdisciplinarnega pristopa.

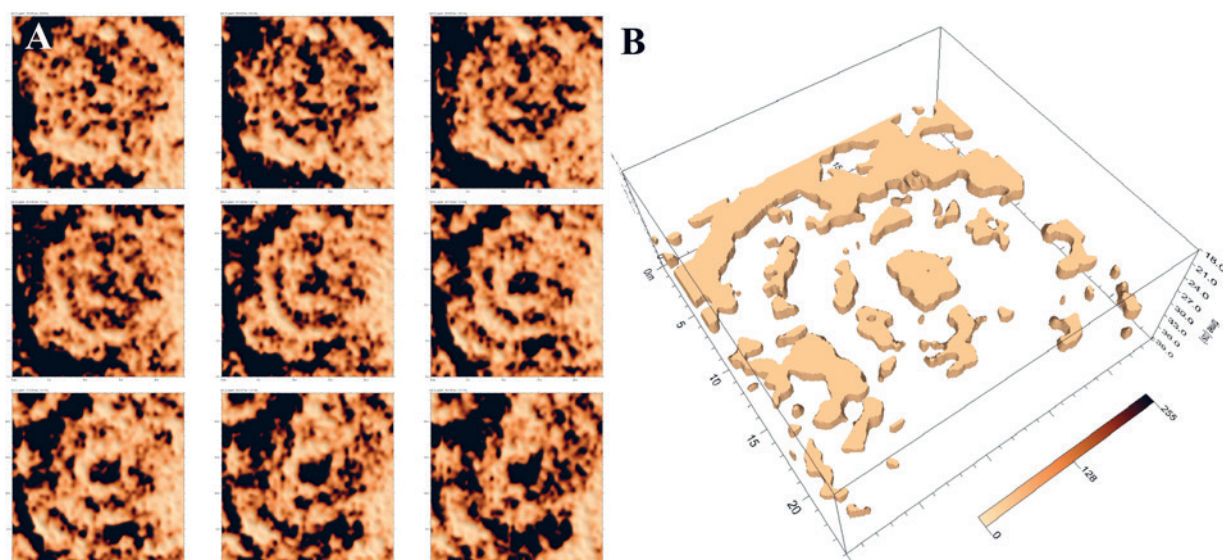
Raziskave potekajo v sklopu projekta *Raba prostora v starejši železni dobi med Alpami in Donavo. Primerjalna analiza arheoloških krajin na območjih najdiščinskih kompleksov Süttő in Poštela*, ki ga financirata madžarski National Research, Development and Innovation Office (NRDI, SNN134635) ter Javna agencija za Raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS, N6-0168). Pomemben del projekta predstavlja inovativen nabor raziskovalnih metod, predvsem v smislu krajinske arheologije. Med drugim so pomembni podatki, pridobljeni iz sedimentov Blatnega jezera, ki jih lahko vzporejamo z regionalnimi in nadregionalnimi arheološkimi in okoljskimi podatki. Pomembna je primerjalna študija različnih geofizikalnih metod, pa datiranje arheoloških struktur in značilnosti, prepoznanih z aerofotografijo ali z geofizikalnimi metodami s kompleksno metodologijo (terenski pregledi, jedrne vrtine, testna izkopavanja, radiokarbonsko datiranje) ter nenazadnje poskus premoščanja problematičnega „halštatskega platoja“ pri radiokarbonskem datiranju z velikim številom preiščanih vzorcev v dveh mikroregijah. Naša predstavitev prinaša predvsem vpogled v primerjalno študijo dveh do neke mere podobnih, a po

drugi strani v mnogočem različnih arheoloških kompleksov, Poštela v Sloveniji in Süttő na Madžarskem, in tamkajšnjih gomilnih grobišč. Na podlagi nekaj izbranih primerov z obeh območij bodo pojasnjene raziskovalne ambicije in postopki raziskav, s katerimi želimo pridobiti, kar se da podroben vpogled v sestavo tamkajšnjih grobišč in posameznih gomil.

Gomilam je skupnih več lastnosti, razkrivajo pa tudi precejšnjo raznolikost, povezano z njihovo velikostjo, obliko in posebnostmi naravnega okolja, pa tudi njihovo ohranjenostjo. Učinkovitost raziskav je v veliki meri odvisna od izbora geofizikalnih metod, ki v odvisnosti od vseh omenjenih faktorjev odločilno vpliva na končni rezultat. Metode nato ocenjujemo med drugim tudi po njihovi sposobnosti odkrivanja pogosto razmeroma majhnih grobnih kamer v gomilah različnih velikosti in oblik. Poleg tega grobne kamre prekrivajo plašči pogosto različne sestave, ki pa vselej odražajo geološke značilnosti podlage in neposredne okolice gomil. Večina bolje ohranjenih gomil iz starejše železne dobe na Štajerskem se nahaja na gozdnatih območjih, kjer je zaraščena površina pogosto dodatna ovira. Ob tem pa je na višjih gomilah zaradi njihove izbočene, približno polkrožne oblike ključnega pomena tudi način izvajanja meritve. Ob pričetku raziskav je potrebno na izbranem območju gomilne nekropole vselej preveriti izpovednost rezultatov različnih metod. Izkazalo se je namreč, da na nekaterih gručah gomil boljše rezultate glede npr. prepoznavnosti kamnitih grobnih kamer v osrednjih delih gomil prinaša magnetna metoda, na drugih pa georadarska. Ponekod dobimo najboljše rezultate z nizkofrekvenčno elektromagnetno metodo, praktično povsod pa dobimo detajlne rezultate glede sestave plaščev gomil, prisotnosti kamnitih grobnih kamer in njihove velikosti le z 2D električno upornostno tomografijo. Ta je med vsemi uporabljenimi najzamudnejša že pri meritvah, zahtevni postopki obdelav pa ves postopek še podaljšajo. Kljub temu si danes raziskav gomil brez njene uporabe ne predstavljamo več.

Izvajanje geofizikalnih meritev v Botaničnem vrtu Univerze v Mariboru v Pivoli.

Rezultati georadarskih meritev na eni od srednje velikih gomil v Botaničnem vrtu v Pivoli: horizontalni reznji georadarskih odbojev na globinskem intervalu 0,8–1,7 m (A) in 3D prikaz teh istih meritev.

Naselbinska izkopavanja na Cvingerju nad Virom pri Stični leta 2022 – preliminarni rezultati

Sašo Porenta, Primož Stergar

Najdišče Cvinger nad Virom pri Stični (EŠD 821; Virski Cvinger, Virsko mesto) obsega največjo prazgodovinsko utrjeno naselbino iz železne dobe pri nas ter več planih in gomilnih grobišč. Raziskave na tem izjemnem najdišču potekajo že več kot 200 let.

Zaradi gradnje kanalizacijskega in vodovodnega sistema ter rekonstrukcije ceste na zaselku Vrh, ki leži znotraj prazgodovinske naselbine, se je ponudila enkratna priložnost vpogleda v stratigrafijo naselbine. Arheološke raziskave (izkopavanja, nadzor ob gradnji, jedrne vrtine) so bile izvedene od 15. junija do 21. novembra 2022 (koda raziskave 22-0283). Že dobro leto pred tem so bile izvedene tudi predhodne geofizikalne raziskave in testna izkopavanja. Dolžina raziskane trase znaša okoli 350 m, širina pa v povprečju 2,5 m. Arheološki zapis je ležal do globine 4 m. Arheološke raziskave je izvedlo podjetje Primož Stergar, s. p., skupaj s Terarhis, d. o. o. Investitor projekta je bila Občina Ivančna Gorica, izvajalec gradbenih del Javno komunalno podjetje Grosuplje, podizvajalec pa Komunalne gradnje, d. o. o. Pri projektu so sodelovali še Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete UL, Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Narodni muzej Slovenije in OŠ Stična.

Na območju raziskav je bila odkrita velika količina drobnega arheološkega gradiva, ki je časovno opredeljeno v obdobja od prazgodovine do današnjih dni. Glavnina odkritega gradiva sodi v železno dobo. Gre predvsem za lončenino in drugo keramiko, ki pripada naselbinskim kontekstom. Med kovinskimi predmeti je bilo odkritih nekaj nožev, več bronastih ingotov in odlomki fibul. Zanimivi so predvsem bronasti trapezasti okrasni obeski, ročaj sceptra, ročaj železnega različja ter bronasta triroba puščica. Med kamnitimi najdbami izstopajo brusni kamni, žrmlje in zglijeni jaspisi (amuleti?). V povsem zgornjih plasteh je bila odkrita tudi večja količina lončenine in drugih drobnih najdb, ki so pripadale kmetiji, predhodnici današnje »Grofije«, ki je tu stala že vsaj od 16. stoletja dalje. Omeniti je treba tudi dva odlomka kamnitih sekir in nekaj kamnitih (kremenovih) orodij, ki nakazujejo na starejšo poselitev prostora. Zanimivi so tudi odlomki

italskega posodja v mlajšeželeznodobnih plasteh.

Pobrani so bili vzorci lesa, oglja, sedimentov iz plasti, žlindre in železove rude. Opravili smo tudi tri vrtine globoke 6 m, z namenom pridobiti vzorce peloda ter oglja za radiokarbonsko datiranje. Za mikromorfološko analizo smo vzorčili tudi plasti znotraj samih objektov.

Dokumentirali smo več objektov iz starejše in mlajše železne dobe. Nekateri so služili kot bivališča, nekateri verjetno kot delavnice (kovačije) ali morda hlevi. Ugotovljeno je bilo, da so si objekti časovno sledili na enem mestu skozi več stoletij in so bili zgrajeni na ruševini prejšnjih oziroma starejših zgradb. Bili so večkrat predelani, popravljeni in nadgrajeni. Odkriti so bili kamniti in glineni tlaki objektov in ulic, ognjišča, odtisi tramov in leg ter ostanki kamnitih temeljev, zidov, glinenih premazov peči in hišnega ometa. Pomembna ugotovitev je, da so bili objekti iz istega obdobja ali faze usmerjeni v isto smer, kar nakazuje na urejeno in načrtovano gradnjo četrti znotraj naselbine. Upali smo, da bomo odkrili tudi ostanke obzidja, vendar je bilo to že v preteklosti na tem delu območja v celoti odstranjeno. Na območju obzidja oziroma na pobočju tik pod njim smo odkrili tlakovane terase, podporne zidove teras ter v terase preoblikovano živo skalo, kar nakazuje na obsežne prostorske posege v prazgodovini.

Presenetili so nas odkriti sledovi močvirja in tekoče vode znotraj naselbine, kar je bilo izjemnega pomena za oskrbo naselbine s pitno vodo. Pod močvirskimi plastmi smo odkrili ostanke bivališč, ki jih je zalilo močvirje. Vzrok zalitja bivališč je bil verjetno zasut požiralnik in s tem preprečeno odtekanje vode v podzemlje. Ker je bil odtok vode zasut, se je voda v notranjosti oziroma v podzemlju nabirala ter ob veliki povodnji bruhnila na plano. S seboj je prinesla večjo količino finega glinenega materiala, ki je razmeroma hitro prekril objekte ob robu močvirja. Ko se je delovanje požiralnika – bruhalnika – umirilo, so prazgodovinski prebivalci območje močvirja znova poselili, vodo pa so s pomočjo drenažnih kanalov odvajali v novi požiralnik. Voda z območja še danes odteka po novi poti v podzemlje.

Pogled na območje raziskave

Arheološka izkopavanja na trasi zahodne obvoznice Ivančne Gorice

Sašo Porenta, Primož Stergar

Arheološke raziskave so potekale od februarja do aprila 2022 na območju gradnje nove zahodne obvoznice v Ivančni Gorici (EŠD 192), na ledini Marof (koda raziskave 22-0105). Izvedlo jih je podjetje Primož Stergar, s. p., skupaj s podjetjem Terarhis, d. o. o. Skupna raziskana površina znaša okoli 6200 m². Celotno območje je močno preoblikovano zaradi agrarnih dejavnosti (predvsem oranja), ki so močno zabrisale sledi starejših dejavnosti v prostoru. Odkrite strukture in plasti ležijo na rahlo privzdignjenem grebenu, ki se razteza zahodno od ceste Ivančna Gorica–Marof (Stična) in predstavlja celotno severovzhodno območje raziskav. Ostale dokumentirane plasti na tem območju so vsebovale le posredne znake antropogenih dejavnosti. Na jugozahodnem delu območja raziskav nismo odkrili arheološko zanimivih sledi. To območje je bilo v preteklosti pod vplivom vodnega delovanja Stiškega potoka, v moderno-recentnem obdobju pa je bila večina območja predmet antropogenih posegov, ki so bili vezani na delovanje nekdanje živalske farme (razne izravnave, izkopi ipd.).

Ostanki, ki jih pripisujemo novemu veku, vključujejo eno večjo jamo in serijo vkopov za vertikalne lesene nosilce s kamnitimi zagozdami, ki jih interpretiramo kot ostanek lesene ograje oziroma plota. Verjetno pripadajo sklopu nekdanje samostanske pristave, ki je v pisnih virih izpričana od začetka 16. stoletja. Odkriti so bili tudi ostanki novoveške ceste oziroma kolovoza iz 18. stoletja.

Kot rimskodobne ostaline so opredeljeni vkopi različnih namembnosti – kurišče in ostanki preprostih bivalnih objektov. Med najpomembnejša odkritja nedvomno sodijo ostanki domnevno rimskodobnega objekta, prepoznanega v vkopih za vertikalne lesene nosilce. Preliminarno sklepamo, da gre za en zelo dolg objekt (okoli 50 metrov) in dva manjša objekta (vsak z dolžino 25 metrov) oziroma za dodelen objekt. Širina objekta znaša okoli 8,5 metra. Domnevno gre za ostanke lesenega gospodarskega poslopja (skladišče, hlev), ki morda pripada

nekdanji villi rustici, katere lokacijo bi lahko iskali na območju zgradb samostanske pristave. Kot spremljajoče strukture k temu objektu smo opredelili domnevni vodni zbiralnik – kal –, dve jami in dva manjša vkopa. Odkrita je bila tudi linearna nizka kamnita struktura neznane namembnosti. Med rimskodobne ostaline smo potencialno uvrstili še vkop, zapolnjen z maltnim polnilom. Med pomembnejša odkritja izkopavanj sodi tudi skoraj v celoti uničena rimska kupolasta grobnica (1. ali začetek 2. stoletja n. št.).

Kljub temu, da med odkritimi najdbami močno prevladujejo najdbe iz pozne bronaste in starejše železne dobe, grajenih struktur iz tega obdobja skoraj ni. Odkrili smo več prazgodovinskih najdb med gradbenima profiloma 49 in 52, eno jamo, ki je vsebovala odlomek poznobronastodobne posode, ter vkop za vertikalni leseni nosilec. Hodnih površin in drugih struktur iz prazgodovinskega obdobja nismo zaznali.

Med naravne stratigrafske enote prištevamo strugo 1, jarek 1 ter dva manjša požiralnika, ob katerih se koncentrirajo prazgodovinske najdbe. Struga 1 in jarek 1 sta se iztekala v veliko kotanjo, pri kateri gre za večje zamočvirjeno območje zahodno in južno od območja izkopavanj. To območje je bilo verjetno močvirnato v obdobju od prazgodovine do 18. stoletja.

Najbolj zastopane enote gradiva iz prazgodovinskega obdobja so fragmenti lepa in lončenina, ki jih časovno umeščamo v prehod iz pozne bronaste dobe v starejšo železno dobo. Najdbe verjetno izvirajo iz naselbinskih kontekstov. Rimskodobno gradivo je zastopano z odlomki keramike ter dvema kovinskima najdbama. Te najdbe povezujemo z domnevno podeželsko vilo. Najdbe iz poznega srednjega veka in zgodnjega novega veka so bile odkrite v njivski plasti in jih povezujemo s samostansko pristavo.

Pogled na območje raziskave

Nova spoznanja o življenju v starejšeželeznodobni stavbi 24 z gradišča Pungrt nad Igom

Luka Gruškovnjak, Agni Prijatelj, Petra Vojaković, Jaka Burja, Barbara Šetina, Borut Toškan, Tjaša Tolar, Rok Brajkovič, Manca Vinazza, Tamara Leskovar, Helena Grčman, Matija Črešnar

V okviru projekta *Protourbano gradišče Pungrt nad Igom: od 10 hektarjev k 10 mikronom* (ARRS J6-3126) smo v letu 2022 nadaljevali z geoarheološkimi in drugimi komplementarnimi preiskavami hodne površine v stavbi 24. Raziskave prinašajo nova spoznanja o izdelavi in vzdrževanju hodnih površin, gradbenih materialih ter o vsakdanjih gospodinjskih in obrtnih aktivnostih v stavbi.

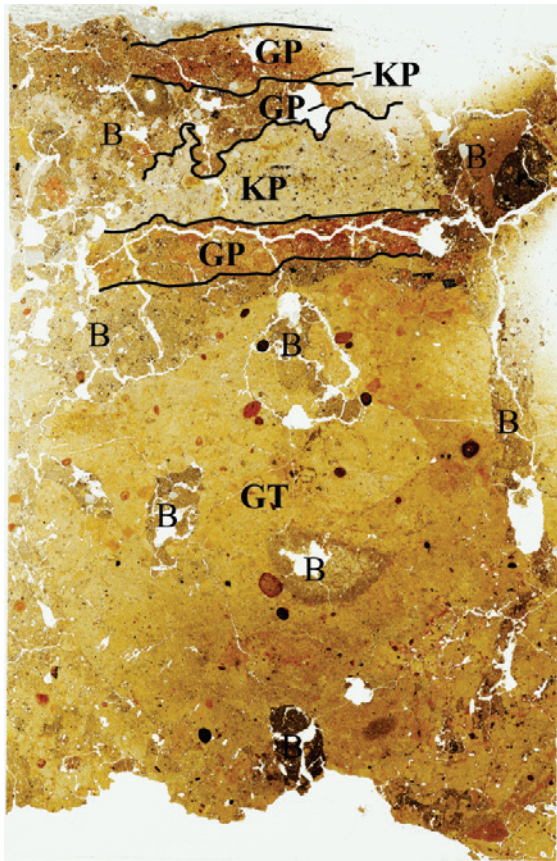
Mikromorfološka analiza kaže, da je bil tlak v stavbi izdelan iz debele plasti nehomogeno premešane gline, v določenih delih prostora pa so bile pri izdelavi in vzdrževanju hodne površine rabljene tudi druge vrste materialov. Na območju ob kurišču je bila prepoznana mikrostratigrafska sekvenca izmenjavanja tankih plasti glinenih in karbonatnih cementiranih premazov, zato predvidevamo, da je bila površina ob kurišču deležna posebnega načina dodelave in vzdrževanja. Mikromorfološka analiza prispeva tudi boljši vpogled v vgrajevanje posod v tlake, kar je značilnost številnih stavb na najdišču. Posoda v stavbi 24 je bila postavljena v jamo v debeljem glinenem tlaku ter zatrpna s sekundarno rabljenimi ostanki glinenih in cementiranih karbonatnih materialov. S slednjimi je bila ob posodici izdelana čvrsta in trdna hodna površina. Mikrostratigrafija materiala ob posodi nakazuje večkratno praznjenje jame s posodo in njeno ponovno vgrajevanje, medtem ko rubifikacija materiala tik ob posodi kaže na prisotnost visokih temperatur v njej.

Nova spoznanja prinašajo tudi dodatne analize (elektronska mikroskopija, metalografija, petrografija, spektroskopija) posameznih vrst mikroodpada, vteptanega v hodno površino v objektu. Na tem mestu posebej izpostavljamo analize drobcev metalurškega odpada, ki so potrdile prisotnost škaje in s tem kovaške obrti v stavbi ter pokazale na prisotnost bakrene metalurgije. Prepoznani tipi škaje prinašajo vpogled v postopke kovanja. Kot posebno vrsto materiala, prepoznanega v mikroodpadu, izpostavljamo še koščke apna, mešanega z drobnim agregatom, ki kažejo na prisotnost tehnologije izdelave in uporabe

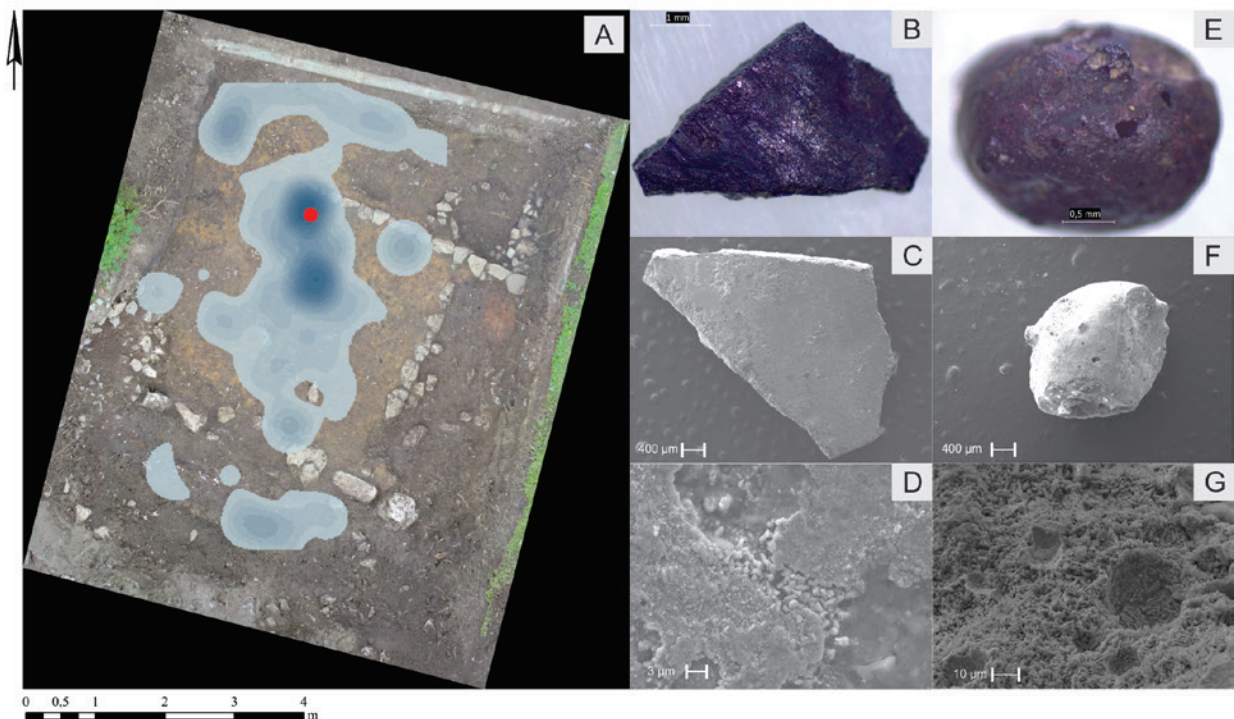
apna v starejši železni dobi. Distribucija koščkov apna kaže povezavo z distribucijo povišanih vrednosti pH hodne površine v stavbi, ki morda odseva uporabo apnenega materiala pri njeni dodelavi ali vzdrževanju.

Nova spoznanja prinašajo tudi specialistični pregledi kamnitih, kostnih in botaničnih ostankov. Distribucija koščkov različnih vrst peščenjaka nakazuje na možne lokacije uporabe iz tega materiala izdelanih pripomočkov, kot so žrmlje, ročni mlinci in morda nakovala, v stavbi. Kostno gradivo je mogoče opredeliti predvsem kot ostanke malih rastlinojedov in v manjši meri velikih rastlinojedov. Njegovo izrazito močno fragmentacijo in razmeroma pogoste koščke s spongiozno kostnino pa bi bilo morda mogoče povezovati z namenskim drobljenjem sklepnih delov za potrebe ekstrakcije mozga v njih s kuhanjem. Nadaljnji vpogled v prehrano starejšeželeznodobnih prebivalcev v stavbi prinašajo zogleneli botanični ostanki, ki kažejo na uporabo gojenih stročnic (grah, leča), prosatih žit (proso, muhvič) in predvsem pravih žit (pšenica, pira, ječmen) ter nabiranih oreščkov in sadežev (črni trn, malina, leska, oreh).

Rezultati kažejo na izjemen, a običajno neizkoriščen potencial podrobnih raziskav depozitov hodnih površin ter vanje vteptanih drobcev mikroodpada, ki omogočajo rekonstrukcijo aktivnosti in načina življenja v preteklosti.

Vzorec hodne površine ob ognjišču, v katerem je viden debel glinen tlak (GT), nad katerim je prisotna mikrostratigrafska sekvenca izmenjujočih se glinenih (GP) in karbonatnih (KP) premazov. Nekateri izmed njih so zaradi močnih poškodb z bioturbacijo (B) ohranjeni le v fragmentih.

Distribucija 2–4 mm velikih koščkov magnetnega metalurškega odpada v starejšezeznodobni stavbi 24 na najdišču Pungrt nad Igom (A). Med kosi so bili identificirani značilni primerki ploščate (B: stereo mikroskop; C: elektronski mikroskop; D: detajl kristalne strukture, elektronski mikroskop) in sferične (E: stereo mikroskop; F: elektronski mikroskop; G: detajl kristalne strukture, elektronski mikroskop) kovaške žlindre oz. škaže, ki kažejo na prisotnost kovaške obrti v stavbi. Izraziti zgostitvi v distribuciji (A) nakazujeta lokacijo kovaškega ognjišča in nakovala, ki na terenu nista bila ohranjena. Rdeča pika prikazuje lokacijo vzorca na zgornji sliki.

Arheološka sondiranja in geofizikalne raziskave na najdiščih Lucan in Kaštelir pri Čedljah

Igor Medarić, Manca Vinazza

Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je med 7. in 12. februarjem 2022 izvedel testna sondiranja na dveh arheoloških najdiščih v notranjosti slovenske Istre. Namen šibko invazivnih raziskav na arheološko zaščitene območjih Lucan pri Luciji (EŠD 28506) in Korte – Arheološko najdišče Kaštelir pri Čedljah (EŠD 7238) je bil preveriti rezultate predhodno izvedenih geofizikalnih meritvev (magnetometrija, kartiranje navidezne magnetne susceptibilnosti v mreži in geoelektrično kartiranje). Raziskava je bila izvedena v okviru podoktorskega raziskovalnega projekta MagIstra »Preverjanje potenciala magnetne metode za prepoznavanje arheoloških ostalin v pedosekvenci na mehkih karbonatnih kamninah. Primer slovenske Istre« (šifra projekta: Z6-2663). Za natančno oceno specifičnih geoloških in pedoloških razmer je bil s sondiranjem določen magnetni kontrast med zakopanimi arheološkimi ostalinami in medijem, v katerem se nahajajo – v večini primerov brez prebijanja arheoloških plasti. Poleg podrobne arheološke dokumentacije sond so bile v vsaki stratigrafski enoti izvedene meritve navidezne magnetne susceptibilnosti (tal, kamninske podlage in pokopanih arheoloških struktur). Izkopanih je bilo 9 sond različnih velikosti, od 1 × 1 m do 2 × 1 m. V vseh sondah smo potrdili arheološki izvor magnetnih anomalij. Z izkopavanji je bila potrjena tudi učinkovitost cezijevega magnetometra pri kartiranju izredno šibkih kontrastov v namagnetljivosti med strukturami iz peščenjakovih lomljencev in tlemi, ki so posledica preperevanja teh kamnin. V sondah 1 in 8 (2 × 1 m) smo namreč izkopali kamniti groblji s povprečno magnetno susceptibilnostjo peščenjakovih lomljencev $0,1 \times 10^{-3}$ SI in tal $0,15 \times 10^{-3}$ SI. V sondah 4 in 7 smo odkrili dobro ohranjene žganinske plasti z magnetno susceptibilnostjo med 0,5 in $1,5 \times 10^{-3}$ SI, ki povzročajo anomalije jakosti med 3 in 10 nT ter so jasno vidne na magnetogramih. Anomalije podobnih jakosti so bile izmerjene tudi na območju sond 6 in 8 na arheološkem najdišču Kaštelir pri Čedljah. Dobra ohranjenost najdb iz obeh sond kaže na ohranjene naselbinske plasti. Poleg

večjih kosov keramike brez znakov obrabe zaradi koluvalnih nanosov so bili najdeni še kosi žgane gline in živalske kosti, v sondi 8 pa tudi večji kosi žlindre. Pridobljeni podatki so pomemben prispevek k splošni arheološki interpretaciji geofizikalnih rezultatov na raziskanih lokacijah. Hkrati bodo služili kot podlaga za interpretacijo prihodnjih magnetnih meritvev na primerljivih arheoloških najdiščih v slovenski Istri.

Lucan. Presek sonde 1. Pogled proti severu (foto: M. Vinazza, 2022).

Arheološke raziskave ob gradnji vodovoda na Grajskem griču v Gornji Radgoni

Mojca Jančar

Arheološka raziskava v sklopu izgradnje vodovoda na Grajskem griču v Gornji Radgoni, in sicer na Grajski cesti, v Vaupotičevi, Ilirski in Čremošnikovi ulici, je trajala od maja do septembra 2022 (koda raziskave 22-0253). Celotno območje leži znotraj spomenikov lokalnega pomena Gornja Radgona – Prazgodovinska naselbina Grajski grič (EŠD 6674) in profane stavbne dediščine Gornja Radgona – Grad (EŠD 150).

Arheološko najdišče na Grajskem griču je leta 1960 odkril Stanko Pahič pri topografiji. Murskosoboški muzej je tako leta 1962 izkopal 10 sond, da bi lahko ugotovil natančnejšo datacijo najdišča, njegovo ohranjenost in velikost. Ugotovili so, da je bil vrh griča izravnán s srednjeveško gradnjo gradu in kasnejšo ureditvijo parkovnih površin. Pri tem so bile odstranjene in predstavljene predhodne antropogene plasti. Tudi zahodno in vzhodno od gradu so se v manjši debelini ohranile le še mlajše plasti in arheološko sterilna naravna podlaga. Prazgodovinske kulturne plasti so se ohranile predvsem na južnem pobočju, v kotanji, pod gradom in na vzhodnih terasah. Kljub intenzivnim gradbenim posegom v 60. in 70. letih so se arheološke raziskave, vendar tokrat le ob gradnji, nadaljevale v letih 1978 in 1979 (Pomurski muzej), 1986 (Pomurski muzej in ZVKD Maribor) ter 1988 in 1989 (ZVKD Maribor), v letih 2010 in 2011 ob izgradnji plinovodnega omrežja (ZVKDS, CPA), ob izkopu za posodobitev električnega omrežja in polaganju optike 2017 (Skupina Stk) ter 2019 v sklopu projekta gradnje prizidka v Vaupotičevi ulici 4 (PJP, d. o. o.).

Grad na Grajskem griču se v pisnih virih prvič omenja leta 1129, cerkev sv. Ruperta, ki je imela status pražupnije in je stala nekje v bližini gradu, pa leta 1182 (porušena že v 16. stoletju). Eden izmed posegov, povezanih z gradom, ki smo mu lahko med deli sledili skoraj po celotni dolžini Grajske ceste (od št. 3 do 22), je bila s školjčnim apnencem tlakovana cesta, zgrajena okoli leta 1795, ki je verjetno nadomestila severni dostop do gradu. Cesta je vzhodno od križišča z Ilirsko in Vaupotičevo ulico prečila jarek

po dveh kamnitih mostnih lokih; podobna mostna struktura je bila tudi na vrhnjem delu griča, preden je cesta zavila h grajskemu vhodu. Cesta je ležala pod recentnim cestnim tamponom, kamni pa so bili najpogosteje položeni na plast s pretežno prazgodovinsko keramiko ali geološko sterilno osnovo, le redkokdaj na novoveška nasutja.

Plast s prazgodovinsko keramiko je bila ponekod debela tudi do enega metra, ugotovljena pa je bila skoraj na celotnem območju izkopa. Razne strukture, kot so bivanjske in odpadne jame ter stojke, je bilo mogoče zaznati šele na nivoju sterilne podlage in so bile zaradi širine izkopa le redko dokumentirane v celoti. Zanimivo je odkritje dela prazgodovinskega objekta s tlakovanjem iz prodnikov.

Najdeni so bili številni odlomki predvsem prazgodovinskih keramičnih posod ter precej fragmentarno ohranjeni bronasti predmeti, predvsem razni odlomki žic. Med bronastimi najdbami velja omeniti dve dobro ohranjeni trirobi pušični osti. Najštevilčnejši so odlomki raznih loncev in skled, najdenih pa je bilo tudi precej različno velikih keramičnih piramidnih uteži. Keramične najdbe lahko umestimo v čas bronaste in starejše železne dobe, latena ter srednjega in novega veka.

V prazgodovinski plasti brez jasno prepoznavnega vkopa je bilo najdeno tudi človeško okostje v skrčenem položaju, usmerjeno jug–sever. Oseba je imela okoli vratu ogrlico z drobnimi keramičnimi jagodami, ob okostju pa je bilo najdenih nekaj bronastih žic.

Pogled na človeško okostje pod Grajsko cesto (foto: M. Pekovšek).

Prazgodovinski objekt s tlakovanjem iz prodnikov (foto: M. Pekovšek).

Arheološke raziskave na gradišču Šlemine nad Golekom pri Vinici

Lucija Grahek, Otmar Kovač

Oktobra 2022 so bila v okviru raziskovalnega projekta Kolapijani - ljudstvo ob reki Kolpi v železni dobi (L6-2627) izvedene prve naselbinske raziskave železnodobnega središča pri Vinici (koda raziskave 22-0370). Sondiranja na gradišču Šlemine je nadzorovala Tina Britovšek, višja konservatorica iz ZVKDS OE Novo mesto; pri terenskih raziskavah pa je poleg članov ekipe Arheoterre d. o. o. sodeloval še Kristjan Husič, kustos-arheolog iz Belokranjskega muzeja v Metliki.

Raziskave smo pričeli z izkopom 3 × 15 m velike sonde 1, ki smo jo umestili na severovzhodni del naselja. Z njo smo želeli raziskati strukturo okopa, ki je v tem delu dobro viden tudi na lidarskem posnetku kopastega hriba, severno od vasi Golek pri Vinici. Kljub pričakovanjem, da bodo na tem delu dobro ohranjene ostaline notranjosti prazgodovinskega naselja, smo v južnem delu sonde po odstranitvi plasti gozdnega humusa hitro naleteli na vrh sterilne ilovice, bogate z boksitom. Na severnem delu sonde smo že pri odstranjevanju tanke plasti gozdnega humusa naleteli na ruševinsko plast kamnitega nasipa. V tem delu je bil namreč na utrjeno plast sterilne ilovice postavljeno približno 1,5 m široko kamnito obzidje, ki je bilo boljše kot v tlorisu prepoznano v vzhodnem profilu. Na podlagi keramičnih najdb postavitev prvega zidu datiramo na začetek starejše železne dobe. Tik ob njem, z notranje strani naselja, je bilo bržkone v mlajšem halštatu postavljen nov, 1 m širok zid. V ruševinskih plasteh tega zidu je bilo veliko odlomkov keramike, ki jih lahko dobro primerjamo s posodjem iz halštatskih grobov na Pezdirčevi njivi v Podzemlju. Najmlajše odkrite ostaline iz dela sonde v notranjosti naselbine pa datiramo v mlajšo železno dobo. Gre za skromne ostanke kamnitih zidov (morda celo temeljev hiše) in pa shrambeno jamo z zогlenelo leseno oblogo, v kateri smo poleg več kosov različnih žrmelj, brusnih kamnov in odlomkov keramike naleteli še na tri steklene jagode.

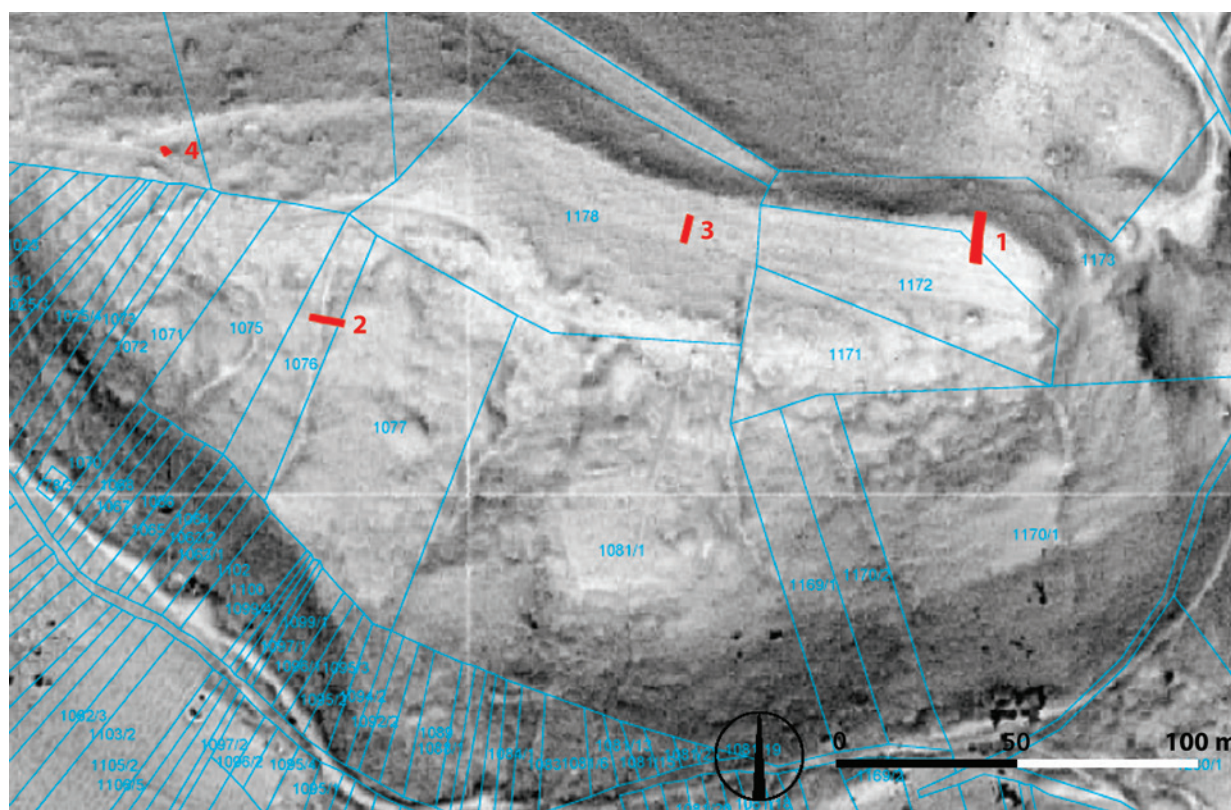
Z izkopom manjše, 2 × 10 m velike sonde 2, ki smo jo umestili v slabše ohranjen jugovzhodni del gradišča, smo želeli preveriti sestavo in namen vzdolžnih

kamnitih grobelj. Čeprav je bil izkop te sonde zelo plitek, je bil rezultat pomenljiv. V zahodnem delu sonde smo namreč tik pod plastjo gozdnega humusa naleteli na močno preperel, a povsem izravnani vrhni del kamnite geološke osnove. Redke keramične najdbe nakazujejo, da je bila vsaj v času mlajšega halštata tu izdelana terasa, primerna za postavitev stavb. Ob umetno narejenem robu terase se je kopičenje izkrčenega kamenja nadaljevalo tudi v modernem času, ko je bil na vzhodni strani groblje očitno zasajen vinograd.

Raziskave smo nadaljevali marca 2023 z izkopom sonde 3, ki odlično dopolnjuje rezultate iz sonde 1. Ker smo se terenskih del lotili še pred ozelenitvijo rastja, smo lahko dodatno dokumentirali tudi strukturo kamnite groblje na zahodnem delu naselja.

Ostaline kamnatega obzidja v vzhodnem profilu sonde 1. Pogled proti JV (foto: L. Grahek)

Območje raziskav na lidarskem posnetku (načrt: O. Kovač, K. Husič)

Arheološke raziskave ob gradnji in izkopavanja v stavbi na Gosposki ulici 19 v Ljubljani

Matjaž Jenko, Matej Draksler

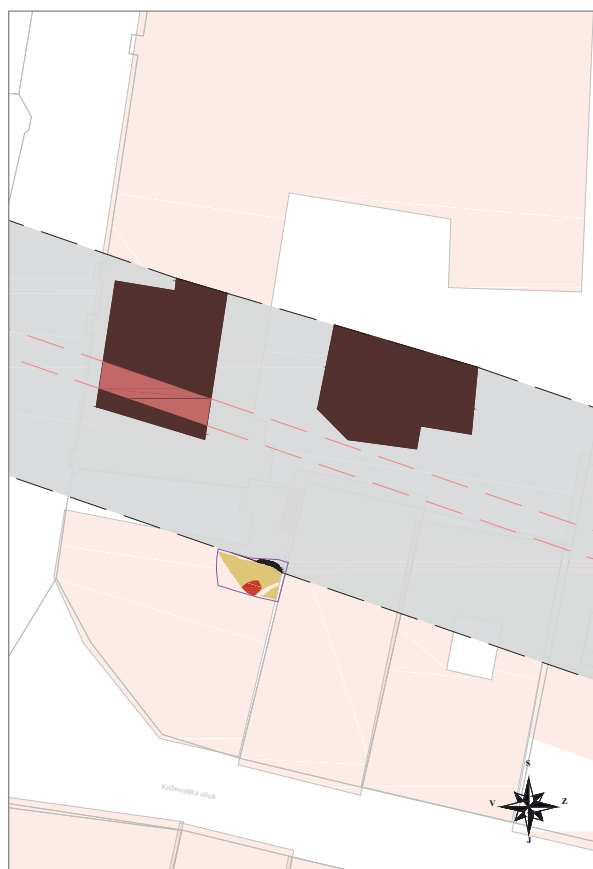
V okviru projekta Rekonstrukcija in sprememba namembnosti objekta Gosposka 19 je ekipa Skupine STIK oktobra 2022 izvedla arheološke raziskave ob gradnji in arheološko izkopavanje (koda raziskave 22-0462). Obravnavano območje raziskave leži v mestnem jedru na levem bregu reke Ljubljanice, in sicer tik ob Mestnem muzeju Ljubljana, na Gosposki ulici, katere usmeritev in potek nakazujeta uporabo prostora na robu večje rečne terase. Teren se tako proti jugu, proti reki, močno spusti, medtem ko se proti severu postopoma vzpenja in se izravna na predelu Trga francoske revolucije.

Med arheološkimi raziskavami smo prepoznali več faz rabe prostora. Nad geološko podlago (faza I) so bile dokumentirane ostaline, ki jih povezujemo z aktivnostjo ob gradnji rimske Emone na začetku 1. stoletja n. št. (faza IIa). Humusni in podhumusni horizonti paleotal so bili odstranjeni do geološke podlage. Na njihovo mesto je bila odložena premešana plast, s katero je bil teren izravnal. Na površini slednje je bil zgrajen preprost lesen objekt, ki ga povezujemo z graditelji mesta (faza IIb). Po opustitvi objekta je bil prostor ponovno izravnal z debelim premešanim nasutjem (faza IIIa).

Na tako uravnanem prostoru je bila zgrajena (faza IIIb) glavna vpadnica v mesto iz smeri Siscie. Cesto s skupno širino 16,9 m označuje podložni ustroj iz proda in peska. Znotraj območja raziskave smo dokumentirali njen južni rob (faza IIIb).

Kot pokazatelj nadaljnega razvoja prostora smo prepoznali utrjene zbite glinene površine, ki jih interpretiramo kot obcestne pločnike. V kontekstu funkcioniranja ceste smo prepoznali tudi številne obcestne sedimente, ki so se izpirali po pobočju proti jugu. V drugi polovici 1. stoletja se je pričela gradnja vzhodnega predmestja. Takrat so bili tik ob cesti zgrajeni zidani objekti, katerih temelje smo v tlorisu dokumentirali, v presekih pa smo prepoznali tudi zidove in serijo glinenih tlakov v njihovi notranjosti (faza IVa), ki so bili sicer uničeni s sodobnimi posegi. Zidane stavbe so posegale v manipulativni prostor ceste, kar kaže, da se je predmestje postopoma širilo

na račun ceste, ki se je s tem ožila. Po opustitvi/porušitvi objektov je na območju nastajala debela temna plast t. i. dark earth (faza IVb). Sledi daljše obdobje nizke človekove aktivnosti (faza Va), ki jo prekine izgradnja objektov v poznem srednjem in zgodnjem novem veku (faza Vb). Njihove utrjene hodne površine so bile prepoznane le v presekih. Zadnji fazi (faza VI) pripisujemo infrastrukturne posege, povezane z življenjem v omenjenih poznosrednjeveških/zgodnjenovoveških stavbah.

S sivo barvo sta označena potek in širina rimske ceste, ugotovljena med zadnjimi raziskavami na Gosposki ulici 19 (črna barva) in izkopavanja ob prenovi Turjaške palače v letih 2000–2003 (rjava in rdeča barva).

S prekinjenimi črtami so označene stene lesenega objekta (faza IIb); na sredini je s polno črto označena domnevna predelna stena objekta z zooglenelim ostankom lesenega tramu.

Prispevek k arheološki topografiji Posavskega hribovja

Mitja Pergar

Za potrebe vpisa v register kulturne dediščine so bili analizirani posnetki laserskega zračnega snemanja na območju med Ljubljano in Zagorjem ob Savi. Na podlagi izvedene analize je bilo identificiranih nekaj novih višinskih lokacij.

Najdišče: Špica. Kraj: Borje. TTN5: Litija 28; GKY: 495357 – GKX: 108435. Tip najdišča: višinska naselbina.

Špica (761,9 m) je ledinsko ime za enega od dveh kopastih vrhov na ozkem grebenu z zelo strmimi pobočji severozahodno od vasi Borje. Prekriva ga gozd. Dostop je najlažji prek prevala s severne strani. Ohranjene strukture so značilne za naselja na dolo-mitnih tleh. Po pobočju in obeh vrhovih se namreč vrstijo razmeroma dobro ohranjene terase, ki pa niso velike, saj so jih zaradi ozkega in strmega grebena v celoti prilagodili obliki hriba. Naselbina je močno poškodovana z gozdnimi vlakami. Južno od nje je ohranjena gomila premera 8 m.

Najdišče: Špiček. Kraj: Vintarjevec. TTN5: Višnja Gora 14; GKY: 485636 – GKX: 96246. Tip najdišča: višinska naselbina.

Špiček (533,0 m) je ledinsko ime za kopasti vrh na ozkem grebenu z zelo strmimi pobočji zahodno od vasi Vintarjevec. Prekriva ga gozd. Dostop je najlažji prek prevala, jugovzhodno od zaselka Ravni Osredok. Okrog vrha se vrstijo razmeroma dobro ohranjene terase, ki pa niso velike, saj so jih zaradi ozkega in strmega grebena v celoti prilagodili obliki hriba. Naselbino je na zahodni strani varoval jarek. Zahodno od nje je 10 m široka in 1,5 m visoka gomila. Leta 1931 jo je prekopal posestnik Hauptman in v njej našel dva grobova. Najdbe hrani Narodni muzej, objavil pa jih je France Stare (po J. Dular, Gradivo za topografijo Dolenjske, Posavja in Bele krajine v železni dobi. V: E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae 10, 2021, str. 190, sl. 76/1).

Najdišče: Strmce. Kraj: Mali Vrh pri Prežganju. TTN5: Višnja Gora 12; GKY: 480808 – GKX: 95832. Tip najdišča: višinska naselbina.

Strmce (608,0 m) je ledinsko ime za enega od dveh kopastih vrhov na ozkem grebenu z zelo strmimi pobočji severovzhodno od vasi Mali Vrh pri Prežganju. Prekriva ga gozd. Dostop je najlažji prek prevala z južne strani. Po pobočju in obeh vrhovih se vrstijo razmeroma dobro ohranjene terase, ki pa niso velike, saj so jih zaradi ozkega in strmega grebena v celoti prilagodili obliki hriba. Na južni, najlažje dostopni strani dostop v naselbino varuje zemljen nasip, ki je ohranjen v višini do 1 m.

Najdišče: pri koti 687. Kraj: Leskovec. TTN5: Višnja Gora 12; GKY: 480993 – GKX: 94617. Tip najdišča: utrdba.

Na ozkem grebenu med dvema kopastima vrhovoma tik ob cesti med Leskovcem in Malim Vrhom pri Prežganju se nad cesto dviga utrjena postojanka. Na celotnem zahodnem robu grebena in delno na severnem robu utrdbe je ohranjena ruševina kamnitega zidu (sl. 1) v višini do 1 m. Na južni in vzhodni strani grebena je obzidje presekanost z gozdno vlako, v profilu vlake so na dveh mestih dobro vidni temelji istega kamnitega zidu (sl. 2). Na zahodnem in deloma severnem delu utrdbe so ob ruševini zidu vidne pravokotne izravnave, na katerih so bili postavljeni objekti.

Najdišče: Deben vrh. Kraj: Ljubljana. TTN5: Ljubljana S48; GKY: 471711 – GKX: 100826. Tip najdišča: višinska naselbina.

Deben vrh (530 m) je kopasti vrh, na katerem danes stoji lesen razgledni stolp. Naselbina leži na stičišču dveh strmih grebenov Kašelskega griča, jugovzhodno od Spodnjega Kašlja, od koder se ponuja lep razgled na Ljubljansko polje. Dostop je najlažji po jugovzhodnem grebenu Kašelskega griča. Okrog vrha se vrstijo razmeroma dobro ohranjene velike terase, ki pa so jih prilagodili obliki hriba. Naselbino je na jugovzhodni strani varoval jarek. Vrh naselbine je delno poškodovan z gozdno vlako in temelji razglednega stolpa.

Najdišče: Špil. Kraj: Podgrad. TTN5: Ljubljana S39; GKY: 473945 – GKX: 103374. Tip najdišča: višinska naselbina.

Špil (480 m) je ledinsko ime za vzpetino, ki se dviga jugovzhodno nad Podgradom. Dostop do naselbine je izredno težak, saj so vse stranice hriba zelo strme. Na severu teče reka Sava, na zahodu, jugu in vzhodu pa hrib obdajajo hudourniške struge potokov. Po pobočju in obeh vrhovih se vrstijo dobro ohranjene terase, ki pa niso velike, saj so jih zaradi ozkega in strmega grebena v celoti prilagodili obliki hriba.

Najdišče: Velika Benica. Kraj: Dolsko. TTN5: Ljubljana S40; GKY: 477004 – GKX: 105554. Tip najdišča: višinska naselbina.

Velika Benica (417 m) je ledinsko ime vzpetine vzhodno od Dolskega, ki se dviga strmo nad sotočjem reke Save in potoka Mlinščica. Dostop do naselbine je

najlažji s severne strani, saj so ostala pobočja izredno strma. Po vrhu vzpetine se vrstijo dobro ohranjene terase, ki pa niso velike in se v celoti prilagajajo obliki hriba.

Časovna umestitev novih lokacij je lahko na podlagi opravljenih topografskih ogledov zgolj preliminarna. Na podlagi drobnega gradiva lahko naselbino na Deben vrhu umestimo v prazgodovinsko obdobje, naselbine Špica, Špiček in Strmec ter utrdbo pri koti 687 pri Leskovcu pa v rimsko. Časovna opredelitev Velike Benice in Špila zaradi odsotnosti površinskih najdb v tej fazi raziskav še ni mogoča. Prisotnost posamičnih železnodobnih gomil v bližini naselbin Špica in Špiček nakazuje, da sta morda nastali že v prazgodovini in sta bili v poznem rimskem času ponovno obljudeni. Identificirana jarka, ki sta varovala pristop v naselbini na Deben vrhu in Špiček, pa sta verjetno nastala v srednjem veku.

Utrdba pri koti 687 (Leskovec). Obzidje na severnem robu utrdbe (foto: M. Pergar).

Utrdba pri koti 687 (Leskovec). Temelji kamnitega zidu na južnem robu utrdbe (foto: M. Pergar).

Mitja Pergar

Najdišče: Reber. Kraj: Veliki Kamen. TTN5: Krško 8; GKY: 540427 – GKG: 99765.

Opis: Reber (411,9 m) je ledinsko ime za manjši vrh na vzhodnem grebenu hriba Švarč. Vzpetina se dviga nad vasjo Veliki Kamen. Pobočje grebena so strma, prekrita z gozdom. Na vzhodnem pobočju vzpetine se vrstijo razmeroma dobro ohranjene terase, ki pa niso velike, saj so jih zaradi ozkega in strmega grebena v celoti prilagodili obliki hriba. Naselbina je na zahodni strani varoval jarek. Vzhodni in severni rob naselbinskih teras je delno poškodovan z gozdno vlako. Skupaj z gradiščem na Umekovem vrhu (582 m) sta kontrolirala enega od redkih naravnih prehodov med Savo in Bohorjem.

Najdišče: Veliki vrh. Kraj: Raztez. TTN5: Krško 19; GKY: 540966 – GKG: 96394.

Opis: Veliki vrh (351 m) je ledinsko ime za manjšo vzpetino vzhodno od vasi Veliki Raztez (sl. 1). Hrib je prekrit z gozdom. Vrh je poravnan in očiščen kamenja. Na zahodnem delu vzpetine so bile v preteklosti njive. Severno, južno in vzhodno pobočja so strma.

Najdišče: Radijev hrib. Kraj: Dovško. TTN5: Krško 7; GKY: 536423 – GKG: 98672.

Opis: Radijev hrib (417m) se dviga nad cesto med Senovim in vasjo Šedem, vzhodno od prazgodovinskega gradišča na Sv. Jakobu. Hrib je prekrit z gozdom. Vrh hriba je poravnan in očiščen kamenja. Južno, vzhodno in zahodno pobočja so strma, zato je najlažji dostop iz severne strani. Hrib preči več gozdnih vlak na katerih sem našel kamnito industrijo.

Najdišče: Zgornji Sremič. Kraj: Sremič. TTN5: Krško 28; GKY: 538679 – GKG: 93521.

Na enem od severnih izdankov vzpetine Slom, na območju nekdanjega manjšega vinogradniškega zaselka, vzhodno od Zgornjega Sremiča, sem na travniku in profilu gozdne poti našel kamnito industrijo.

Najdišče: Straža. Kraj: Dobrova. TTN5: Kozje 46; GKY: 534924 – GKG: 100704.

Opis: Straža (568,3 m). Južno od vasi Dobrova se nahaja manjša naselbina z arheološko pomenljivim toponimom Straža. Vzpetino prekriva gozd. Na vzhodnem pobočju vzpetine sem našel kamnito industrijo.

Najdišče: Rtič. Kraj: Kališevce. TTN5: Krško 6; GKY: 533882 – GKG: 98305.

Opis: Rtič (406,5 m) je ledinsko ime manjše kopaste vzpetine jugovzhodno od vasi Kališevce. Okrog vrha se vrstijo manjše terase, ki so v celoti prilagojene obliki hriba. Na njih sem našel kamnito industrijo.

Najdišče: Bohorč. Kraj: Kališevce. TTN5: Krško 6; Gomila 1; GKY: 533882 – GKG: 98650. Gomila 2; GKY: 533948 – GKG: 98634.

Severovzhodno od Kališevca, v bližini opuščene zaselke Bohorč sta v gozdu ohranjeni gomili. Obe sta nepoškodovani. Prva ima premer 8 m druga pa 9 m.

Najdišče: Na Peči. Kraj: Rožno. TTN5: Krško 16; GKY: 534397 – GKG: 94306.

Opis: Jugozahodno od zaselke Na Peči pri Rožnem se na robu savske terase nahaja izrazita izravnava, ki jo na severovzhodni strani obdaja jarek širine 10 m. Severni del območja prekriva gozd v katerem je manjša gomila premera 4,5 m ohranjena do višine 0,5 m. Osrednji del lokacije je danes travnik. Južni del lokacije pa je močno poškodovan, saj je bil strojno poravnan in spremenjen v sadovnjak.

Najdišče: Suhadol. Kraj: Spodnje Pijavško. TTN5: Krško 27; GKY: 536266 – GKG: 93628.

Opis: Nad zaselkom Spodnje Gunte, med dolinama hudourniških potokov Suhadol in Gunški graben, se nahaja v gozdu manjša izravnava, na kateri je bila v preteklosti njiva. Zahodno od nekdanje njive teren seka več gozdnih vlak. Na tem območju sem našel v profilu vlake plast z ogljem in ožgano glino. V narinjeni zemlji so bile še žrmlje (sl. 2), kamnito jedro in brus. Lokacija se nahaja neposredno pod Gradiščem na Dunaju.

Najdišče: Dvoriška hosta. Kraj: Spodnje Pijavško.
TTN5: Krško 26; GKY: 535001 – GKX: 93145.

Opis: Na strmem grebenu poraščeni z gozdom z ledinskim imenom Dvoriška hosta se nahaja več teras, ki se prilagajajo konfiguraciji vzpetine. V profilu gozdne vlake sem našel odlomek prazgodovinske lončenine in kamnito industrijo.

Pogled na Veliki vrh pri Raztezu
(foto: M. Pergar)

Fragment žrmelj
iz lokacije
Suhadol –
Sp. Pijavško
(foto: M. Pergar)

Visokogorska najdišča v Krnskem pogorju

Jana Horvat, Tina Milavec

V Julijskih Alpah, še posebej v Krnskem pogorju, so arheološka najdišča razmeroma zgoščena. Sodijo v bronasto dobo, starejšo železno dobo, rimsko dobo, pozno antiko in zgodnji srednji vek.

Med 18. in 25. julijem 2022 smo s sodelavci (Mija Ogrin – Arheoalpe, France Stele) in študenti arheologije (Domen Perne, Karla Varga, Izidor Ramšak) izvedli arheološka izkopavanja na treh že prej prepoznanih lokacijah na izravnanih predelih med Krnskim jezerom in Bogatinskim sedlom ter sondiranje na obali Krnskega jezera (koda raziskave 22-0326). V dolinah Mali in Veliki Lepoč so bila arheološka najdišča odkrita že v letih 2008 in 2014. Na terenu smo preverili tudi domnevne ostanke stavbe (Veliki Lepoč 4), ki jih je Lucija Lavrenčič zaznala na lidarskem posnetku.

Na vzhodni obali Krnskega jezera je v tleh ob izrazitem balvanu viden obris, ki bi lahko nakazoval stavbo in ogrado za živino. Sonda v notranjosti je dala nekaj fragmentov verjetno poznoantične keramike.

Na Malem Lepoču smo raziskali dela dveh poznoantičnih ali zgodnjerednjeveških stavb (lokaciji Mali Lepoč 1 in 2). Za obe smo imeli na voljo radiokarbonsko datacijo oglja iz sond, izkopanih leta 2014, ki kaže čas med koncem 7. in koncem 9. stoletja.

Leta 2022 smo na Malem Lepoču 2 naleteli na ostanke prazgodovinske poselitve (kamnito orodje, prazgodovinska keramika, dve jami za stojke). Na istem mestu je stala tudi poznoantična in/ali zgodnjerednjeveška stavba s kamnitimi suhozidnimi temelji, ob katerih

smo odkrili koščke keramike in železni okov torbice. Ta faza se vsaj deloma ujema z radiokarbonsko datacijo.

Na Malem Lepoču 1 smo odprli del zgodnjerednjeveške stavbe z močnimi kamnitimi temelji in ognjiščem v sredini. Raziskava je potrdila predhodno radiokarbonsko datacijo oglja.

Na Velikem Lepoču 4 se je obris stavbe, viden že na lidarskem posnetku, pokazal tudi na terenu. V sondi smo zajeli del širokega temelja ter del notranjosti in zunanosti stavbe. Odkrito keramično gradivo kaže na poznoantični čas.

Starejše raziskave in letošnja odkritja potrjujejo človekovo prisotnost v Krnskem pogorju tako v prazgodovinskem obdobju kot v pozni antiki ter predvsem v 8. in 9. stoletju. Za zgodnjerednjeveške stavbe so značilni temelji iz velikega neobdelanega kamnja brez vezave in skromne najdbe grobe keramike. Območje je dokaj bogato z vodnimi viri in razmeroma položnimi travnatimi površinami. Leži ob poti, ki čez Bogatinsko sedlo povezuje Posočje oziroma dolino Lepene z Bohinjem. Povsem mogoče je, da je bilo primerno za transhumantno pašo živine. V zgodnjem srednjem veku se tudi na širšem območju Julijskih Alp pojavljajo močni kamniti temelji stavb, ki kažejo na daljšo ali pogostejšo uporabo istega prostora in jih morda lahko povezujemo s sezonskim pašništvom. Pisni viri izpričujejo uporabo planin za pašo v Furlaniji in Karnijskih Alpah že v zgodnjerednjeveškem obdobju.

Veliki Lepoč 4 (foto: J. Horvat)

Mali Lepoč 2, pogled na izkopno polje po koncu del. Na desni strani vidni ostanki prazgodovinske stavbe z dvema jamama za stojke, v levem zgornjem kotu ostanek poznoantične ali zgodnj srednjeveške stavbe (foto: M. Ogrin).

Začetne raziskave arheološkega najdišča na Rogu nad sv. Katarino (Topol) pri Medvodah

Andrej Gaspari, Igor Medarić, Uroš Stepišnik, Dimitrij Mlekuž Vrhovnik

Oddelek za arheologijo ljubljanske Filozofske fakultete je v okviru praktičnega pouka za študentke in študente prve in druge stopnje programa arheologija decembra 2022 izvedel začetne nedestruktivne in šibkoinvazivne arheološke raziskave najdišča na grebenu Roga (800 m) nad sv. Katarino pri Topolu nad Medvodami. Lokacija, ki doslej ni bila evidentirana kot registrirano arheološko najdišče, se nahaja na severnem robu varovanega območja dediščine EŠD 16326 Topol pri Medvodah – kulturna krajina Katarina.

Po nekem naključju je bil obstoj arheološkega najdišča kljub dobro opaznim površinskim sledovom in razgledni legi na zelo frekventni pohodniški stezi med Jeterbenkom in sv. Jakobom dokumentiran oziroma zaznan šele ob pregledu podatkov zračnega laserskega skeniranja površja Slovenije leta 2022. Sicer bogato lokalno izročilo lokacije ne omenja, niti Rog ne nastopa v spominu prebivalcev po čem posebnem, razen postavitve lesenega križa na vzhodnem vrhu grebena v počastitev evharističnega kongresa v Ljubljani leta 1935.

Osnovni cilj začetne raziskave, izvedene v soglasju in z dovoljenjem ZVKDS OE Ljubljana, sta bila preverba domneve o potencialnem arheološkem najdišču ter njegova okvirna kronološka in funkcionalna opredelitev. Omenjena cilja smo nameravali doseči z rekognosciranjem širšega območja lokacije, izdelavo visokoresolucijskega modela površja s pomočjo brez-pilotnega letalnika DJI Matrice 300 RTK z lidarskim senzorjem Zenmuse L1 in izvedbo začetnih geofizikalnih raziskav osrednjega dela potencialne višinske naselbine, vključno s kartiranjem signalov, zaznanih z detektorjem kovin.

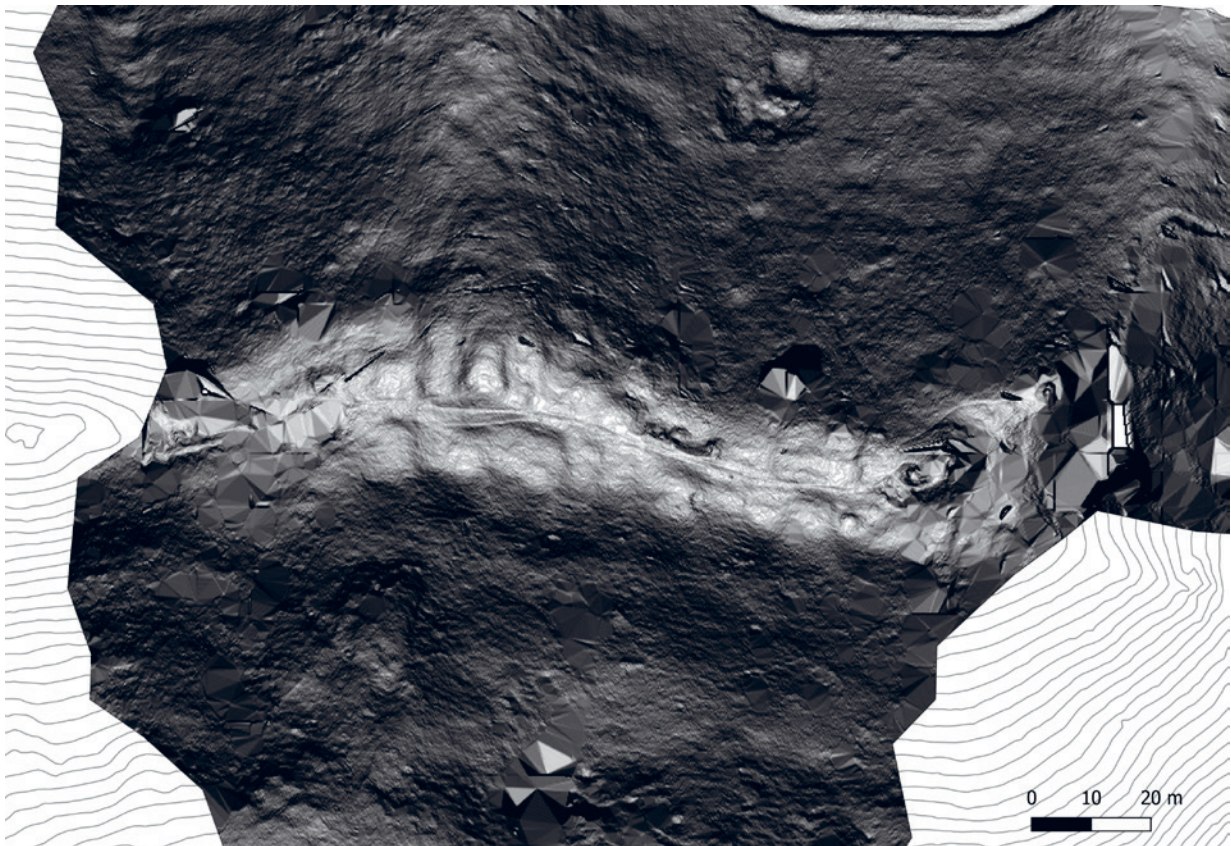
Opravljene raziskave so potrdile domnevo, da se na vršnem grebenu Roga nahajajo ostanki arheološkega najdišča, ki skupno zavzemajo okoli 100 × 20 m veliko površino oz. 0,2 ha. Oblikovanost površja osrednjega dela slemena omogoča sklepanje o obstoju naselbinskega, gospodarskega ali naselbinsko-gospodarskega kompleksa, ki ga sestavljata niza delno vkopanih objektov na severni in južni strani slemenskega raza.

Geofizikalne raziskave so opozorile na prisotnost pokopanih anomalij, ki lahko predstajajo akumulacije materiala različnega arheološkega izvora - ostanki žganih struktur, plasti žganine, žgane glinice ipd., po celotni površini. Potencialni arhitekturni ostanki so bili prepoznavni predvsem na južnem robu izmerjenega območja, deloma tudi na SZ delu. Na južnem robu je bilo zaznano območje, na katerem so bile koriščene visoke temperature; na dveh mestih pa je bilo mogoče sklepati o obstoju žganih objektov *in situ*, najverjetneje peči.

Skromne površinske najdbe odlomkov lončenine in železnega krivca omogočajo zgolj okvirno zamejitev obljudenosti lokacije v dva glavna časovna horizonta in sicer v zgodnji srednji vek in pozni srednji vek (14./15. stoletje). Poročilo o nadaljevalnih raziskavah sledi.

Rog nad sv. Katarino (Topol), 2022 (foto: A. Gaspari).

Rog nad sv. Katarino (Topol), 2022. Vizualizacija podatkov lidarskega snemanja (zajem: U. Stepišnik; izdelal: D. Mlekuž Vrhovnik).

Mikromorfološka preiskava temnih plasti iz notranjosti gradu na Kašči

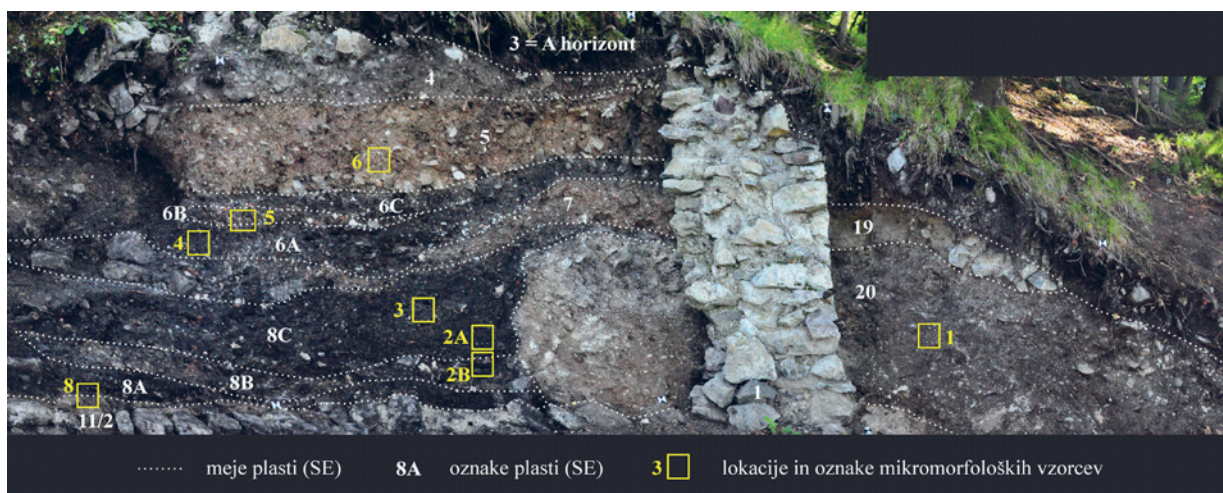
Agni Prijatelj, Luka Gruškovnjak

Visokosrednjeveški grad Kašča, ki stoji na istoimenskem hribu v vzhodnem delu Polhograjskega hribovja, sodi v trojni grajski kompleks Jeterbenk, ki je bil nekdanj v lasti hertenberških ministerialov. Stoječa arhitektura na najdišču ni ohranjena, leta 2016 zgrajena vlaka pa je izpostavila pokopane ostanke gradu z obsežnim zaporedjem srednjeveških temnih plasti (angl. dark earths) v notranjosti utrdbe. Ker zgolj z običajnimi arheološkimi preiskavami ni bilo mogoče pojasniti, ali gre pri obsežnih, teksturno heterogenih plasteh žganine ob južni steni severozahodnega grajskega stolpa za *in situ* sledove obsežnega požara, sekundarno deponiran material s pogorišča ali za sledove vsakodnevnih aktivnosti na gradu, smo leta 2022 izvedli mikromorfološko analizo izbranih plasti iz preseka vlake.

Analiza organomineralnih sedimentov, ki jih tvorijo izmenjujoče se črne, oglene, in svetlejše, mineralne plasti, je pokazala, da je območje ob stolpu služilo kot deponija kurišnega odpada. Velike količine zlasti bukovega oglja so bile povezane z različnimi kurilnimi inštalacijami na gradu, npr. krušnimi pečmi, odprtimi ognjišči in lončenimi ogrevalnimi pečmi. V odpadu so bile poleg oglja identificirane manjše količine pepela in več vrst gradbenega materiala, vključno z agregati apnenih in apneno-glinenih malt. Slednje so gradbeni material, ki je bil poprej v študijah gradov na Slovenskem neprepoznan.

Prevladujoči ostanki kuriva (kosi različnih vrst gradbenega materiala odprtih ognjišč in lončenih peči ter fragmenti raznih površin in tlakov) kažejo, da odpad izvira iz različnih delov gradu, tako delovnih kot reprezentančnih bivalnih prostorov grajske gospode. Omenjene inštalacije in tlake so na gradu redno pometali, čistili ter občasno prenavljali in vzdrževali. Na deponijo so, morda z namenom, da bi utrdili njeno površino, občasno odmetavali tudi mineralno gradivo, ki je bilo mešanica grušča in zemljenega gradbenega materiala, kar je povzročilo nastanek izmenjujočih se temnih in svetlih plasti. Ob koncu življenjskega cikla deponije se je narava prostora začela spreminjati. Ljudje, ki so hodili po površini smetišča, so steptali in zbili zgornje plasti, namensko odlaganje odpada in utrjevanje površin na lokaciji pa se je dokončno prenehalo z obsežnim, z gruščem bogatim nasutjem.

Preiskana sekvenca srednjeveških temnih plasti brez izrazite stratifikacije je tako nastala v specifičnem prepletu čiščenja in odmetavanja kurišnega odpada, ob katerem je potekalo utrjevanje in teptanje površine, depozite pa so homogenizirali tudi procesi bioturbacije. V predstavljeni študiji gre za prvi primer mikromorfološke preiskave temnih plasti v Sloveniji, ki je omogočila natančno rekonstrukcijo njihovega nastanka, kakršna zgolj z makroskopskim terenskim opazovanjem ne bi bila mogoča.

Območje mikromorfološkega vzorčenja v preseku vlake leta 2020. V profilu so prikazane meje plasti in lokacije mikromorfoloških vzorcev.

Rezultati izkopa testnih sond na gradu Turjak

Eva Zorc in Tomaž Jerina

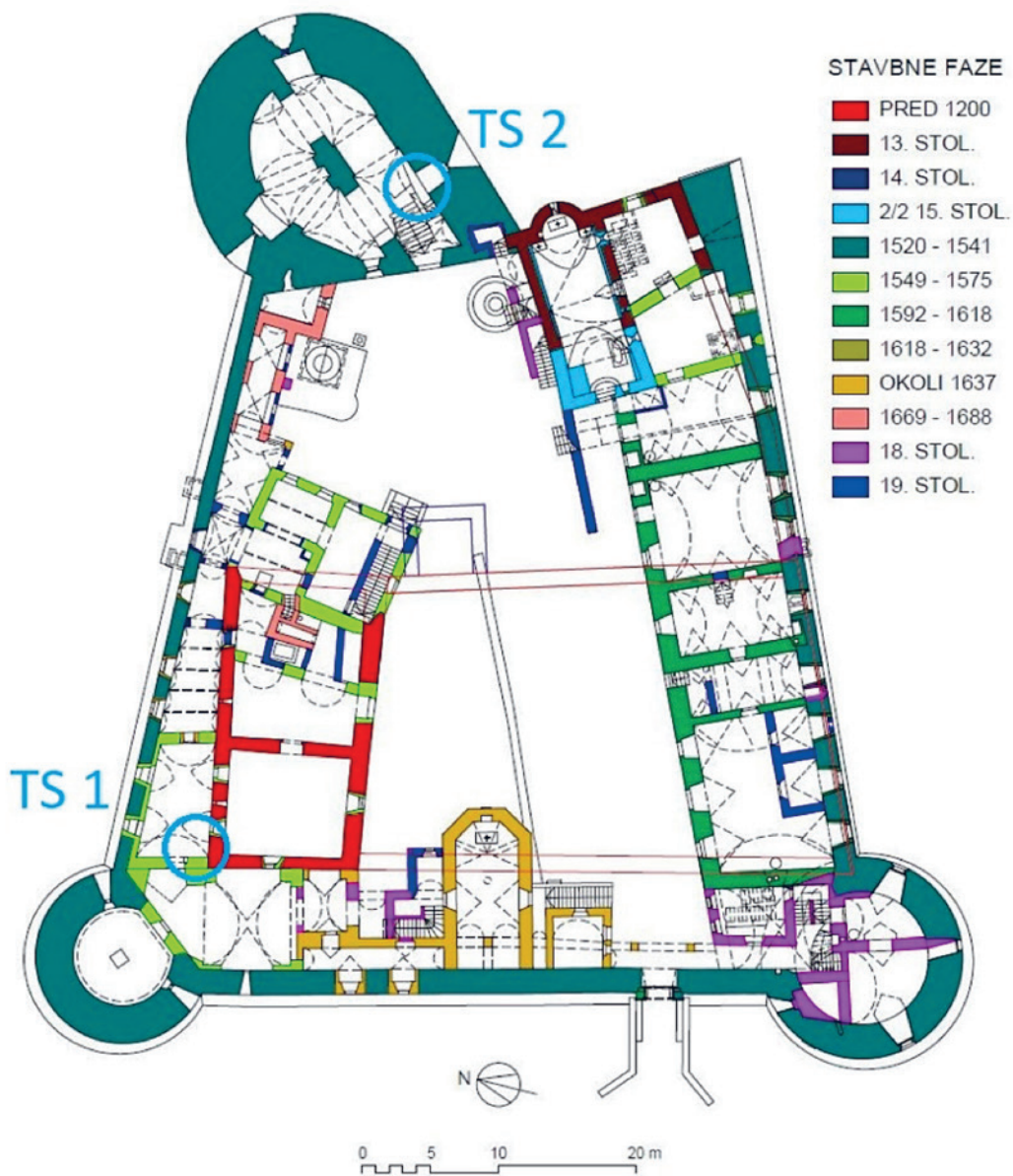
Arheološka raziskava je bila izvedena v sklopu dokončanja celostne prenove gradu Turjak (*Turjak - Grad Turjak* (EID 1-00790)) in je potekala decembra 2022. Dve testni sondi sta bili umeščeni arbitrarno, testno sondo 1 (TS 1) smo izkopali v pritličju severnega palacija, testno sondo 2 (TS 2) pa v grajski kleti oziroma veliki bastiji. Raziskavo je izvedla ekipa Centra za preventivno arheologijo ZVKDS pod vodstvom dr. Eve Zorc in Tomaža Jerine.

S sondo TS 1 (1 × 2 m) smo preiskali jugozahodni vogal severnega palacija, na mestu, kjer se stikata romanski zid prvotnega palacija in novoveški prečni zid nekdanjega medzidja ob severni stranici romanskega palacija. Pod hodno površino, tlakovano z opečnimi tlakovci, smo našli več nasutij. Pod tlakom je bila najprej približno okoli 1 m debela plast sipkega rjavega peščenega nasutja, ki je vsebovala zgodnjenovoveško lončenino in več kosov poslikanega ometa. Pod njo je bila ruševinska plast iz večjih apnenčastih lomljencev. Pod ruševinsko plastjo je ležala temno sivorjava plast sipkega peščenega melja, v kateri se je spet pojavila zgodnjenovoveška lončenina. Ta plast sega pod temelj novoveškega zidu, ki se prične na globini približno 170 cm pod današnjo hodno površino. Romanski zid, zidan iz grobo oblikovanih kvadrov, vezanih z malto, na južni strani TS 1 sega še globlje in ima do globine 1 m ohranjen starejši omet. Vodoravna linija konca ometa na globini 1 m verjetno kaže na nekdanjo hodno površino, do katere je bil zid ometan. Glede na opisano lahko predvidevamo, da je bila hodna površina že v času gradnje novoveškega (šestdeseta leta 16. stoletja) zidu zahodnega palacija predvidena na današnji tlakovani površini. Odkrite najdbe časovno sodijo v zgodnji novi vek in novi vek. Gre predvsem za odlomke lončenine in fragmente poslikanega ometa ter nekaj kosov železa, ostenja pečnic, opeke in živalskih kosti. Na temelju novoveškega zidu je bil odkrit železen predmet trikotne oblike neznane funkcije.

Sondo TS 2 smo izkopali v veliki bastiji, na prostoru med vznožjem stopnic in južno nišo. Pod hodno površino iz opečnih tlakovcev, ki so bili glede na

uporabo gradbenega peščenega tampona položeni v času povojnih obnov, je bila tanjša plast preperele zemljine. Plast je pronicala oziroma je bila del spodaj ležeče plasti nasutja iz različno velikih lomljencev preperele kamnite osnove, ki je vsebovalo večjo količino novoveškega stekla in lončenine, pomešane z recentnimi najdbami. Na jugozahodnem robu sonde se je plast nasutja naslanjala na temelj bastije in na zid neznane funkcije, ki poteka v liniji stopnic pred prostorom južne line. Nad temeljem bastije je ležala leča ruševine iz lomljencev in odlomkov gradbenega materiala, ki je vsebovala več odlomkov stekla, živalskih kosti in nekaj kosov lončenine. V sondi smo dokumentirali zaključek temelja bastije na mestu, kjer je nekoč potekala odprtina prostora južne line, ki je bil v določenem trenutku delno zazidan z opečnatim zidom. Globina temelja bastije je najverjetneje enaka hodni površini prostora južne line, kar nakazuje na to, da je bila hodna površina v bastiji prvotno (vsaj na južnem delu) precej nižje. Odkrite najdbe časovno sodijo v zgodnji novi vek in novi vek. Gre za odlomke stekla, lončenine, železa, živalskih kosti ter redko gradbenega materiala in ometa.

V letu 2023 so v sklopu prenove gradu načrtovane nadaljnje arheološke raziskave v obliki geofizikalnih raziskav in testnih sondiranja.

Tloris pritličja gradu Turjak okoli leta 1941 s fazami stavbnega razvoja in označenima lokacijama obeh sond (po I. Sapač, Arhitekturnozgodovinski oris gradu Turjak. – V: M. Oter Gorenčič, R. Komič Marn, M. Preinfalk (ur.), *Grad Turjak*, Castellologica Slovenica 2, Ljubljana, 2020, str. 924).

Arheološka izkopavanja cerkve in pokopališča sv. Martina v Poljanah nad Škofjo Loko

Marija Ogrin, Ines Klokočovnik

Občina Gorenja vas - Poljane ima v svojih razvojnih načrtih obsežen projekt prenove osrednjega dela naselja Poljane. Prenova kulturnozgodovinskega središča (»Tisočletne Poljane«) posega tudi v prostor, kjer je nekoč stala mogočna baročna župnijska cerkev sv. Martina s pripadajočim pokopališčem. Območje je varovano kot Poljane nad Škofjo Loko – Arheološko najdišče Sv. Martin (EŠD 29838), zato so bile v letih 2021 in 2022 izvedene predhodne arheološke raziskave s ciljem sprostiti prostor za ureditev vaškega jedra. Arheološka izkopavanja je izvedel zavod Arheoalpe, zavod za kulturo, izobraževanje in turizem Bohinj, v sodelovanju s podjetjem Avgusta, d. o. o. Z arheološkimi izkopavanji smo ugotovili, da je bilo območje najdišča Sv. Martina v Poljanah nad Škofjo Loko obljudeno že v rimski dobi, kar dokazuje najdena bronasta rimska fibula. Med drobnimi najdbami so bili odkriti še številni poznosrednjeveški in novoveški odlomki keramike. Raziskani so bili tudi temelji cerkva in pokopaliških zidov iz romanike, gotike in baroka. Kot del romanske cerkve opredeljujemo jugozahodni vogalni temelj iz oblic, ki se je ohranil znotraj gotske cerkve. V romansko obdobje uvrščamo tudi druge temelje zidov, prav tako grajenih iz oblic. Ohranjene arhitekturne ostaline kažejo na dve fazi razvoja gotske cerkve. Glede na starejši maltni tlak in temelj lahko sklepamo, da je bila prvotna gotska cerkev bistveno manjša. V kasnejši fazi so ladjo povečali proti zahodu na končno velikost 12,10 x 8,45 m, tla pa po celotni površini tlakovali z novim brušenim tlakom. Znotraj ladje mlajše faze so se ob stenah ohranila še gotska rebra z rdečo poslikavo.

Najceloviteje so bili raziskani temelji baročne cerkve sv. Martina, ki obsegajo ladjo z vhodnim prostorom, v dolžini 24 in širini 25 metrov, ter poškodovano

kripto, v katero vodijo v celoti ohranjene kamnite stopnice. Temelji imajo obliko razpotegnjenega osmerokotnika, s simetričnimi nišami na sredini, širine 6 metrov. Velik del temeljev baročne cerkve je bil uničen pri gradnji novodobne stavbe.

Raziskali in dokumentirali smo tudi večji del pokopališča s 454 skeletnimi grobovi, vendar glede na večjo količino človeških kosti v okoliških plasteh sklepamo, da je bilo grobov še več.

Najstarejši skeleti iz romanskega obdobja so bili brez pridatkov, v mlajših grobovih iz gotskega in predvsem baročnega obdobja pa so pogost pridelek svetinjice, rožni venci in križi. Predvidevamo, da smo raziskali več kot polovico celotnega pokopališča, vendar ga na osnovi naših raziskav še ne moremo zameiiti.

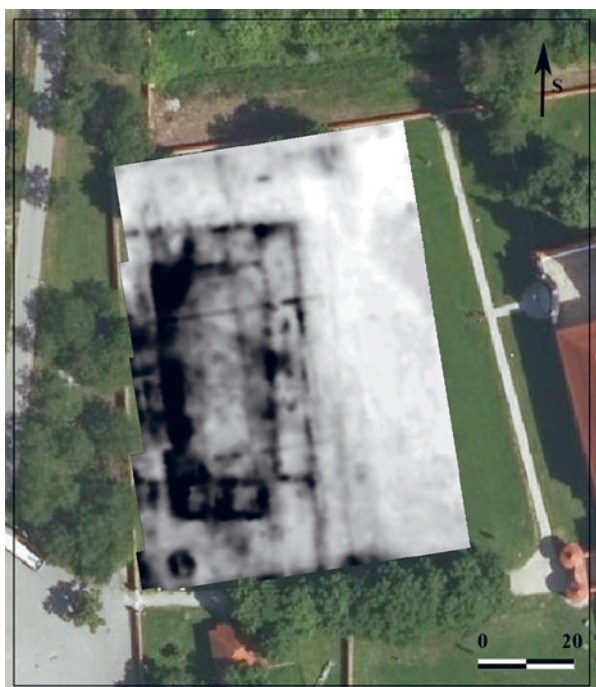
Temelji baročne, gotske in romanske cerkve s pokopališkimi zidovi (foto: K. Dremelj, L. Škerjanec)

Geofizikalna raziskava na območju samostana Kostanjevica na Krki

Igor Medarić, Andrej Gaspari

Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je med 4. in 6. majem 2022 izvedel geofizikalno raziskavo na zavarovanem območju kulturnega spomenika Kostanjevica na Krki – Samostan (EŠD 265). Namen raziskave je bil kartiranje in zamejitev potencialnih ostankov arhitekturnih ostalin gospodarskih poslopij ter ostankov vrtov v zahodnem delu samostanskega kompleksa. Raziskali smo travnato površino na zemljiški parceli 1387/1 k. o. 1331 Kostanjevica v obsegu 6300 m². Rezultati z magnetno metodo (Cezijev magnetometer G-858, merilec magnetne susceptibilnosti KM-7 SatisGeo) in metodo geoelektričnega kartiranja (Geoscan RM-15) so potrdili dobro ohranjene arhitekturne ostanke temeljev zidov neposredno pod današnjo površino. Tlorisi odkritega arhitekturnega kompleksa so primerljivi z opisi in vizualnimi upodobitvami gospodarskih poslopij na starejših slikovnih in kartografskih virih. Severno od odkritih zidov so vidne tudi slabše ohranjene arhitekturne ostaline, ki se nadaljujejo vse do sedanjega severnega zidu. Rezultati magnetne metode so dopolnili rezultate geoelektrične upornostne metode z dodatnimi informacijami o oceni stopnje ohranjenosti zidov, vrsti

uporabljenega gradbenega materiala in podzemnih komunalnih infrastrukturah. Večino anomalij s pozitivnimi magnetnimi gradienti pripisujemo arheološkemu ostankom s termoremanentnim tipom magnetizacije, kot so opeka, keramični strešniki idr. Na vzhodnem delu raziskanega območja rezultati magnetometrije jasno kažejo tudi linearne anomalije pozitivnih in negativnih gradientov šibkih jakosti, ki lahko odražajo majhne razlike v susceptibilnosti zaradi različne uporabe zemljišč na nekdanjih vrtovih. Poleg tega so na zahodnem, severnem in deloma južnem delu izmerjenega območja prepoznavni še posamezni pozitivni magnetni gradienti, ki lahko predstavljajo arheološke kulturne plasti različnega arheološkega izvora – nakopičene ostanke prežganih struktur, plasti žganine, morda tudi vkope za grobove. Nekatere bipolarne anomalije so posledica termoremanentne magnetizacije posameznih žganih arheoloških struktur in situ ali feromagnetne magnetizacije večjih kosov železa. Na podlagi rezultatov geofizikalnih meritev smo določili zanimivejša območja za morebitne nadaljnje raziskave s ciljnim podpovršinskimi preverjanji za potrditev in verodostojnejšo razlago rezultatov geofizikalnih raziskav.

Kostanjevica na Krki – Samostan. Rezultati geoelektričnega kartiranja za različne razpone v sivih odtenkih na ortofoto podlagi (vir: gisportal RKD; geodetska izmera, A. Gaspari, 2022).

Kostanjevica na Krki – Samostan. Zračni posnetek območja meritev
(foto: A. Gaspari, 2022).

Arheološko izkopavanje porušene Mulejeve hiše na Slovenskem Javorniku

Žan Berro, Pia Hudournik, Anja Pečnik, Katarina Predovnik

Na pobudo domačinov in ZVKDS OE Kranj je Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani maja in junija 2022 izvedel manjšo arheološko raziskavo na Slovenskem Javorniku (koda raziskave 22-0215), na makadamskem parkirišču parc. št. 1959/1, k. o. 2175 Jesenice, kjer je do leta 2002 stala nekdanja Mulejeva, po domače Kosmačeva hiša. V stavbi, ki pred rušenjem ni bila temeljito dokumentirana, je od sredine 19. stoletja do druge svetovne vojne delovala gostilna. Kosmačeva domačija s starim hišnim imenom pri Kocijanu je sicer posredno izpričana že sredi 18. stoletja. Hiša je stala ob stari deželni cesti v jedru nekdanje vasi Javornik, ki je bila zaradi industrializacije po drugi svetovni vojni povsem uničena. Območje ni registrirano arheološko najdišče. Razlog za izkopavanje je bila načrtovana izgradnja nove povezovalne ceste med obrati podjetja SIJ Acroni, d. o. o., ki bo posegla v pod površinsko ohranjene ostanke stavbe. Raziskavo je izvedla ekipa študentov pod vodstvom izr. prof. dr. Katarine Predovnik v sklopu terenskega pouka iz arheološke metodologije.

Raziskava je obsegala ročno in strojno odstranitev peščenega nastuja parkirišča na območju 4 × 11 m ter tlorisno dokumentiranje odkritih stavbnih ostalin. Omejeni smo bili s potekom obstoječe ceste na severni in makadamske dovodne poti do bližnjih hiš na zahodni strani, zato izkop ni zajel skrajnega zahodnega dela nekdanje stavbe. Prepoznali in dokumentirali smo severni, južni in vzhodni obodni zid. Ta je bil prekinjen na mestu nekdanjega vhoda v klet. Stavba naj bi bila široka 8,5 m in dolga 18,5 m, vendar se je izkazalo, da je bila dober meter širša. Temelji so bili zidani iz kamna, stene pa pretežno iz opeke, kot je razvidno tudi iz ohranjenih fotografij objekta pred rušenjem. Notranjih predelnih sten nam ni uspelo v celoti prepoznati, saj so bile na nivoju dokumentiranja preslabo ohranjene. Hiša je bila podkletena vzdolž severne in vzhodne fasade, kar se ujema s pričevanji nekdanjih prebivalcev in drugih očitkov. Klet je bila obokana z opečnim obokom. Deloma smo dokumentirali tudi mlajši stanovanjski

prizidek na jugovzhodni strani glavne stavbe, ki je bil zgrajen pred letom 1869, ko je bil vrisan na mapi reambulančnega katastra. Okoli leta 1900 je bila stavba prenovljena.

Do geološke osnove smo izkopali le testni jarek velikosti 1,5 × 3,5 m na južnem, nepodkletenem delu stavbe, zahodno od nekdanjega dvoriščnega vhoda. Izkop je prečil južno fasadno steno ter zajel del nekdanje gostilniške kuhinje in del dvorišča. Odkrili smo ostanke treh tlakovanj v notranjem prostoru in tri faze ureditve dvorišča. Posebej zanimiv je tlak na dvorišču, sestavljen iz ploščatih kosov žlindre, ki je starejši od južnega zidu stavbe. Ta je bil glede na zarise na starih zemljevidih in katastrskih načrtih pozidan med letoma 1809 in 1826, nejasno pa ostaja, ali je bila takrat stavba v celoti pozidana na novo ali je bila morda njena predhodnica le predelana in razširjena proti jugu.

Drobno gradivo iz kontekstov, ki so starejši ali povezani z izgradnjo južnega zidu, obsega predvsem temno sivo kuhinjsko lončenino in nekaj fragmentov ljubenskih skled, ki jih lahko datiramo v 18. ali začetek 19. stoletja. Tipološko bi lahko v 18. stoletje sodili še odlomki engobiranih in poslikanih pečnic ter oploščenih pečnic s cilindričnim hrbitiščem.

Po zaključku del je po predhodnem dogovoru podjetje SIJ Acroni, d. o. o., območje izkopavanj ponovno zasulo.

Območje izkopavanj iz zraka (foto: A. Košir).

Tlak iz kosov žindre na območju južno od hiše (foto: P. Hudournik).

Arheološke raziskave vojnih ostalin na območju Vršiča in okolice

Uroš Košir

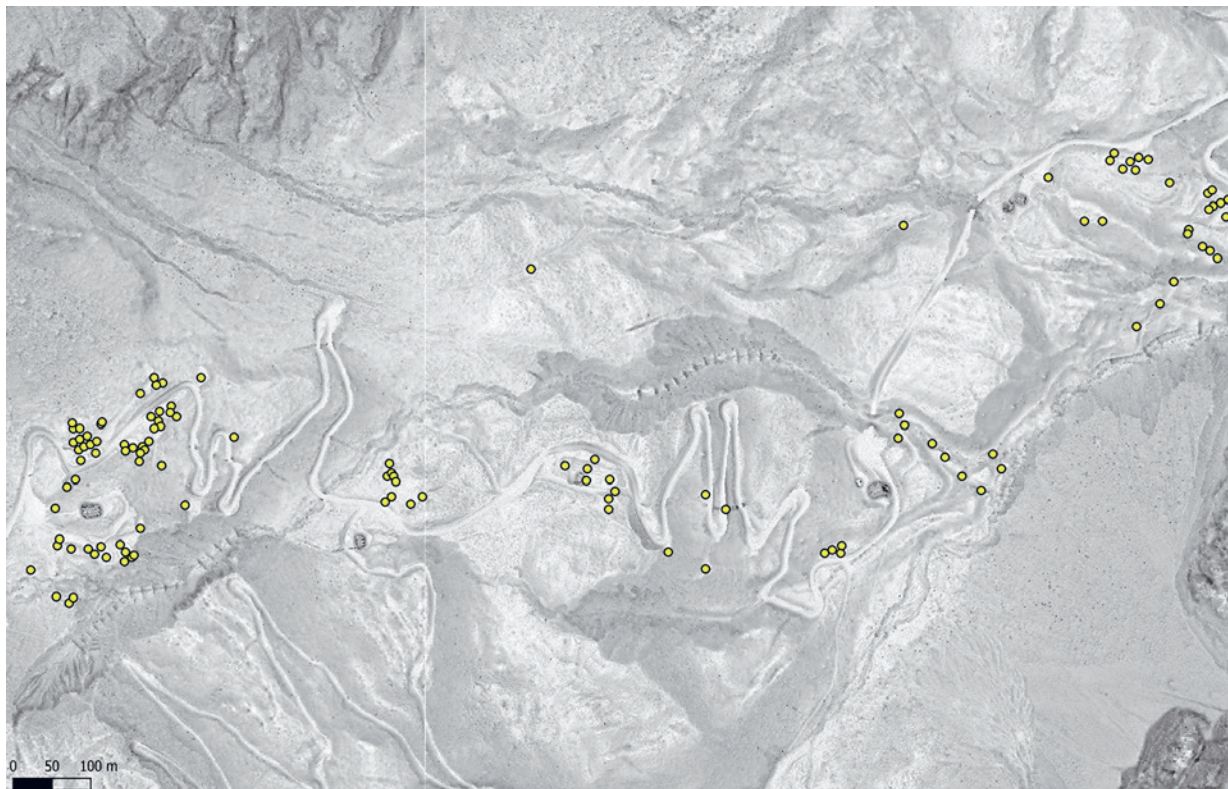
Območje Vršiča je znano predvsem po Ruski kapelici in visokogorski cesti, ki je večinoma delo ujetnikov ruske carske vojske. Širše območje Vršiča, vključno s Kranjsko Goro in Zgornjo Trento, skriva bogato in raznoliko dediščino prve svetovne vojne, ki je bila raziskana med arheološkim raziskovalnim projektom »Med vojno in mirom – Arheologija Vršiča kot zaledja prve svetovne vojne in stičišča svobode, ujetništva, kultur, narodov in verstev« (Z6-2664), ki sta ga sofinancirali Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije in Občina Kranjska Gora.

Projekt je obsegal odkrivanje, dokumentiranje, raziskovanje in interpretiranje dediščine prve svetovne vojne, deloma pa tudi dediščine obdobja med svetovnjima vojnama in iz druge svetovne vojne na območju Vršiča in okolice. Raziskave so vključevale preučevanje arhivskega gradiva, vojnih fotografij in predmetov, analize rezultatov zračnega laserskega skeniranja površja, geofizikalne raziskave, 3D-skeniranje nepremičnih ostalin, arheološko topografijo, testne izkope in arheološka izkopavanja (kodi raziskave 21-0493 in 21-0452). Na terenu je bilo odkritih in dokumentiranih 321 struktur in vojaških objektov, večinoma iz prve svetovne vojne, del pa tudi iz obdobja med svetovnjima vojnama, druge svetovne vojne in z njo povezanih dogodkov.

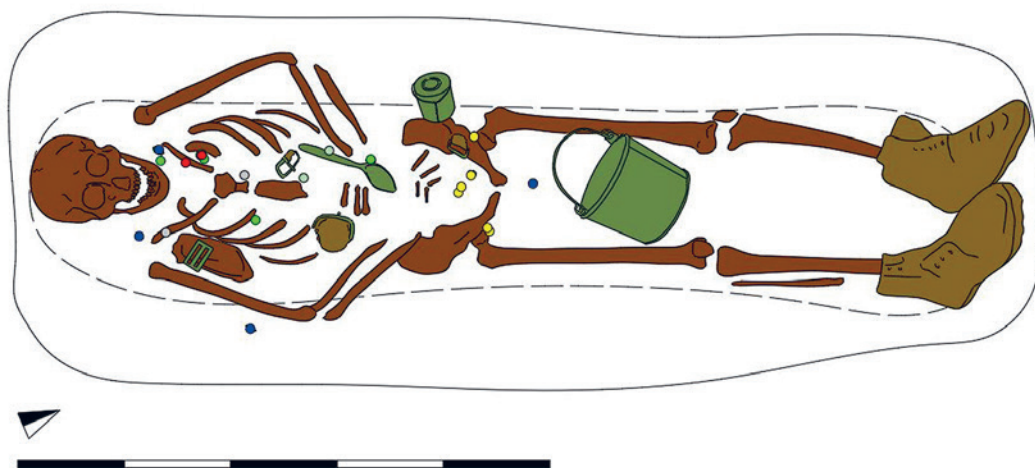
Delo v letu 2022 je obsegalo predvsem izvedbo arheoloških sondiranj, med katerimi je bilo na izbranih lokacijah izkopanih 49 arheoloških testnih jarkov. Med pomembnejšimi odkritji gre izpostaviti odkritje neoznačenega groba neznanega ruskega vojnega ujetnika v dolini Male Pišnice. V grobu so bili odkriti posmrtni ostanki med 30 in 35 let staroga moškega, visokega okoli 173 cm. Med izkopom je bilo najdenih 52 predmetov, od katerih jih 50 izvira neposredno iz groba. Ujetnik je bil oblečen v avstro-ogrsko uniformo, kakršne je avstro-ogrsko vojska pogosto dala vojnim ujetnikom, ko jim je njihova prvotna uniforma razpadla. Ob sebi je imel na fronti ali v ujetništvu izdelano rusko menažko, avstro-ogrsko menažko, rusko žlico, iz

vojaške konzerve izdelano skodelico, denarnico s kovancem in rezervnimi gumbi ter pipo za kajenje tobaka.

Arheološke raziskave so omogočile vpogled v organizacijo tega pomembnega strateškega območja zaledja prve svetovne vojne in prispevale k razumevanju mikrolokacij vojaške dediščine izpred več kot stotih let. Projekt je obenem prikazal pomembno vlogo arheologije modernih konfliktov in njenih multidisciplinarnih pristopov pri raziskovanju nedavne zgodovine. Vršič z okolico zagotovo ni le pomembna dediščina ujetništva in vojne, temveč tudi dediščina različnih kultur, narodov in religij, ki jo je treba ohraniti za prihodnje rodove.

Lokacije ostalin iz prve svetovne vojne na območju med Erjavčevo kočo in Rusko kapelico (avtor: U. Košir, 2022).

Mala Pišnica

Grob vojnega ujetnika
 Parc. št. 750/3; k. o. Kranjska Gora
 22. 9. 2022

kost	gumb plašča / suknjiča
kovina	gumb hlač
usnje	gumb suknjiča
	gumb z napisom "de Paris"
	gumb spodnjega perila
	ostali gumbi

Risba odkritega groba v Mali Pišnici (avtor: U. Košir, 2022).

Arheološke raziskave džamije iz prve svetovne vojne v Logu pod Mangartom

Uroš Košir

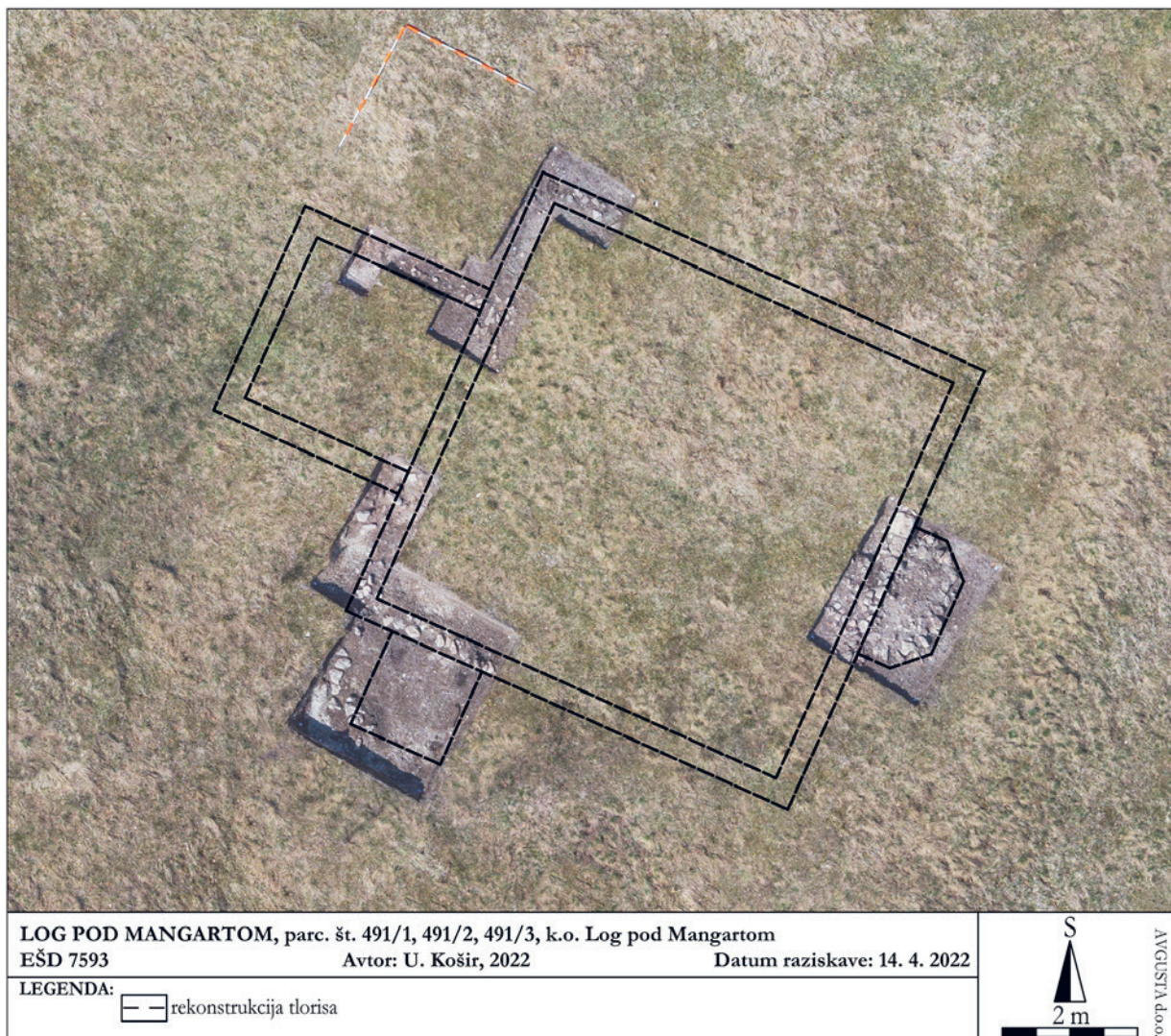
Zaradi zgodovinskega pomena vojaške džamije iz prve svetovne vojne, ki je bila leta 1917 zgrajena v Logu pod Mangartom, se je Islamska skupnost v Republiki Sloveniji s pomočjo podjetja Avgusta, d. o. o., odločila raziskati in ovrednotiti njene ostaline, ki ležijo na območju parcel št. 491/1, 491/2, 491/3, k. o. Log pod Mangartom. Že v letu 2021 so bile izvedene geofizikalne raziskave, aprila 2022 pa so bile izvedene še arheološke raziskave v obliki ročnega izkopa testnih jarkov (koda raziskave 21-0549).

Med raziskavo so bili odkriti arheološki ostanki džamije iz prve svetovne vojne, kar je zaenkrat edinstven primer v Sloveniji in bližnji okolici. Ostaline temeljev in drugih gradbenih elementov, kot so vkopi in ležišča za lesene tramove, utrditve in izravnalna nasutja, so se izkazale za veliko bolj ohranjene, kot smo pričakovali. V testnih izkopih TJ1 do TJ 3 so bili odkriti temelji osrednjega prostora džamije in pripadajočih arhitekturnih elementov. Odkriti so bili ostanki mihraba, minareta in vhodnega predprostora. Na podlagi odkritih ostalin je bilo mogoče rekonstruirati tloris in velikost džamije. Osrednji prostor je glede na rezultate raziskav meril 7×7 m, mihrab okoli 2×1 m, minaret pa verjetno le okoli $1,5 \times 1,5$ m. Glede na njegov majhen tloris so se nanj povzpeli po strmi lestvi oziroma po sistemu lestev.

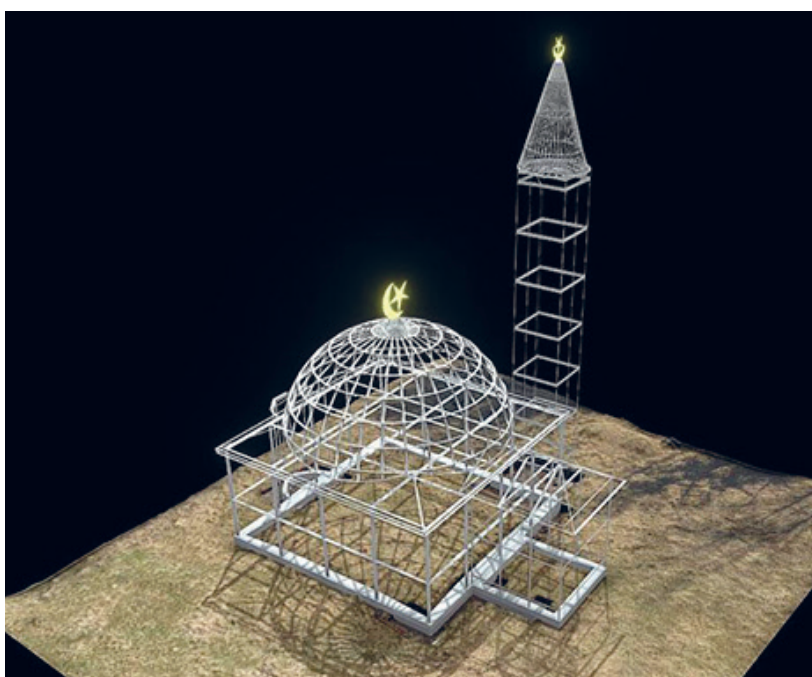
Arhitekturno gledano je bil temelj mihraba prizidan temelju vzhodne stranice džamije, čeprav je bil odprta niša v notranjosti džamije, kar je vidno tudi na ohranjeni fotografiji gradnje. Minaret so tvorili štirje vertikalni leseni nosilci, okoli katerih so bile iz desk izdelane zunanje stene. Glede na fotografijo gradnje so bila za vertikalne nosilce uporabljena smrekova ali, bolj verjetno, macesnova debla. Celotno območje, na katerem je stala džamija, je bilo vsaj delno izravnano. Glede na fotografije in odkrite ostaline v TJ 3 so bili na severozahodnem delu ponekod leseni temelji vkopani v podlago in niso bili grajeni iz kamenja. Na to nakazuje domnevno horizontalno ležišče lesenega tramu v TJ 3. Kjer so

bili potrebni kamniti temelji, so bili grajeni iz večinoma neobdelanih kamnov, v širino pa so merili med 30 in 35 cm. Le jugovzhodni temelj, ki je gledal iz podlage, je bil grajen iz delno obklesanih kamnov. Vhodni predprostor ni bil dokumentiran v celoti, a glede na odkrite ostaline lahko predvidevamo, da je meril okoli 3×3 m.

Rezultati raziskav so pokazali, da je območje džamije velik arheološki potencial za nadaljnje raziskave džamije in njene okolice, ki je vključevala tudi vhodni portal, ograjo okoli objekta, podporne zidove in dostopno pot.

Rekonstrukcija tlorisa džamije na podlagi odkritih ostalin (avtor: U. Košir, 2022).

Delna 3D rekonstrukcija džamije (avtor: L. Škerjanec, 2022).

Arheološke raziskave grobov italijanskih vojakov iz prve svetovne vojne v Vrtojbi

Uroš Košir

V Vrtojbi so bili na območju parcele št. 3006/2, k. o. Vrtojba, 17. 2. 2022 ob gradbenih delih odkriti človeški posmrtni ostanki. O najdbi je bila obveščena policija, ki je opravila terenski ogled in o odkritju obvestila Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije. Glede na lokacijo odkritja ob nekdanji frontni liniji iz časa prve svetovne vojne in glede na odkrite predmete so domnevali, da gre za posmrtno ostanke italijanskih vojakov iz prve svetovne vojne. Okrajna tožilka Okrožnega državnega tožilstva Nova Gorica je ocenila, da ni razlogov za izvedbo preiskovalnih dejanj, zato je bila skladno z zakonom s strani Uprave za vojaško dediščino Ministrstva za obrambo RS odrejena ekshumacija posmrtnih ostankov. Ekshumacijo in terensko raziskavo je med 21. 3. in 29. 3. 2022 opravila ekipa arheološkega podjetja Avgusta, d. o. o.

Takoj po prihodu na teren je bilo ugotovljeno, da posmrtni ostanki ležijo predvsem ob severozahodnem vogalu izkopnega polja in na zahodni polovici osrednjega dela izkopnega polja. Na obeh delih so bili opazni močno poškodovani in uničeni človeški skeleti, kar je bila posledica strojnega izkopa gradbene jame. Glede na to, da sta bili večji koncentraciji poškodovanih posmrtnih ostankov na dveh ločenih delih, je bilo jasno, da gradbeni delavci niso ustavili del ob prvem, ampak šele po drugem odkritju kosti, njihovo delo pa je vodilo do močne poškodovanosti večine skeletov.

Na območju raziskave je bil odkrit del italijanskega povezovalnega jarka, ob katerem in v katerem so bili grobovi umrlih/padlih vojakov. Ob zahodnem delu jarka (severozahodni vogal izkopnega polja) je bilo odkritih več skeletov, ki so bili pokopani v več nivojih. Zaradi uničenja ob gradbenih delih ni bilo mogoče ugotoviti, ali so bili pokopani v posameznih grobovih ali v množičnem grobu v več nivojih. Neposredno ob jarku je bil na istem območju najden grob, v katerem sta bila pokopana italijanski vojak in častnik, v vzhodnem delu povezovalnega jarka pa je bil odkrit okoli 5 × 2 m velik množični grob. Deli posmrtnih ostankov so bili najdeni tudi v nekaterih

granatnih kraterjih in v nekdanjih grobovih, ki so že bili ekshumirani, verjetno v obdobju med svetovni- ma vojnama. Med raziskavo je bilo odkritih tudi 1140 predmetov, ki so povezani s pokopanimi vojaki in z odkritimi strukturami.

Vsi posmrtni ostanki so bili individualizirani, celotno območje izkopa pa skupaj z ostalinami primerno dokumentirano. Odkriti skeletni ostanki so pripadali 32 vojakom, med njimi pa je bilo le šest popolnih skeletov. Vsi ostali so bili poškodovani z gradbenim posegom. Glede na odkrite predmete je bilo mogoče vse posmrtno ostanke opredeliti kot italijanske voja- ke iz prve svetovne vojne. Eden ali morda celo dva grobova sta bila ekshumirana že v obdobju med svetovni- ma vojnama, kar kaže na to, da gre v tem primeru zelo verjetno za pokopa, ki ju je opravila italijanska vojska in si lokacijo označila v popisih lokacij za kasnejši prekop. Preostali skeleti so verje- tno pripadali vojakom, ki so bili pokopani po umiku italijanske vojske oktobra 1917, najverjetneje s strani avstro-ogrskih vojakov, posledično pa italijanske oblasti niso vedele za njihov obstoj.

Pogled na izkopno polje po koncu raziskav (foto: L. Škerjanec, 2022)

Dvojni grob častnika in vojaka (foto: U. Košir, 2022)

Nadaljevanje raziskav grobišča v protitankovskem jarku pri Mostecu v letu 2022

Uroš Košir

Arheološka ekipa podjetja Avgusta, d. o. o., je med 20. 4. in 1. 6. 2022 opravila ekshumacijo dela posmrtnih ostankov z grobišča Mostec [ID 53] pri Brežicah. Raziskave na lokaciji so potekale že v letu 2020, tokrat pa so se izkopavanja nadaljevala pod protipoplavnim nasipom in delno prek struge vodnega kanala, ki poteka vzporedno z nasipom. Razlog za ekshumacijo je gradnja nove hidroelektrarne, saj bi bil sicer sedaj raziskani del grobišča po njeni izgradnji nedostopen za kakršnekoli posege. Zato se je investitor odločil za strokoven izkop posmrtnih ostankov na parcelah št. 166/4 in 757 k. o. Mostec. Zaradi vodnega kanala, ki je potekal prek območja raziskave, je izkop potekal v dveh fazah. V prvi fazi je bil izveden izkop območja pod nasipom do vodnega kanala. Po zaključku prvega dela je bila opravljena regulacija vodnega kanala, zatem pa je bil izkopen še drugi del območja raziskave.

Protitankovski jarek je bil na raziskanem območju na najvišjem nivoju širok med 3,5 in 4,6 m, na dnu pa okoli 2 m. Med raziskavo je bilo ugotovljeno, da imamo tudi tokrat opravka z več ločenimi skupinami pobitih oseb. Tokrat so bile odkrite in ekshumirane naslednje skupine: preostanek skupine št. 3, skupine št. 4 do 6 in skupina 6A (oštevilčenje skupin se nadaljuje na podlagi raziskav leta 2020). Ker je bilo grobišče poškodovano s kanalom za vodo, ni bilo mogoče dokazati, ali gre pri skupinah št. 6 in 6A za isto ali novo skupino, zato je bila skrajna skupina na severovzhodnem delu izkopnega polja označena kot 6A. Stratigrafska situacija je pokazala, da je bilo dno jarka že pred pobojem delno zasuto z materialom, ki se je v jarku nabral zaradi erozijskih procesov. Trupla so padla na dno jarka in na nasutje, ki je prekrivalo dno. Po končanem poboju so bila trupla zasuta, prek severovzhodnega roba tega nasutja in nadaljnjega dna jarka proti smeri Dobove pa so bile zakopane žrtve nadaljnjih skupin. Ločnica med vsako skupino je bilo nasutje, ki se je izklinilo proti severovzhodu. Tudi tokrat so se skupine medsebojno razlikovale po številu žrtev, po spolni in starostni strukturi ter po civilnem ali vojaškem poreklu.

Vsega skupaj je bilo v letu 2022 izkopanih najmanj 258 skeletov: šest v skupini št. 3 (vsi moški), 69 v skupini št. 4 (najmanj 53 moških, okoli 8 do 12 žensk), 61 v skupini št. 5 (najmanj 49 moških, najmanj 3 ženske), 99 v skupini št. 6 (vsi moški) in 23 v skupini št. 6A (vsi moški). Pri tem so pri skupini št. 6A, ki še ni odkopana v celoti in se nadaljuje izven izkopnega polja, upoštevane kosti rok (23 skeletov), saj je bilo kosti nog nekoliko manj (18 skeletov). Skupno število ekshumiranih žrtev z grobišča Mostec v letih 2020 in 2022 tako znaša vsaj 534. Glede na odkrite predmete je mogoče trditi, da so med žrtvami zagotovo Slovenci in tudi posamezni Hrvati.

Nemško odlikovanje železni križec 2. stopnje in uradniška kokarda Kraljevine Jugoslavije (foto: U. Košir, 2022).

Pogled na očiščene posmrtno ostanke v prvem izkopnem polju. Vidne so skupine št. 3 do 6 (foto: U. Košir, 2022).

Geofizikalna raziskava območja poznorimskih utrdb pri Popovcu na Hrvaškem

Branko Mušič, Igor Vukmanić

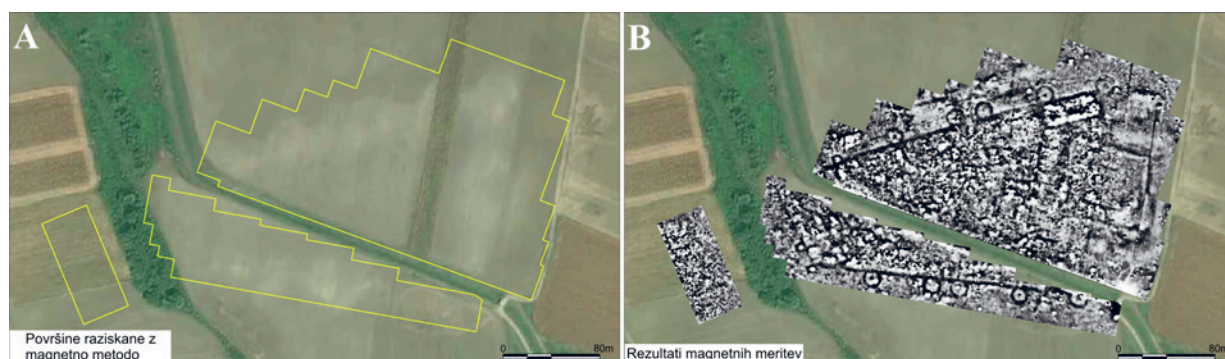
Najdišče na nizkem ravninskem platoju, imenovanem Pogan, v bližini današnje vasi Popovac severno od reke Karašice in približno 17 km jugozahodno od Donave v Baranji na Hrvaškem, je od leta 1972 zavarovano z Zakonom o varstvu državnih kulturnih spomenikov (Z-6043). Prva raziskava najdišča je bila leta 2016 opravljena izvedena z obsežnimi arheološkimi terenskimi pregledi (glej M. Sanader, I. Miloglav, D. Tončinić, I. Vukmanić, V. Matijević, M. Vuković, M. Cvetko, Field survey of Danube Limes in Eastern Slavonia and Baranja, Traian and the Danubian Provinces. The Political, Economic and religious life in the Danubian Provinces, 119–134, Zagreb 2021). Globoko oranje je na današnji površini namreč razkrilo velike količine antičnega materiala (fragmenti lončenine, stekla, fresk in kovine). Površinskim znakom nepravilnega štirikotnika (trapezoid), ki so bili predhodno prepoznani na zračnih in satelitskih posnetkih, je sledila domneva, da gre morda za poznorimsko obrambno stavbo (slika A). Rezultati arheogeofizikalnih raziskav v letih 2018, 2019 in 2020 so to domnevo potrdili (slika B).

V bližini tega najdišča naj bi potekala rimska magistralna cesta ob Donavi med Aquincumom (Budimpešta) in Murso (Osijek). Obravnavano najdišče je bilo morda zgrajeno na upravni meji med provincama Pannonia Valeria in Pannonia Secunda. Če je to res, je bil ta kraj – ker leži severno od Karašice – del Pannonie Valerie. Najdišče je bilo del večjega naselbinskega

kompleksa, ki so ga glede na izsledke zadnjih raziskav uporabljali tako v vojaške kot civilne namene.

Geofizikalne raziskave z magnetno (Geometrics G-858 na gradientni način) in georadarsko metodo (GSSI SIR 3000, 400 MHz antena) so razkrile ključne arheološke dokaze o arhitekturnih ostankih iz obdobja od konca 3. do začetka 4. stoletja (glej I. Vukmanić, B. Mušič, Late Roman fortifications in Popovac, Croatia, LIMES XXV: Proceedings of the 25th International Congress of Roman Frontier Studies, Nijmegen 2022 (v tisku)). Jasno so razvidni obzidje z nizom na zunanjo stran postavljenih stolpov poligonalnega tlorisa, glavna vrata v dveh nasprotnih delih obzidja, arhitekturni ostanki različnih stavb s kamnitimi temelji v osrednjem in vzhodnem delu ter velik prostor na zahodni polovici kompleksa z domnevnimi ostanki pogorelih lesenih stavb.

Razlaga zgodovinskega konteksta in motivacije za gradnjo tega poznorimskega kompleksa ostaja stvar ugibanj oziroma špekulacij. Je bila to vojaška utrdba, palača, cesarska posest ali utrjena vila? In ali je bil njen obstoj rezultat državnega projekta ali zasebne pobude? Pomembno je tudi odkritje poznorimskih ostankov iz druge polovice 4. stoletja na vzhodnem delu starejšega, utrdbi podobnega kompleksa iz obdobja med 3. in 4. stoletjem.

Položaj na aerofotografiji jasno prepoznavnih poznorimskih utrdb z označeno površino, ki je bila raziskana z magnetno metodo (A), in rezultati magnetnih meritev (B).

Raziskave potenciala daljinskega zaznavanja v zahodnem Sremu

Darja Grosman

Srem je v primerjavi z drugima dvema pokrajinama Vojvodine, Bačko in Banatom, geografsko najbolj pester, saj poleg ravninskih predelov vključuje tudi obsežno hribovje Fruške Gore. Zaradi lege med Savo in Donavo in ekološko pestre pokrajine fruškogorskega predela je Srem bil zelo privlačno področje za poselitve od neolitika dalje in je danes arheološko najbogatejša pokrajina Vojvodine. Prostor Srema ponuja dobre možnosti za arheološko opazovanje z različnimi tehnikami daljinskega zaznavanja, kar je tudi predmet raziskav na Oddelku za arheologijo vključno z doktorskim študijem Aleksandra Stamenkovića na Univerzi v Ljubljani.

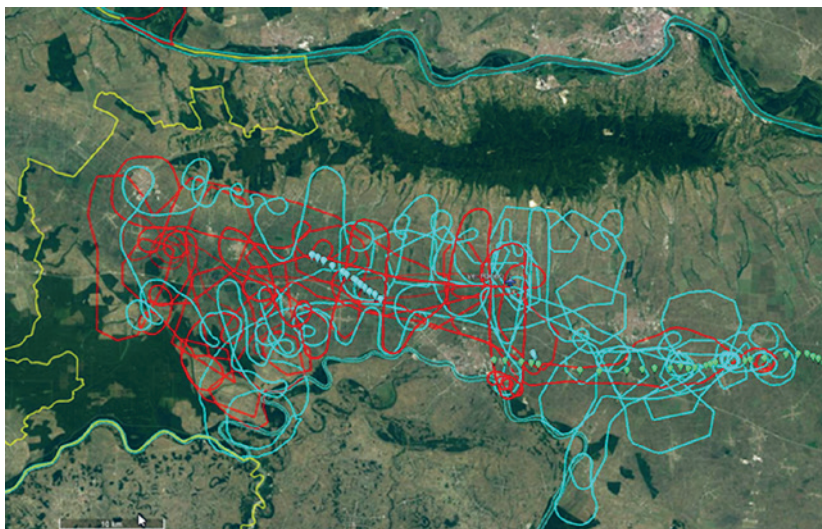
Izhodišče raziskave je preučitev vidljivosti površin in možnosti zaznavanja arheoloških znakov najprej na arhivskem gradivu geobrsikalnika Google Earth, ki v historičnem modulu objavlja satelitske posnetke od leta 2005, ki imajo dovolj visoko rezolucijo za prepoznavanje arheoloških ostankov pod površino. Nekoliko bolj omejeni in fragmentirani so podatki iz drugih dveh virov, geoportala GeoSrbija in arhiva historičnih aeroposnetkov Vojno-geografskega inštituta iz Beograda. Za kvaliteten študij potenciala daljinskega zaznavanja je bistveno dobro poznavanje arhivskega gradiva, še zlasti aerofotografij, ki jasno pričajo o velikih antropogenih spremembah v zadnjih dveh stoletjih, ki so močno spremenile krajinsko

Pogled na srednje velik tel (naselbino), ki je kljub intenzivni kmetijski rabi še vedno delno ohranjen v nizkem reliefu in hkrati opazen tudi kot vegetacijski znak v zgodnji rasti koruze.

podobo Srema in pogoje, v katerih je mogoče prepoznavati arheološke pokazatelje.

Kot rdeča nit se v omenjenem prostoru pojavlja glavna rimska cesta, ki je danes na satelitskih posnetkih opazna od Sirmija so Singidunuma. Rimska cestna mreža nakazuje organizacijo prostora še pred prihodom Rimljanov oziroma je lahko primerno izhodišče za iskanje odkrivanje predrimske in vsekakor tudi kasnejše poselitve in izrabe prostora.

Karta arheološke prospekcije iz zraka v zahodnem delu Srema v maju in juliju l. 2022.

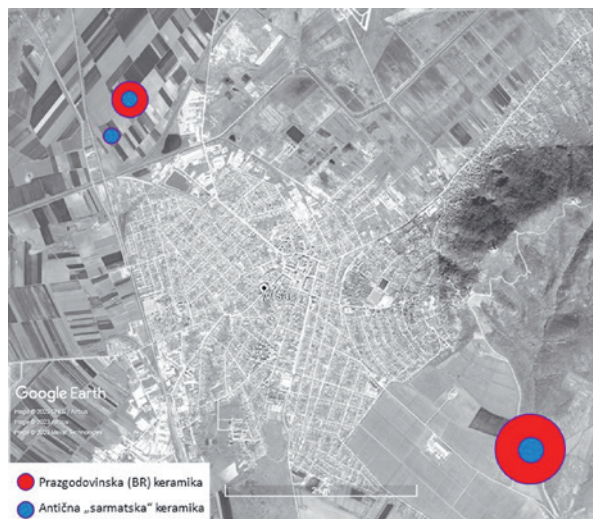
Sistematični terenski pregledi okolice Vršca v letu 2022

Lina Furlan, Tjaša Mržljak, Domen Perne, Matevž Šobar, Mihajlo Džamtovski, Dragan Jovanović, Predrag Novaković

Po dveletni prekinitvi zaradi epidemije covid-19 je Oddelek za arheologijo v sodelovanju z Mestnim muzejem iz Vršca obnovil terenske raziskave okolice Vršca, ki jih je redno izvajal od leta 2010. Do sedaj smo skupno pregledali več kot 500 ha vzorčnih površin na območju, ki obsega približno 40 km² in zbrali več kot 10.000 najdb v časovnem razponu vsaj 7.000 let, od neolitika do poznega novega veka. Območje Vršca je arheološko izjemno bogato predvsem zaradi svoje naravne oziroma ekološke lege. Nahaja se v JZ Banatu, dobrih 30 km severno od Donave, na stiku panonskega ravninskega sveta in Vršaškega brega, edinega hribovitega predela, ki v Banatu dosega nadmorsko višino več kot 600 m. V arheologiji je območje Vršca najbolj znano po srednjobronastodobni vatinski kulturi, iz katere poznamo znamenite ženske idole, številne bronaste sekire, bodala in nakit, med drugim iz zlata.

V letu 2022 smo v sklopu terenskih vaj za študente arheologije FF UL med 4. in 14. julijem sistematično pregledali nekaj več kot 15 ha novih vzorčnih površin na severozahodnem in jugovzhodnem robu mesta. Glede na dosedanje rezultate so bili rezultati iz leta 2022 dokaj pričakovani. Če ne upoštevamo poznonovoveških najdb in ostankov iz 20. stoletja, smo na obeh območjih pregledov našli prazgodovinsko keramiko (v glavnem bronastodobno) in lokalno keramiko iz antičnega obdobja (t. i. sarmatska keramika). Prazgodovinska keramika je bila izrazito številna na lokacijah 7 in 8 jugovzhodno od mesta na večjem bregu,

kjer so danes znameniti vinogradi in kjer smo v predhodnih letih že našli številne prazgodovinske najdbe, ki jasno pričajo o večjem naselbinskem kompleksu na tem mestu. V letu 2022 smo na tem območju našli tudi 9 kamnitih odbitkov oziroma orodij. Terenske raziskave dopolnjujemo z arheološkim rekognosciranjem iz zraka.

Rezultati pregledov v letu 2022.

Prazgodovinska (bronastodobna?) in antičnodobna »sarmatska« keramika (v modrem krogu).

Dežela stečkov: izkopavanja v letu 2022

Lana Nastja Anžur, Saša Čaval

Raziskave v okviru projekta Dežela Stečkov se osredotočajo na območje nekdanje župe Dabar v Bosni in Hercegovini. V preteklosti so bili na območju župe izvedeni geofizikalni pregledi, arheološko rekognosciranje in tudi izkopavanja. V septembru 2022 je tako potekala že druga sezona izkopavanj na lokaciji Milavići. Grobišče danes še vedno služi kot pokopališče za okoliške prebivalce iz vasi Strupići in Kljenci.

Na pokopališču se uradno nahaja 352 stečkov, v okviru raziskave pa smo jih dokumentirali preko 390. Velika verjetnost je, da se jih na lokaciji nahaja še več, saj zaradi goste vegetacije ni bilo mogoče izvesti natančnega dokumentiranja okoli posameznih zgostitev stečkov, od katerih so nekateri popolnoma pokopani, medtem ko so nekateri deloma ali v celoti odkriti. Grobovi so večinoma usmerjeni od zahoda proti vzhodu, medtem ko se vrste stečkov stekajo v linijah od severa proti jugu. Mednarodna ekipa z več kot 50 raziskovalci (ZRC SAZU, Univerza v Ljubljani, Stanford University, Harvard University) in študenti (University of Reading, VB, Univerza u Sarajevu, BiH, ter Univerzi na Primorskem in v Ljubljani) je od 5. septembra do 1. oktobra 2022 pod vodstvom dr. Saše Čaval nadaljevala z raziskavami.

Cilj lanskih izkopavanj je bil preveriti ali je leta 2019 odkrita grajena struktura resnično cerkev. Ob širjenju območja izkopavanj smo odkrili 15 novih grobov, ki so se pridružili dvem, odkritim v prejšnji sezoni. Grobove je v grobem mogoče deliti glede na tipologijo struktur groba. Prvo skupino predstavljajo takšni z masivnimi kamnitimi ploščami, s katerimi so bile obložene stene grobov, včasih pa so jih uporabljali tudi kot nagrobne pokrove. Takšen grob daje videz kripte. V drugo skupino pa sodijo preprosti, v popločena tla vkopani grobovi brez kakršnekoli ohranjene strukture. Po stratigrafiji je videti, da so grobovi prev skupine mlajši od druge. ^{14}C in aDNA vzorci so še na analizi, zato več o tem v kasnejših publikacijah.

Šele zadnje dni izkopavanj smo naleteli na dober meter zidu, zgrajen iz velikih kamnitih blokov, ki se je nadaljeval v obe smeri. Jasno je razvidno, da je na severni strani vzdolžno ob zidu pritrjena dobro

ohranjena in lepo ometana struktura, katero lahko interpretiramo le kot cerkveno klop.

Kot zanimivost je potrebno omeniti, da smo tekom izkopavanj sporadično naleteli na kose prazgodovinske keramike, ki so se v plasti najverjetneje premešali iz prazgodovinske gomile, ponovno uporabljene za pokopavanje v srednjem veku. Osrednji del ograjenega pokopališča je namreč nekoliko dvignjen, kar nakazuje, da je današnji obseg grobiščnega prostora nastal iz bolj omejenega pokopavanja na prazgodovinski gomili. Geoarheološke analize nam bodo pokazale odnose med prazgodovinsko gomilo in srednjeveškimi pokopi.

V novi sezoni poleti 2023 bomo poskušali ugotoviti, ali lahko našo tezo o obstoju cerkve potrdimo. Morda lahko pričakujemo skeletne pokope znotraj območja strukture, s čemer bi dobili boljši vpogled v razumevanje srednjeveške situacije, s posebnim oziranjem na družbeni in religiozni vsakdan tedanje skupnosti. Z veseljem pričakujemo prihajajočo sezono in se veselimo novih odkritij!

Okrašeni steček s križem, rozeto in polmesečem (foto: arhiv projekta Dežela stečkov 2022)

Del odkritega zidu, ki domnevno pripada cerkvi (foto: arhiv projekta Dežela stečkov 2022)

3D dokumentiranje in vizualizacija stečkov srednjeveške župe Dabar (BiH): primerjava digitizacije s fotogrametrijo (SfM) in strukturirano svetlobo (SfL)

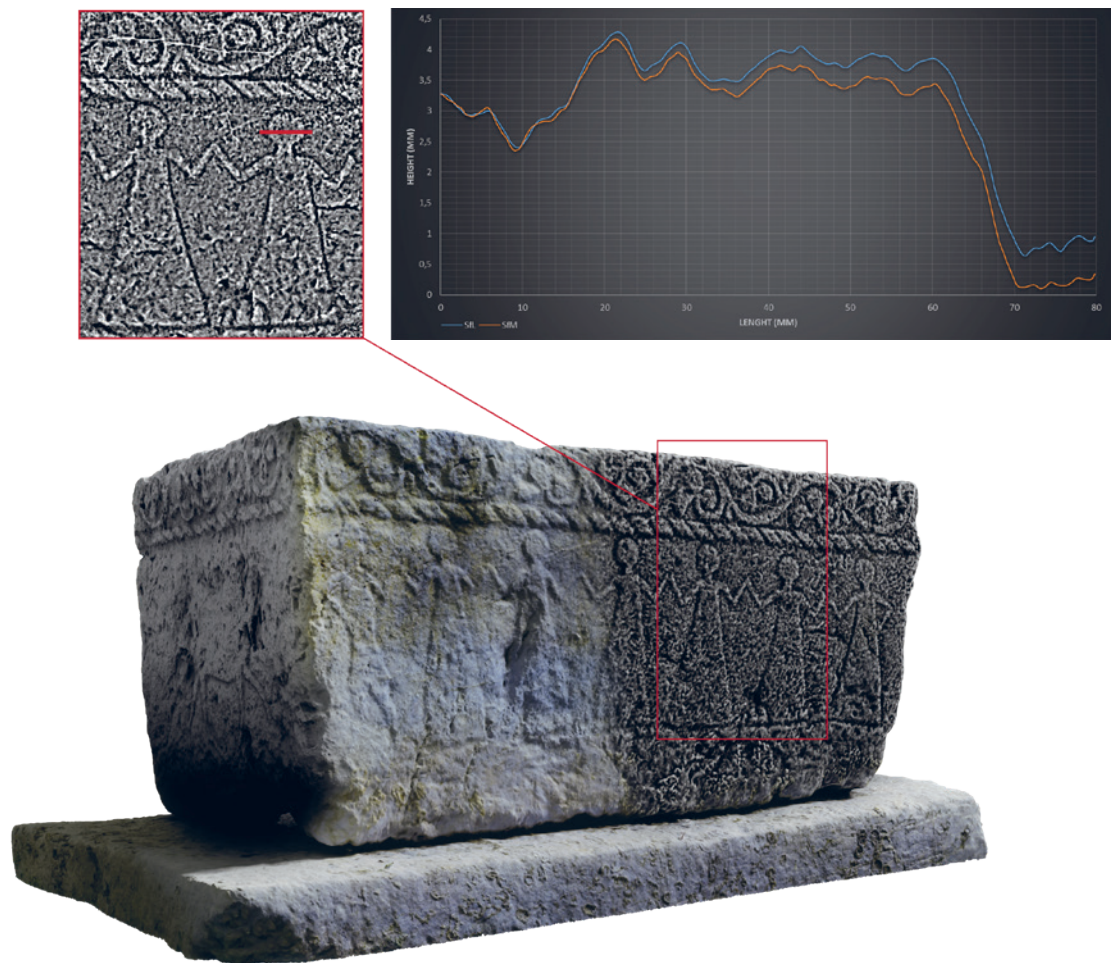
Luka Škerjanec, Saša Čaval

Fenomen srednjeveških kamnitih nagrobnikov, tako imenovanih stečkov, ki zaznamujejo pokrajine Zahodnega Balkana, je bil v preteklosti deležen nemalo strokovne pozornosti. Od okoli 60.000 znanih stečkov naj bi jih bilo po trenutnem stanju raziskav le 8 % okrašenih z raznovrstnimi dekoracijami v obliki nizkega reliefa, na manj kot 400 nagrobnikih pa so bili dokumentirani napisi, posvečeni pokojnikom, ali grafiti. Izbira različnih vrst lokalnega apnenca za izdelavo teh nagrobnikov pomeni, da so napisi in dekorativni elementi na njih izredno občutljivi na klimatske vplive in so v nekaterih primerih s prostim očesom povsem nezaznavni. Leta 2022 in v prvi četrtini letošnjega leta smo na Inštitutu za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU v okviru projekta Dežela stečkov: multikulturna družbena slika srednjeveške Hercegovine, financiranega s strani ARRS prek programa dr. Aleša Debeljaka (ARRS-AD; J6-3145), izvedli fotogrametrično (structure for motion) snemanje in skeniranje s strukturirano svetlobo (structure from light) stečkov na območju srednjeveške župe Dabar (današnji občini Berkovići in Bileća). Glavna cilja raziskave sta bila primerjava rezultatov obeh metod tridimenzionalnega dokumentiranja ocena njihove primernosti za vizualizacijo močno degradiranih napisnih in dekorativnih površin teh nagrobnikov, saj domnevamo, da je število napisov na stečkih v resnici bistveno večje od trenutno dokumentiranega števila.

Pri fotogrametrijskem zajemu smo uporabili kombinacijo več različnih digitalnih aparatov z različnimi senzorji in objektivimi. Za skeniranje s strukturirano svetlobo smo uporabili prenosni ročni skener Ein-Scan Pro 2X Plus, s katerim smo zajeli serijo podatkov z ločljivostjo 0,25 mm, 1 mm in 3 mm. Preliminarni rezultati meritev kažejo, da sta obe metodi povsem primerni za podrobno dokumentiranje površine nagrobnikov, saj omogočata visoko ločljivost in natančen zajem površin v resoluciji manj kot 1 mm (sl. 1). Tako visoka natančnost je potrebna, saj je lahko globinska razlika med negativimi in pozitivimi, ki tvorijo črke ali dele ornamente, v nekaterih primerih

manjša od 1 mm, v povprečju pa se giblje od 0,2 do 1 cm. Za natančno branje napisov in interpretacijo ornamentov je tako potrebna posebna vizualizacija 3D podatkov, ki izloči lokalne šume v obliki grobe obdelane in preperete površine ter izpostavi plitke reliefe in vreze, ki tvorijo ornamente in napise. Za ta namen smo uporabili interno izdelano orodje RVT (Relief Visualization Toolbox), ki je sicer v osnovi namenjeno vizualizaciji reliefa pokrajin, vendar se je z manjšimi modifikacijami izkazalo kot najprimernejše za vizualizacijo milimetrskih razlik na površinah nagrobnikov (sl. 2).

Od obeh metod se je fotogrametrija izkazala kot bolj primerna od skeniranja s strukturirano svetlobo, čeprav imata obe metodi prednosti in slabosti. Ena ključnih slabosti svetlobnega skeniranja je, da so pridobljeni podatki zaprtokodni, tako da za ponovno obdelavo ali optimizacijo modelov potrebujemo dostop do lastniške programske opreme, kar otežuje njihovo trajno hrambo. Prednost fotogrametrije je ravno v tem, da so vhodni podatki (fotografije) primerni za trajno arhivsko hrambo in bodo lahko v prihodnosti ponovno obdelani z novejšimi in zmogljivejšimi algoritmi. V nadaljevanju projekta imamo namen v ta postopek integrirati tudi strojno učenje in s pomočjo tehnologije NeRF (Neural Radiance Fields) pridobiti inovativno orodje za hitro ter natančno digitizacijo in vizualizacijo teh edinstvenih spomenikov skupne svetovne dediščine.

Primer stečka z grobišča Milaviči, okrašenega z motivom plesalk kola. Zgornji graf prikazuje preseki površine 3D modela, dokumentiranega z metodama fotogrametrije (modro) in skeniranja s strukturirano svetlobo (oranžno) (izdelal: L. Škerjanec).

Steček z grobišča Crkvenica pri Orahovinah. Na levi: z orodjem RVT in metodo local dominance vizualiziran digitalni model površine stečka. Na desni: RGB fotografija istega stečka s skoraj neprepoznanim napisom in ornamenti (izdelal: L. Škerjanec).

Raziskave prazgodovinske gomile s stečki v Hateljih (BiH)

Lucija Grahek, Saša Čaval

Septembra 2022 smo nadaljevali z raziskavami gomile I pri vasi Hatelji, Občina Berkovići, Republika Srpska, BiH. Strojno smo ponovno odprli in očistili sondi (Trench) 1 in 2, v katerih smo raziskovali že leta 2019, vendar nobene od njih nismo uspeli v celoti zaključiti.

V sondi 2, ki smo jo zastavili na mestu stečkov (TS) 3 in 9, smo leta 2019 izkopali otroški grob 5. Nedo-končani pa sta ostali raziskavi pokopov domnevno odraslih oseb, pokopanih neposredno pod stečkoma. Z nadaljevanjem izkopavanja smo odkrili, da sta bili tu v smeri od zahoda proti vzhodu vkopani dve grobni jami, ki smo ju dokumentirali kot grob 11 in 12. Jami, v tlorisu podolgovate oblike in izmeri do 2,10 × 0,80 m, sta bili ob robovih vkopa obloženi z apnenčastimi kamni. Pod stečkom 3 vkopan grob 12 ni bil izkopen v celoti, saj je na vzhodni strani segal izven izkopnega polja sonde. Prav v tem delu, na vrhu kamnite obloge spodnjega dela grobne jame, so se ohranili zogleneli ostanki lesa, ki kažejo, da je bil vsaj grob 12 ob pokopu pokrit z desko. Na dnu obeh grobnih jam so ležali razmeroma dobro ohranjeni skeletni ostanki pokojnikov, ki antropološko še nista opredeljena. Pri izkopu groba 12 so se v vrhnjem delu zasutja, predvsem ob severnem robu, pojavljale tudi posamezne kosti, ki bržkone pripadajo (otroške-mu) grobu, katerega grobno konstrukcijo smo že leta 2019 dokumentirali v severnem profilu sonde.

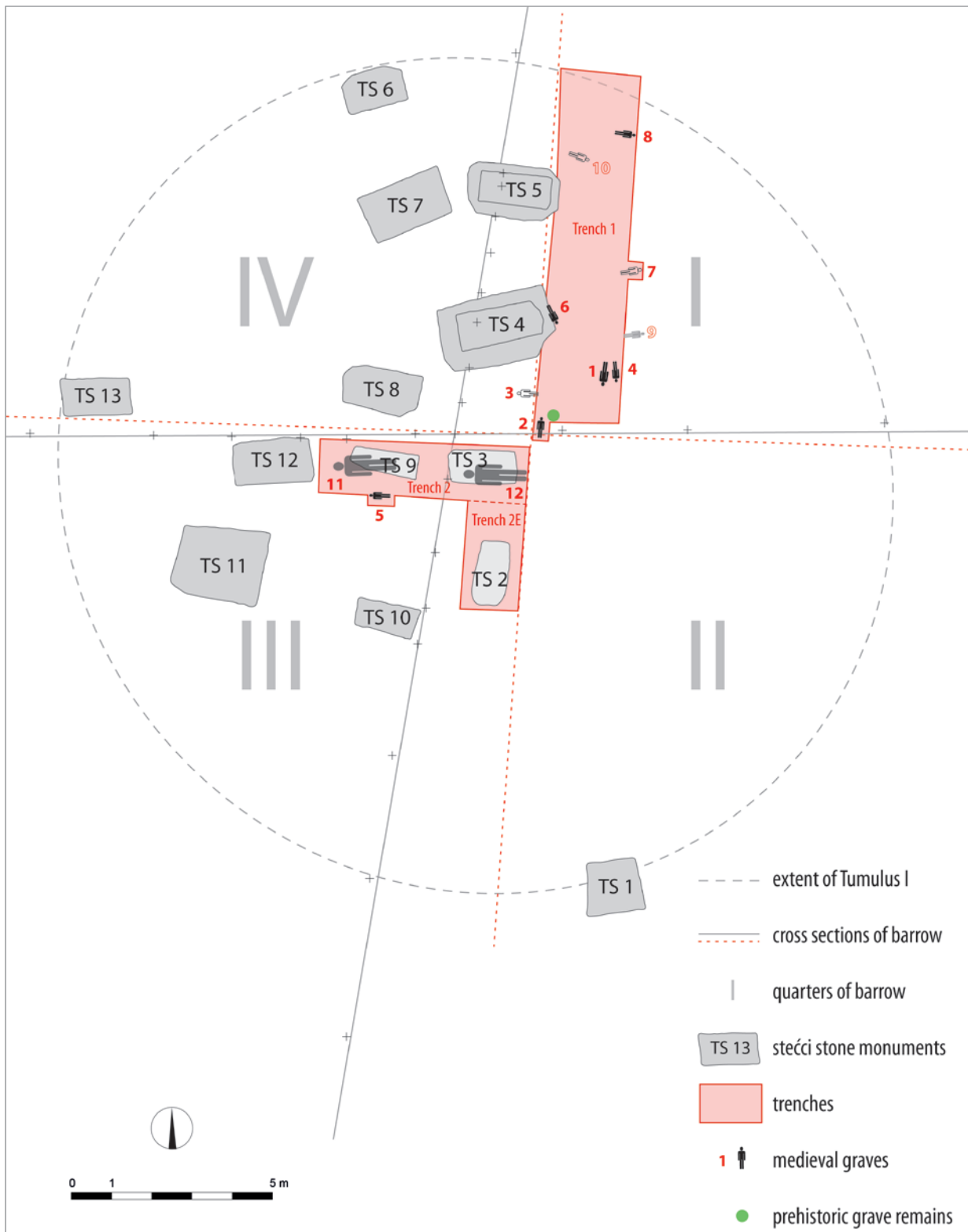
V sondi 1 tokrat novih srednjeveških grobov nismo pričakovali. Pri odstranjevanju ostankov kamnitega plašča gomile v severozahodnem delu sonde smo naleteli na ostanke domnevno grobne konstrukcije, ki smo jo dokumentirali kot grob 10. Ker pa med kamni grobne kamre ni bilo nikakršnih kostnih ostankov, obravnavamo odkrite ostaline zgolj kot domnevni, otroški grob. Po odstranitvi vseh ostankov kamnitega plašča gomile smo se osredotočili na ugotavljanje višine in sestave zemljenega nasutja prazgodovinske gomile. S tem namenom smo ob zahodnem profilu sonde 1 izkopali tudi do 2,10 m globoko poglobitev do vrha bolj prodnate plasti

geološke osnove, aluvijalnega nastanka. V južnem delu sonde, ki se najbolj približuje tudi centralnemu delu gomile, smo na globini -1,70 m od vrha gomile naleteli na sledi domnevno bronastodobnega groba. Slednjemu pripisujemo skromne ostanke močno kalciniranih, nesežganih kosti in droben fragment bronca, ki so ležali v zemljini z več drobci oglja.

V obeh sondah je bilo opravljeno tudi dodatno vzorčenje za pedološke in geomorfološke analize, kar sta izvedli Agni Prijatelj (UL BF) in Maja Andrič (ZRC SAZU, IZA). Pri izkopavanjih so sodelovali študentje Univerze na Primorskem (SLO), Univerze v Readingu (UK) in Univerze v Sarajevu (BIH). Raziskava je bila opravljena v okviru raziskovalnega projekta Dežela stečkov (ARRS-AD, J6-3145) in Prostorska in okoljska rekonstrukcija srednjeveške pokrajine: primer Hercegovine (N6-0284), ki ju vodi Saša Čaval (ZRC SAZU, IAPŠ).

Sonda 2 med izkopavanji (foto: L. Grahek)

Načrt gomile s stećki in odkritimi grobovi

Ovrednotenje učinkovitosti terenskih pregledov na območju Slovenije

Luka Gruškovnjak

V letu 2022 je bila zaključena raziskava o učinkovitosti metod terenskih pregledov v predhodnih raziskavah na trasah avtocest (sl. 1). Raziskava je bila osredotočena predvsem na oceno učinkovitosti odkrivanja arheoloških najdišč z ekstenzivnim in intenzivnim vzorčenjem pri površinskih in podpovršinskih pregledih.

Rezultati kažejo, da so za odkrivanje najdišč s terenskimi pregledi neprimerne ali vsaj zelo problematične vse površine na hrbtih, vznožjih in aluvialnih vznožjih pobočij ter na tleh skupin Fluvisol in Gleysol. V te kategorije sodi večina površin na razgibanem površju Slovenije, kar je za uporabo metodologije pregledov velik problem. Za njeno uporabo primerne površine so predvsem obsežne ravnine na pleistocenskih nasutinah rek oz. območja v njih, ki so oddaljena od pobočij in kjer so prisotna tla skupin Cambisol in Luvisol.

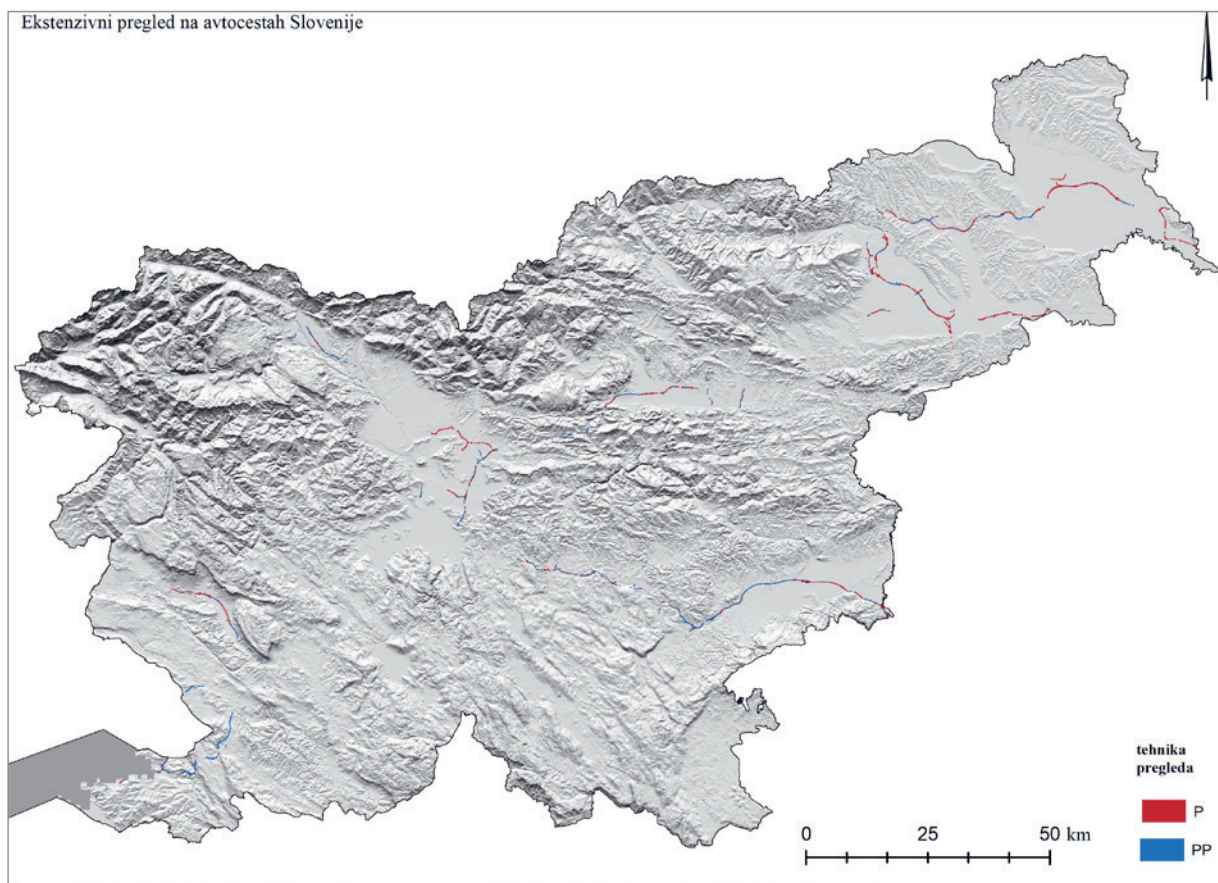
S terenskimi pregledi je mogoče odkrivati le poškodovana arheološka najdišča, medtem ko nepoškodovana najdišča z najkakovostnejšimi arheološkimi podatki ostajajo neodkrita. Metoda podpovršinskega pregleda, ki se trenutno standardno uporablja na vseh zaraščenih površinah, je pri odkrivanju poškodovanih najdišč neučinkovita. Ker je kar 62 % površja Slovenije pod gozdom, temu pa je treba dodati še travniške površine, to pomeni velik izziv, saj za tovrstne površine trenutno nimamo ustrezne metodologije odkrivanja.

Odkrivanje poškodovanih najdišč zagotavlja le uporaba metode površinskega pregleda, vendar je za njeno uporabo primernih obdelanih površin v Sloveniji malo. Poleg tega je učinkovitost odkrivanja s površinskim pregledom omejena. Na primernih površinah pri ekstenzivnem vzorčenju neodkritih ostane vsaj 25 % najdišč, odkriti vzorec najdb pa predstavlja le 3 % površinske populacije oz. 0,2 % populacije v zgornjem delu tal. To pomeni, da je vsaka odkrita najdba potencialno pomembna, medtem ko je informativnost vzorca zelo omejena. Odkrite najdbe prinašajo predvsem informacijo o

prisotnosti poškodbam izpostavljenega arheološkega zapisa na širšem območju odkritja. Pri prazgodovinskih obdobjih je to mogoče zaznati le na lokacijah naselbinskih najdišč z veliko gostoto keramičnega gradiva. V rimskem obdobju je mogoče zaznavanje tudi izvennaselbinskih najdišč in območij rimskodobnih poljedelskih površin, vendar so zaradi slednjih rimskodobne najdbe pogosto odkrite na območjih brez prisotnosti rimskodobnih nepremičnih ostalin. Vsi ostali tipi arheoloških najdišč kljub poškodbam ostajajo neodkriti. Odkrivanje nekaterih izmed njih, kot so območja manj intenzivne in razpršene poselitve ter območja grobišč, je deloma mogoče šele z uporabo intenzivne strategije površinskega pregleda, s katero neodkritih še vedno ostaja okoli 15 % najdišč.

Pomembna je tudi ugotovitev, da negativnih rezultatov pregledov ni mogoče razumeti kot podatka o odsotnosti arheološkega zapisa, ampak le kot odsotnost podatka, kar posebej izrazito velja za ekstenzivno vzorčenje. Za odločanje o prisotnosti ali odsotnosti arheoloških ostalin, ogroženih z gradbenimi posegi, ki je potrebno v preventivni arheologiji, je to velik izziv.

Rezultati raziskave imajo tako pomembne implikacije za trenutno uveljavljeno metodologijo, ki ni tako učinkovita, kot smo dolgo domnevali. Z njo so povezani številni izzivi, za reševanje katerih so potrebne nadaljnje raziskave.

Prikaz območij površinskega (P) in podpovršinskega (PP) ekstenzivnega pregleda na avtocestah Slovenije.

UNESCO katedra na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem

Irena Lazar, Neža Čebren Lipovec, Zrinka Mileusić, Katja Hrobat Virloget, Alenka Tomaž

Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem je v partnerstvu s Parkom Škocjanske jame pridobila »UNESCO CHAIR OF INTERPRETATION AND EDUCATION FOR ENHANCING INTEGRATED HERITAGE APPROACHES« (UNESCO katedra za interpretacijo in izobraževanje za spodbujanje celostnih pristopov k dediščini). Avgusta 2021 so na sedežu Unesca v Parizu odobrili ustanovitev nove katedre UNESCO na UP FHŠ. Katedra zapolnjuje vrzel že obstoječih UNESCO kateder v svetu, saj prepoznava ključ trajnostnega upravljanja dediščine v interpretaciji in izobraževanju prek celostnih dediščinskih pristopov. Strokovni trendi nakazujejo potrebo po vključujočem pristopu pri upravljanju kulturne in naravne dediščine. Glavno vodilo pri tem so participativni in »na vrednotah temelječi« pristopi, ki lahko z vključevanjem skupnosti dosežejo celostno in trajnostno upravljanje tako naravne kot kulturne dediščine. Dejavnosti katedre slonijo na mednarodno uveljavljeni Mednarodni poletni šoli muzeologije ter na drugih izobraževalnih in raziskovalnih dejavnostih UP FHŠ v prepletu z dejavnostmi najstarejše slovenske UNESCO lokacije – Parka Škocjanske jame (PŠJ). Z vidika znanstvenih ved katedra pokriva dediščinske študije, antropologijo in kulturne študije, arheologijo, geografijo, zgodovino, medkulturne študije, upravljanje in biologijo.

Kot jedro mednarodne mreže za skupne raziskovalne projekte in izobraževalna platforma bo katedra,

izhajajoč iz različnih diskurzov, ki jih obravnavajo raziskave FHŠ in dejavnosti PŠJ, razvijala pristope in večšine za interpretacijo in izobraževanje o dediščini v celostni perspektivi, s čimer želi preseči umetno ločevanje dediščine (naravna/kulturna; snovna/nesnovna; avtoriziran/alternativni dediščinski diskurz itd.).

Z inovativnim načinom izobraževanja (študentov in širše javnosti) je namen katedre presegati stereotipne delitve med naravo in kulturo, narodi in etnijami, strokovnimi sektorji, ki se ukvarjajo z dediščino itd., ter spodbujati vključevanje, sodelovanje, zavedanje, empatijo in mir. Glavni cilj je razvijati interpretacijo ter izobraževanje za strokovnjake in širšo javnost v okviru celostnega pristopa do dediščine.

Diskusija udeležencev Mednarodne poletne šole muzeologije na temo spomina in travme (Arhiv UP FHŠ, OAD).

Terenska ekskurzija v Trbovlje kot primer uspešne muzealizacije mesta (Arhiv UP FHŠ, OAD).

Arheologija v mestu: arheologija za mesto – Koper

Mentorji: Zrinka Mileusnić, Maša Saccara, Vesna Pajić

Študenti: Nikita Kocjančič, Ajla Kasupović, Erik Komar, Nika Kragelj, Tejka Lavrič, Brina Novak, Nina Pavlin, Rastka Seferović, Julija Šraj

Oddelek za arheologijo in dediščino UP FHŠ z različnimi dejavnostmi sodeluje z lokalnimi institucijami in mestno upravo pri promociji arheološke dediščine Kopra. Ciljna publika številnih dejavnosti so predvsem prebivalci mesta, kar študentom omogoča spoznavanje participativnih pristopov. Poleg mestnih prebivalcev so dejavnosti študentov in mentorjev namenjene začasnim prebivalcem mesta – študentom in zaposlenim na UP – ter občasnim obiskovalcem, turistom. Študenti se v okviru projektnih in

študijskih dejavnosti učijo o arheološki dediščini Kopra in jo na različne načine poskušajo približati javnosti. Zaradi primerjave odziva javnosti so letošnje dejavnosti potekale tudi na mednarodni ravni ter v sodelovanju s Filozofsko fakulteto in Fakulteto za arhitekturo Univerze v Banja Luki. Predstavili bomo različne pristope študentskega raziskovanja in učenja, načine promocije arheologije in dediščine na obeh univerzah, končne rezultate in načrte za nadaljnje dejavnosti.

Ogled in analiza razstave s prilagoditvami za osebe s posebnimi potrebami (Arhiv UP FHŠ, OAD).

Terensko delo študentov in ogled slabo vidnega informativnega panoja (Arhiv UP FHŠ, OAD).

Dediščinski Living Lab Izola

Neža Čebtron Lipovec, Zrinka Mileusnić, Irena Lazar

Inštitut za arheologijo in dediščino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem upravlja z Arheološkim parkom Simonov zaliv. Upravljanje vključuje izvedbo številnih projektov, med katerimi so posebnost študentski projekti, saj omogočajo neformalno izobraževanje in ustvarjanje različnih vsebin v realnem delovnem okolju. Projekti, ki jih v celoti izvajajo mešane skupine z različnih fakultet in študijskih stopenj, pod mentorstvom članov Kolektiva za arheologijo in dediščino ustvarjalno posegajo na različna področja, tudi takšna, ki izstopajo iz klasičnega pogleda in dojemanja dediščine. Ob ustvarjalnem delu in oblikovanju programov za različne ciljne skupine se študenti pripravljajo na delo v realnem okolju. Pomemben dosežek projektov je dvostranski proces učenja, kar prinaša dodano vrednost neformalnega izobraževanja. Predstavili bomo nekaj projektov na temo konservatorstva, restavracije, športa, tujih jezikov in interpretacije.

Pridobivanje restavratorskih izkušenj v Arheološkem parku Simonov zaliv (Arhiv UP FHŠ).

Delavnica o rimski pisavi v Arheološkem parku Simonov zaliv (Arhiv UP FHŠ).

Arheološko bogastvo Bele krajine – nova stalna razstava v Belokranjskem muzeju v Metliki

Lucija Grahek

Skorajda pol stoletja po postavitvi prve arheološke zbirke v Belokranjskem muzeju v Metliki je bila konec septembra 2022 postavljena na ogled nova, celovito prenovljena stalna razstava Arheološko bogastvo Bele krajine. Arheološkim dragocenostim so sedaj namenjene prve štiri sobane v prvem nadstropju metliškega gradu. Razstavo odpira virtualni prelet izbora najatraktivnejših belokranjskih najdišč s kratkim filmom, ki je nastal v produkciji Ožbeja in Lenarta Bernika. Poleg kotička za občasne razstave »Novo v naši zakladnici« so v prvi sobi na ogled večinoma najdbe iz časa kamene dobe. Največ pozornosti je namenjene Moverni vasi – najstarejši vasi med Gorjanci in Kolpo.

Druga soba je namenjena pregledu kovinskih obdobj v Beli krajini. Iz nje lahko vstopimo na nekdanji arkadni hodnik, ki je bil po zasnovi muzejske pedagoginje Alenke Misija preoblikovan v didaktično-igralni kotiček »Arheologija za otroke«. Pedagoginja je skupaj z Društvom Slon učence OŠ Metlika vodila pri ustvarjanju animiranega filma Legenda o Velebabi. Ta se nanaša na znamenito arheološko najdišče Kučar in je na ogled tudi v tretjem razstavnem prostoru.

Ta je v celoti posvečen bogatim najdbam iz arheološkega kompleksa v Podzemlju, med katerimi je prvič razstavljen tudi izbor najdb iz nedavno raziskanega grobišča na Pezdirčevi njivi. Razvoj železnodobnega središča na Kučarju je predstavljen s kratkim filmom

animatorjev Timona Lederja in Hane Marn: Kučar nad Podzemljem. V njem sta orisana tudi poselitev širšega območja v antičnem času in zgodnjekrščansko središče na severnem vrhu Kučarja.

Poselitev Bele krajine v antičnem in poznoantičnem obdobju je podrobneje predstavljena v zadnji sobi arheološke razstave. Tu je na ogled odlitek mitreja nad Rožancem, ki je edina razstavljena kopija. V tej sobi sicer izpostavljamoz poznoantični kastrum Črnomelj, na ogled pa je tudi nekaj najdb iz arheoloških raziskav mlajših obdobj. Z njimi smo skušali doseči tekoč prehod v kulturnozgodovinski in etnografski del stalne razstave v metliškem muzeju: Bela krajina v odsevu sedmih tisočletij.

Prenovljeno arheološko razstavo smo skušali približati tudi hendikepiranim obiskovalcem, saj smo vse filme opremili s podnapisi, slepim in slabovidnim pa smo več pozornosti z zapisi v brajici namenili pri interaktivnih nišah, ki se pojavljajo v vseh prostorih. V njih so različni predmeti, ki so vsem obiskovalcem na voljo za otip ali preizkus spretnosti.

K prenovi razstave so bistveno prispevali: restavratorke Nataša Nemeček, Paola Korošec in Saba Skoberne; ilustrator Aleksander Nišavić-Aco; prevajalec Jaka Jarc in številni drugi sodelavci. Tehnično prenovo je vodil Marko Bernik, oblikoval pa Jurij Kocuvan.

Lepo vabljeni na ogled!

Načrt prenovljene arheološke razstave v BMM (© J. Kocuvan)

Del promocijskega letaka (© J. Kocuvan)

Morostig – o rekonstrukciji koliščarske naselbine iz 3. tisočletja pr. Kr.

Elena Leghissa, Maja Andrič, Tjaša Tolar, Borut Toškan, Anton Velušček

V okviru projekta *Interpretacija biotske raznovrstnosti in dediščine kolišč na Ljubljanskem barju* (NA-KOLIH) je bila v preteklem letu postavljena rekonstrukcija koliščarske vasi iz 3. tisočletja pr. Kr. Projekt je vodila Občina Ig, sodelovali so še Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje, Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU in Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, pri čemer je bil slednji odgovoren za predstavitev vsebin koliščarske dediščine. Rezultat projekta je Morostig – Hiša narave in kolišč na Ljubljanskem barju, ki ga sestavljajo novi interpretacijski center v središču Iga, tematska učna pot in že omenjena rekonstrukcija koliščarske vasi – muzej na prostem.

Idejna zasnova rekonstrukcije vasi je bila načrtovana na podlagi rezultatov arheoloških in dendrokronoloških raziskav na kolišču Parte-Iščica iz 3. tisočletja pr. Kr. Rekonstrukcija, postavljena na robu umetnega jezera, sestoji iz petih kolib, od katerih so tri namenjene ogledu. Poglavitni namen rekonstrukcije je predstaviti različne vsakdanje koliščarske aktivnosti, kot so lončarstvo, tkalstvo, poljedelstvo, živinoreja, lov in metalurgija. V notranjosti kolib so razstavljene replike lesene opreme, glinenih peči in ognjišč, številne replike raznovrstnih predmetov ter posušene rastlinske vrste, ki so bile doslej dokazane z arheobotaničnimi raziskavami. Večina replik je bila izdelana po vzoru najdb, odkritih na Dežmanovih koliščih pri Igu.

Pogled na zasneženo rekonstrukcijo kolišča (foto: Elena Leghissa)

Del notranjosti »hiše tkalcev« (foto: Elena Leghissa)

O izdelovanju keramičnih replik na Morostigu

Manca Vinazza, Paola Korošec, Nina Bratušek, Zvonka Janežič, Izidor Ramšak, Mina Mrkun, Tadej Špindler, Ana Tuljak, Elena Leghissa

V okviru projekta *Interpretacija biotske raznovrstnosti in dediščine kolišč na Ljubljanskem barju* (NA-KOLIH) je skupina študentov pod mentorstvom Paole Korošec in Mance Vinazza izdelala replike različnih keramičnih predmetov in struktur, ki so danes prezentirane v rekonstruirani koliščarski vasi na Igu, na eni od treh lokacij Morostiga. Izdelovanje replik je potekalo v skladu z veljavno metodologijo eksperimentalne arheologije, saj smo poleg končnih izdelkov želeli pridobiti podatke za nadaljnje študije.

Izbor replik je bil predhodno dogovorjen s sodelavci Inštituta za arheologijo ZRC SAZU. Celoten proces izdelave je bil fotografsko dokumentiran, merjen je bil čas izdelave, temperature žganja itd. Pri izdelovanju smo uporabljali pripomočke, kakršni so (lahko) bili na voljo v času kolišč, glino smo samostojno pripravili glede na namembnost predmetov, za žganje posod pa

smo posebej za ta namen zgradili peč na dvorišču Oddelka za arheologijo FF UL, medtem ko smo ostale predmete žgali v kopi. Izdelali smo 72 posod in drugih keramičnih predmetov, v koliščarski vasi pa smo iz gline zgradili lončarsko peč, metalurško ognjišče in dve ognjišči za kuhanje. Podatki, ki smo jih pridobili med procesom izdelave, opisujejo celotno operacijsko sekvenco izdelave posod ter struktur, kar nam omogoča nadaljnjo znanstveno obravnavo posameznih korakov izdelave, tehnik krašenja, razumevanja žgalnih tehnik itd. Dokumentiran proces prispeva k večji izpovednosti razstavljenih replik.

Sodelovanje študentov pri takšnem projektu je pomemben element študija arheologije, saj gre za t. i. izkustveno učenje. Pri tovrstnem učenju se prepletajo znanja in spoznanja o celotni operacijski sekvenci izdelave predmetov z arheološko risbo in obratno.

Ena izmed replik v kolibi lončarjev.

Skrivnostne poti negovskih čelad – halštatski knezi med Kamnikom in Novim mestom

Janja Železnikar, Matic Zupan, Boštjan Laharnar, Borut Križ, Petra Stipančič

V skupnem projektu treh muzejev: MMK, NMS in DMNM je združilo moči pet naštetih arheologov. Razstava s pomenljivim naslovom je bila 16. novembra 2022 odprta v Medobčinskem muzeju Kamnik.

V svojih zbirkah smo izbrali tri bronaste negovske čelade, ki so nam ponudile zanimive zgodbe. Kot detektivi smo se lotili raziskav njihove nedavne zgodovine in odkrili presenetljive podrobnosti o njihovih usodah in popotovanjih. Kje so se čelade nekoč nahajale, kdo in kako jih je našel, kaj se je z njimi dogajalo po odkritju, kam so vmes izginile in kako so na koncu le postale del muzejskih zbirk. Vse to odkrivamo v »napetem branju« v katalogu, na razstavi in v spremljajočih videih, ki so del celovite muzejske predstavitve.

Prva zgodba prikazuje usodo čelade z Vrhpolja pri Kamniku. Prvi jo je pod imenom najdišča Nevlje pri Kamniku, objavil Stane Gabrovec (Dve novi čeladi s slovenskega ozemlja, AV 1, 1950, str. 87-112). Že sam je navedel, da je najdišče v katastrski občini Nevlje in s tem nakazal, da je najdba v resnici bila izorana na območju Vrhpolja. Temu argumentu je zato sledilo »preimenovanje« primarnega nahajališča. Leta 1928 je kmet Kregar na Romšakovem posestvu iz zemlje izorjal, kot je sam rekel, »plehnato posodo«. Leta 1935 je prišla v zasebni – Sadnikarjev muzej. 23. novembra 1958 je bila na Grmu pri Novem mestu, na slavnostnem odprtju ceste »Bratstva in enotnosti« podarjena Josipu Brozu Titu. Hrani jo Muzeju 25. maja v Beogradu – muzej protokolarnih daril nekdanjemu predsedniku skupne države. Leta 1985 je Aleš Lah za NMS izdelal prvo kopijo, leta 2020 pa mag. Miran Pflaum po njej še kopijo za kamniški muzej.

Druga čelada je s Kope nad Kompoljami. Dolga leta je burila duhove in vznemirjala raziskovalce, ki so se spraševali, zakaj ima na krajcih dve luknji. Izkazalo se je, da je bila po izkopu iz skeletnega groba leta 1819 in pred prihodom v Kranjski deželni muzej v drugi polovici 19. st., pribita na doprsni leseni kip Cerarjevega vodnjaka v Lukovici. Leta 2019, natanko 200 let po odkritju čelade, so bile na pobočju Kope odkrite najdbe in ostanki enega ali več grobov iz starejše železne dobe. Vse kaže, da je bil prav tukaj pokopan tudi bojevnik z negovsko čelado.

Tretja čelada je bila odkrita leta 1968 v Kandiji, v Novem mestu. Obredno poškodovano so jo položili v grob, skupaj s sopotnico in številnimi bogatimi predmeti: orožjem, nakitom, lončenimi posodami, bogatemu predstavniki železnodobne elite. V katalogu in na razstavi odkrivamo, kako je v neki poletni noči skupaj s še 105. arheološkimi predmeti prišla v roke tatovom in izginila iz Slovenije, kako je potekalo iskanje v »ropu stoletja« izginule dolenjske arheološke dediščine, katera sled je preiskovalce navedla na tatove, kje so potem gradivo našli, kako je prišlo nazaj in kaj se je nato dogajalo z njim.

Tri izjemne čelade, tri zanimive zgodbe kažejo na to, da smo arheologi tudi raziskovalci sedanjosti, saj ugotovljamo, kaj se s predmeti dogaja potem, ko so bili enkrat že izkopani, najdeni, deponirani, obdelani ... Skozi čelade spoznamo obdobje, v katerega sodijo in je po njih dobilo ime: negovska stopnja, tj. čas 5.-4. stoletja pr. n. št. Spoznamo Dolenjsko in njeno moč ter vpliv globo v centralne predele današnje Slovenije. Kje so ti vplivi v železni dobi najbolj vidni, v čem se odražajo, kako ji prepoznamo. Kdo so bili nosilci negovskih čelad in kdo njihove spremljevalke, ki so pokopane z izjemnimi nakitnimi predmeti in lončenino?

Naslovnica kataloga (oblikovanje: Barbara Bogataj Kokalj).

Arheološki center Muzeja in galerij mesta Ljubljane v letu 2022

Metka Štrajhar, Martin Horvat, Matija Skrt, Helena Rismondo

V letu 2022 je bilo poleg posameznih investicijskih posegov delo usmerjeno v logistično in strokovno podporo pri izvedbi arheoloških raziskav, primarno obdelavo gradiva aktualnih raziskav (koordinacija in spremljanje postopkov pranja, sušenja in embaliranja, sortiranje po materialu, evidentiranje/muzealizacija), prevzeme arhivov arheoloških najdišč v stalno hrambo, revizijo gradiva preteklih arheoloških raziskav ter izposojajo gradiva zunanjim uporabnikom. Za potrebe učinkovitejšega, hitrejšega in finančno optimiziranega dela je MGML prilagodil tudi lastno podatkovno muzejsko bazo, in sicer tako, da je omogočen prenos za MGML ključnih izbranih podatkov iz programa ZOOT podjetja PJP za posamične izvedene raziskave Arheološkega konzorcija za Ljubljano.

Zaradi izjemno velike količine predanih arhivov najdišč v stalno hrambo je bil poudarek predvsem na tem segmentu dela, torej na strokovni obravnavi, upravljanju arhivov najdišč, fizičnem urejanju in digitaliziranju arhivov. Glede na izkušnje in analizo problema prevzemanja arhivov smo uvedli dodatne korake v procesu optimiziranja prevzema in hrambe, s čimer vzpostavljamo preglednejši sistem in boljšo sledljivost, zagotavljamo celovito hrambo dokumentacije in najdb na enem mestu ter omogočamo učinkovitejši in hitrejši dostop do arhiviranega gradiva.

In še količinski podatki o izvedenih rednih dejavnostih Arheološkega centra: v letu 2022 je center prejel 234 kulturnovarstvenih soglasij za raziskovanje in odstranitev dediščine in 100 poročil o izvedbi arheoloških raziskav; 27 arhivov arheoloških najdišč je bilo sprejetih v stalno hrambo. Pri izvedbi aktualnih raziskav, ki potekajo na območju Ljubljane in pri katerih sodeluje MGML, je bilo opravljenih 1427 ur pranja gradiva, 240 ur sortiranja gradiva in 2063 ur vnašanja podatkov pridobljenega in evidentiranega gradiva v muzejsko bazo podatkov. Količina izposojenega gradiva za risanje, organske analize, konservacijo, fotografiranje, antropološke raziskave, DNK analize, numizmatično opredelitev,

obdelavo in druge raziskovalne namene je dosegla številko 1472 kosov. Muzealiziranih in arhiviranih je bilo 508 poročil arheoloških raziskav skupaj z digitalnimi nosilci. V sklopu revizije preteklih raziskav (popis in urejanje gradiva) je bilo muzealiziranih 1330 enot gradiva.

Anja Vintar

Spletno mesto Arheoportalu ostaja široko uporabljena platforma za slovensko arheologijo, skupaj s svojimi socialnimi omrežji že od leta 2013 neprekinjeno skrbi za prisotnost tako slovenske kot tuje arheologije predvsem v slovenskem spletnem okolju.

Na enem mestu se tako zbirajo vse relevantne informacije, povezane z arheologijo, s tem pa je tudi stroki na voljo orodje, da svoja dognanja in dogodke deli s širšo javnostjo. Kljub izjemno okrnjeni uredniški ekipi smo na spletni strani Arheoportalu v letu 2022 objavili lastne in tuje prispevke, ki so preko različnih virov, vključno s socialnimi omrežji, dosegli preko 4.400 obiskov spletne strani na polletje iz najmanj 10 držav sveta. Največ jih je seveda iz Slovenije, sosednjih in vseh drugih evropskih držav. Tako kot v prejšnjih letih so obiski strani zabeleženi tako v sosednjih državah kot tudi v državah na Balkanu, Združenem kraljestvu, ZDA, Turčiji in številnih drugih. Arheoportalu vsebine dosegajo tudi s svojo prisotnostjo na socialnih omrežjih Facebook in Twitter s skupno preko 1450 registriranih sledilcev širom sveta. Objave na Facebookovem profilu so dnevno dosegle povprečno 230 posameznikov, največ ogledov pa imajo novice povezane z Evropskimi dnevi arheologije in tiste, ki sporočajo najnovejša arheološka odkritja prav v Sloveniji (primer: javno vprašanje skupine STIK o arheološkem predmetu). Obiskovalke in obiskovalci posredujejo naprej večinoma predvsem novice o aktualnih arheoloških odkritjih, ki so povezane z njihovim lokalnim okoljem. Prav tako imajo velik doseg objave tistih, ki iščejo oz. ponujajo

delo/sodelovanje za krajše ali daljše časovno obdobje (npr. Koroški pokrajinski muzej). Največ zanimanja obiskovalcev spletne strani so dosegli prispevki o - Evropskih dnevih arheologije – EDA 2022; o strokovnem usposabljanju in izdajanju dovoljenj za iskanje arheoloških ostalin in uporabo iskalnikov kovin in drugih tehničnih sredstev; o srečanju Slovenskega arheološkega društva SAD ob 50. obletnici društva in slovesna podelitev priznanj SAD; poziv za naslovnico revije Arheo; o simpoziju Z ognjem in mečem, protiturška obramba na današnjem koroškem ozemlju – Mednarodni arheološki simpozij – Muzej Slovenj Gradec; o Prazniku situl in o Gabrovčevem dnevu 2022.

Positivne komentarje in odzive dosegajo predvsem objave o novih odkritjih in prejetih oz. podeljenih nagradah, negativne pa o detektorskih najdbah in uničenjih najdišč oz. dediščine.

Arheoportalu je tudi platforma za koordinacijo Evropskih dnevov arheologije v Sloveniji (EDA), ki v Sloveniji uspešno potekajo zaporedoma že četrto leto. V sklopu poletnega praznovanja arheologije juniju (<https://arheoportalu.splet.arnes.si/evropski-dnevi-arheologije2022/>) so na Arheoportalu profilu na Facebooku za vsak dan tridnevnega praznovanja ustvarjeni tudi dogodki, ki še dodatno in uspešno obveščajo sledilce o aktualnem dogajanju.

Ponovno lepo vabljeni k sodelovanju vsi, ki bi želeli sodelovati pri ustvarjanju arheoloških vsebin na Arheoportalu.

Arheoportalu

EDA 2022 – Evropski dnevi arheologije že četrto leto uspešno tudi v Sloveniji

Anja Vintar

Evropski dnevi arheologije in arheološke dediščine Nacionalni dnevi arheologije oz. JNA (<https://journees-archeologie.fr/>) je tridnevni praznik arheologije, ki pod okriljem Nacionalnega inštituta za preventivne arheološke raziskave (Institut National de Recherches Archéologiques Préventives oz. INRAP) že od 2010 vsako leto poteka tretji vikend v juniju. Gre za mednarodno pobudo, ki vsako leto poteka po vsej Evropi, s ciljem ozaveščanja javnosti o pomembnosti arheoloških najdb in raziskav. V letu 2019 se je Franciji prvič pridružilo še 16 evropskih držav, izjemno uspešno tudi Slovenija. Številne načrte v letu 2020 je preprečila pandemija COVID-19, praznovanje arheologije pa je, tako kot številne aktivnosti po svetu, poiskalo podporo in priložnosti v digitalnem svetu. Tako je bilo v letu 2020 v evropskem merilu več pozornosti namenjene dogodkom, dostopnim preko spleta. S pomočjo ključnika #Archeorama in spletne strani <https://journees-archeologie.fr/> se je mogoče udeležiti tudi spletnih iger ter vodenj ali predavanj v živo, si ogledati videe, podkaste ali dokumentarne filme in zbirke, ki so jih pripravili tudi v drugih evropskih državah. V letu 2021 so se kljub dobri zastopanosti spletnih aktivnosti zadovoljni obiskovalci v večjem obsegu udeležili dogodkov v živo, v letu 2022 pa je večina dogodkov ponovno prešla v izvedbo v živo.

Evropski dnevi arheologije v Sloveniji

Evropski dnevi arheologije EDA, ki so se odvijali med 17. in 19. junijem 2022, so tudi tokrat predstavljali osrednji dogodek, namenjen popularizaciji arheološke dediščine. Ena izmed osrednjih tem EDA je bila predstavitev najnovejših arheoloških odkritij in raziskav v Sloveniji. Obiskovalci so imeli priložnost spoznati bogato preteklost (svojega) okolja, saj so bile predstavljene številne arheološke najdbe, kot so starodavni predmeti, kamnite strukture, arheološka najdišča in sledovi prvih naselbin. Tokrat je bilo več pozornosti namenjene tudi vlogi arheologije pri ohranjanju in varovanju kulturne dediščine. Na delavnicah so obiskovalci spoznali različne tehnike arheološkega raziskovanja, restavriranja in konzerviranja. Poudarek je

bil tudi na pomeni ohranjanja arheoloških najdišč in spoštovanju njihovega zgodovinskega in kulturnega pomena.

Evropski dnevi arheologije v Sloveniji so bili odlična priložnost za izmenjavo znanja med arheologi in ljubitelji arheologije ter za promocijo arheološkega turizma. Dogodek je omogočil tako neposreden stik z arheološko dediščino kot povezovanje med raziskovalci, institucijami, obiskovalci različnih generacij in lokalnim prebivalstvom, kar je prispevalo tudi k širjenju zavedanja o pomembnosti arheološke dediščine in njenem vplivu na sodobno družbo.

Program aktivnosti organizatorjev, med katerimi so bili Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica, Belokranjski muzej Metlika, Mestni muzej Ljubljana, Pokrajinski muzej Maribor, Dolenjski muzej Novo mesto in sodelujoči, Zavod Svibna v sodelovanju s partnerji projekta Ajdovske zgodbe iz Posavja, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Univerza v Ljubljani Oddelek za arheologijo, Botanični vrt Univerze v Mariboru, Loški muzej Škofja Loka in Narodni muzej Slovenije si je bilo mogoče ogledati na spletni strani Arheoportala (<https://arheoportal.si/evropski-dnevi-arheologije-2022/>), na spletni strani francoskega JNA (<https://journees-archeologie.fr/>), na družabnih ter v nacionalnih medijih.

Pregled slovenskih arheoloških znanstvenih in strokovnih monografij, doktorskih disertacij in magistrskih ter diplomskih del v letu 2022

Danijela Udovič

I. MONOGRAFIJE

ACHINO, Katia Francesca

The lake-dwelling phenomenon [Elektronski vir] / Katia F. Achino, Anton Velušček. - 1st e-ed. - E-knjiga. - Ljubljana : Založba ZRC, 2022. - (E-monographiae Instituti archaeologici Sloveniae ; 13). - ISBN 978-961-05-0656-0 (PDF)

ARHEOLOŠKE raziskave ob rekonstrukciji 5. Prekomorske na Ptujju [Elektronski vir] / [avtorji Miha Murko ... [et al.]. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Monografije CPA ; 17). - ISBN 978-961-7169-46-1

ARHEOLOŠKI pogledi na srednjeveško urbanost [Elektronski vir] = Archaeological perspectives on medieval urbanity / urednice, editors Katarina Predovnik, Špela Karo, Maja Bricelj. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Monografije CPA; 15). - ISBN 978-961-7169-24-9 (PDF)

ČREŠNAR, Matija

Rogoza [Elektronski vir] / Matija Črešnar ; ostali avtorji: Mira Strmčnik Gulič ... [et al.]. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije ; 100). - ISBN 978-961-7169-30-0 (PDF)

E-handbook for the management of enhancement projects on urban archaeological sites [Elektronski vir] : integration with a sustainable tourism / edited by Mariana Egri ; contributors Jasmina Davidović ... [et al.]. - E-knjiga. - Cluj-Napoca : Mega Publishing House, 2022. - ISBN 978-606-020-464-0 (PDF)

FABEC, Tomaž

Puče [Elektronski vir] : arheološke raziskave v letih 2012 in 2013 / [avtorji Tomaž Fabec, Vesna Tratnik, Manca Vinazza]. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Monografije CPA ; 16). - ISBN 978-961-7169-20-1 (PDF)

FRELIH, Marko

Sveti konji - nebesni jezdeci = Sacred horses - heavenly riders / Marko. - Ljubljana : Slovenski etnografski muzej, 2022. - ISBN 978-961-6388-86-3

HORVAT, Jana

Vojna in mir : arheološke raziskave na Panorami na Ptujju leta 2020 : [Ptujski grad, 15. 12. 2022 - 28. 2. 2023] / [besedilo Jana Horvat, Iva Ciglar]. - Ptuj : Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož, 2022. - ISBN 978-961-6438-97-1

HORVAT, Jana

At the heart of Poetovio : Ptuj in the time of the Roman empire / Jana Horvat, Aleksandra Nestorović ; with contributions by Milan Lovenjak ... [et al.]. - Ptuj : The Ptuj-Ormož Regional Museum, 2022. - ISBN 978-961-6438-91-9

HORVAT, Jana

Osrčje Petovione : Ptuj v rimski dobi / Jana Horvat, Aleksandra Nestorović ; s prispevki Milana Lovenjaka ... [et al.]. - Ptuj : Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož, 2022. - ISBN 978-961-6438-90-2

INTENTIONS and Meaning: a Comparative View of Late Antique Hilltop Sites in Europe (delavnica) (2021 ; Ljubljana)

Intentions and Meaning: a Comparative View of Late Antique Hilltop Sites in Europe [Elektronski vir] : international workshop : book of abstracts : National Museum of Slovenia, Ljubljana, from 22nd to 24th September 2021 / [editors Daša Pavlovič, Orsolya Heinrich-Tamáská]. - E-knjiga. - Ljubljana : National Museum of Slovenia, 2022. - ISBN 978-961-6981-58-3 (PDF)

JANEŽIČ, Maja

Trojane [Elektronski vir] / Maja Janežič ; prispevki Janja Železnikar, Matjaž Čuček, Igor Rižnar. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Arheologija na avtocestah Slovenije ; 95). - ISBN 978-961-7169-13-3 (PDF)

KAMIN Kajfež, Vesna

Jure in mumija : zgodba ljubljanske mumije / Vesna Kamin Kajfež, Tomislav Kajfež ; ilustriral Jure Engelsberger ; [urednica Alenka Miškec]. - Ljubljana : Narodni muzej Slovenije, 2022. - ISBN 978-961-6981-60-6

KAMIN Kajfež, Vesna

Vitez med piramidami : [Anton Lavrin, naš prvi raziskovalec starega Egipta] / Vesna Kamin Kajfež, Tomislav Kajfež. - Ljubljana : Narodni muzej Slovenije, 2022. - ISBN 978-961-6981-65-1

KAVUR, Boris

Zgodba o štirih damah : [Ptujski grad, 1. julij-1. oktober 2022] / [avtorja besedila Boris Kavur, Martina Blečić Kavur]. - Ptuj : Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož, 2022. - ISBN 978-961-6438-93-3

KLOKOČOVNIK, Ines

Slovani v Cerknici / [avtorica razstave Ines Klokočovnik ; avtorji besedil Ines Klokočovnik, Maja Bricelj, Peter Križman]. - Postojna : Zavod Znanje, PE Notranjski muzej, 2022. - zgibanka

KONJ ni zlato, zlato je konj : vloga živali v pozni bronasti in starejši železni dobi / [avtorji razstave in kataloga Nina Bratušek ... [et al.]]. - Ljubljana : Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Knjižnica Oddelka za arheologijo, 2022. - (Projekt Vitrina meseca : 22. december 2022 ; 12)

KRIŽ, Borut

Novo mesto. 9, Kapiteljska njiva. Gomile VI, VII in VIII = Barrows VI, VII in VIII / Borut Križ. - Novo mesto : Dolenjski muzej, 2022. - (Zbirka Carniola archaeologica ; knj. 9). - ISBN 978-961-6306-76-8

LAHARNAR, Boštjan

From Odra to Albion: Notranjska between prehistory and antiquity = Od Okre do Albijske gore : Notranjska med prazgodovino in antiko / Boštjan Laharnar. - Ljubljana : Narodni muzej Slovenije, 2022. - (Katalogi in monografije = Catalogi et monographiae / Narodni muzej Slovenije). - ISBN 978-961-6981-57-6

LAZAR, Evgen

Grad Borl : arheološke raziskave v letu 2019 / [avtorji Evgen Lazar, Monika Arh, Bine Kramberger]. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Monografije CPA ; 14). - ISBN 978-961-7169-16-4

LAZAR, Irena

Pogled skozi steklo [Elektronski vir] = A look through the glass / Irena Lazar. - Elektronska izd. - E-knjiga. - Koper : Založba Univerze na Primorskem, 2022. - (Libri universitatis hereditati ; 1). - ISBN 978-961-293-203-9 (PDF)

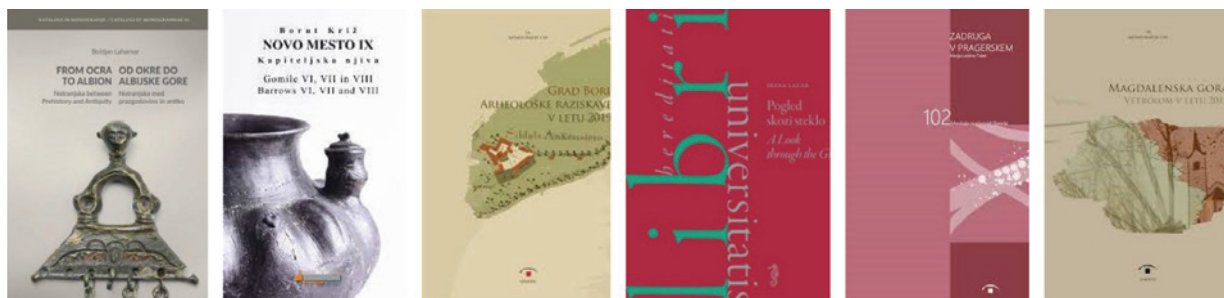
LAZAR, Tomaž

Armour from the National Museum of Slovenia : head and body defences from the high Middle Ages to the early modern period / Tomaž Lazar. - Ljubljana : National Museum of Slovenia, 2022. - (Sources. Topics in Slovenian material culture / Narodni muzej Slovenije ; 16). - Izv. stv. nasl.: Oklepi iz Narodnega muzeja Slovenije : zaščitna oprema od visokega srednjega do zgodnjega novega veka. - ISBN 978-961-6981-64-4

LUBŠINA Tušek, Marija

Zadruga v Pragerskem [Elektronski vir] / Marija Lubšina Tušek ; prispevki Monika Arh, Matjaž Mori, Borut Toškan. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije ; 102). - ISBN 978-961-7169-32-4 (PDF)

MAGDALENSKA gora [Elektronski vir] : vetrolom v letu 2013 / Monika Arh ... [et al.]. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Monografije CPA ; 18). - ISBN 978-961-7169-45-4 (PDF)

Obrežje [Elektronski vir] : prazgodovina / Philip Mason, Bine Kramberger ; prispevki Anita Adamič ... [et al.]. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije ; 105, 1). - ISBN 978-961-7169-40-9 (PDF)

MEDNARODNI arheološki simpozij (2022 ; Slovenj Gradec)

Z ognjem in mečem = With fire and sword : protiturska obramba na današnjem koroškem ozemlju = defence against the Turkish incursions in the territory of present-day Carinthia : Mednarodni arheološki simpozij = International Archaeological Symposium : [zbornik referatov mednarodnega arheološkega simpozija : Slovenj Gradec, 22. september 2022] / glavna urednica Saša Djura Jelenko ; besedila Sašo Jerše ... [et al.]. - Slovenj Gradec : Koroški pokrajinski muzej, 2022. - ISBN 978-961-94347-7-2

MERC, Vesna

Poetovio - Pettau - Ptuj : pustolovščina v našem najstarejšem mestu / Vesna Merc. - Ptuj : V. Merc, 2022. - (Zbirka Arheolov ; št. 1). - ISBN 978-961-07-1382-1

NA obzorju novega : območje severnega Jadrana ter vzhodnoalpski in balkansko-podonavski prostor v obdobju pozne antike in zgodnjega srednjega veka : posvečeno Rajku Bratožu ob njegovi sedemdesetletnici / uredila Alenka Cedilnik in Milan Lovenjak. - 1. izd. - Ljubljana : Založba Univerze, 2022. - ISBN 978-961-297-017-8

PETOVIONA in njen ager (simpozij) (2020 ; Ptuj)

Petoviona in njen ager = Poetovio and its ager : simpozij = conference, 18. november 2020 / [urednika Martin Šteiner, Iva Ciglar]. - Ptuj : Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož, 2022. - (Archaeologia Poetovionensis; 4). - ISBN 978-961-6438-95-7

PIRKOVIČ, Jelka

Upravljanje arheološke dediščine / Jelka Pirkovič. - Ljubljana : Založba Univerze v Ljubljani, 2022. - ISBN 978-961-7128-63-5

SANKOVIČ, Samo

Tišina grobov / [Samo Sankovič]. - Murska Sobota : Pomurski muzej, 2022. - ISBN 978-961-6579-55-1

SKRIVNOSTNE poti negovskih čelad : halštatski knezi med Kamnikom in Novim mestom / [avtorji besedil Janja Železnikar ... [et al.] ; uredila Janja Železnikar]. - Kamnik : Medobčinski muzej, 2022. - ISBN 978-961-6599-47-4

SLOVENSKO arheološko društvo. Strokovno srečanje (2022 ; Ljubljana)

Arheologija v letu 2021 : dediščina za javnost : zbornik povzetkov : strokovno srečanje Slovenskega arheološkega društva 13. in 14. junija 2022 v Atriju ZRC SAZU v Ljubljani. / [uredila Andrej Gaspari in Predrag Novaković]. - Ljubljana : Slovensko arheološko društvo, 2022

STANDARDS for digital reconstruction and visualisations of archaeological heritage / [editors Nejc Dolinar ... et al.]. - Ljubljana : Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia, 2022. - ISBN 978-961-7169-36-2

STEMBERGER Flegar, Kaja

Medvedjek Gmajna [Elektronski vir] / Kaja Stemberger Flegar, Primož Predan ; prispevek Tamara Leskovar]. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Arheologija na avtocestah Slovenije ; 103). - ISBN 978-961-7169-35-5 (PDF)

STORIES of the past : journey into lost landscapes / [authors Boštjan Laharnar ... [et al.] ; editor Saša Rudolf]. - Ljubljana : Narodni muzej Slovenije, 2022. - ISBN 978-961-6981-62-0

STORIES of the past : virtual journey into lost landscapes / [authors Jonas Abele ... [et al.] ; editor Andrew W. Lamb]. - Ljubljana : Narodni muzej Slovenije, 2022. - ISBN 978-961-6981-63-7

ŠMID, Katarina

Rimska nekropola Šempeter v Savinjski dolini / Katarina Šmid. - Ljubljana : Založba ZRC, 2022. - (Umetnine v žepu; 24). - ISBN 978-961-05-0695-9

ŠTULAR, Benjamin

Grave orientation in the Middle Ages [Elektronski vir] : a case study from Bled Island / Benjamin Štular. - E-knjiga. - Ljubljana : Založba ZRC, 2022. - (Zbirka E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae ; 14). - ISBN 978-961-05-0633-1 (PDF)

ŠTULAR, Benjamin

GIS protocol for multy-scale emerging hot spot analysis [Elektronski vir] / authors Benjamin Štular, Edisa Ložić. - Verzija 1.0. - E-zbirka podatkov. - Ljubljana : Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti ; [Genève : CERN], 2022.

TICA, Gojko

Grofove njive pri Drnovem [Elektronski vir] / Gojko Tica ; prispevek Iva Ciglar. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije ; 94). - ISBN 978-961-7169-06-5 (PDF)

TICA, Gojko

Gradišče nad Hraščami [Elektronski vir] / Gojko Tica, Patricija Bratina ; prispevka Božidar Slapšak, Iva Ciglar. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije ; 88). - ISBN 978-961-7169-07-2 (PDF)

TICA, Gojko

Gradišče nad Hraščami [Elektronski vir] / Gojko Tica, Patricija Bratina ; prispevka Božidar Slapšak, Iva Ciglar. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije ; 88). - ISBN 978-961-7169-07-2 (PDF)

TOMAŽ, Alenka

Čatež - Sredno polje [Elektronski vir] / Alenka Tomaž ; prispevki Mitja Guštin ... [et al.]. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije ; 98). - ISBN 978-961-7169-23-2 (PDF)

TRŠKAN, Danijela

Arheologija za mlade : naloge pri zgodovini malo drugače / Danijela Trškan. - Ljubljana : Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, 2022. - ISBN 978-961-95703-2-6

TRŠKAN, Danijela

Arheološka dediščina pri pouku zgodovine v osnovnih in srednjih šolah / Danijela Trškan. - Ljubljana : Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, 2022. - ISBN 978-961-95703-1-9

TURK, Peter

Dragomelj [Elektronski vir] / Peter Turk, Vesna Svetličič, Daša Pavlovič ; prispevki Simona Petru ... [et al.]. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije ; 106). - ISBN 978-961-7169-43-0 (PDF)

UDOVIČ, Katarina

Bela Cerkev [Elektronski vir] / Katarina Udovič ; prispevki Janez Dirjec, Borut Toškan, Igor Rižnar. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije ; 99). - ISBN 978-961-7169-26-3 (PDF)

UDOVIČ, Katarina

Draga pri Beli Cerкви [Elektronski vir] / Katarina Udovič ; prispevki Borut Toškan ... [et al.]. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije ; 101). - ISBN 978-961-7169-28-7 (PDF)

UDOVIČ, Katarina

Mokrice - Na Špici [Elektronski vir] / Katarina Udovič ; prispevek Mario Šlaus. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Arheologija na avtocestah Slovenije ; 96). - ISBN 978-961-7169-12-6 (PDF)

VALIČEV arheološki dan (12 ; 2022 ; Kranj)

12. Valičev arheološki dan : zbornik predavanj : Kranj, 12. december 2022 / [avtorji besedil Verena Perko ... [et al.] ; urednica Verena Perko]. - Kranj : Gorenjski muzej, 2022

VINAZZA, Manca

Okusi bronaste in železne dobe / besedilo Manca Vinazza, Tomaž Fabec, Maša Saccara. - [s.l. : s.n.], 2022

VOJAKOVIĆ, Petra

Drново 2 [Elektronski vir] / Petra Vojaković, Matjaž Novšak ; prispevki Rafko Urankar ... [et al.]. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije ; 104). - ISBN 978-961-7169-38-6 (PDF)

VOJAKOVIĆ, Petra

Podgorica [Elektronski vir] / Petra Vojaković, Matjaž Novšak ; prispevki Draško Josipovič ... [et al.]. - Spletna izd. - E-knjiga. - Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2022. - (Zbirka Arheologija na avtocestah Slovenije ; 97). - ISBN 978-961-7169-18-8 (PDF)

ZGODBE iz davnine : potovanje v nekdanje pokrajine / [avtorji Boštjan Laharnar ... [et al.] ; urednica Saša Rudolf]. - Ljubljana : Narodni muzej Slovenije, 2022. - ISBN 978-961-6981-61-3

ŽITO v antiki : katalog razstave / [avtorji razstave in kataloga Sanja Gostinčar ... [et al.]. - Ljubljana : Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Knjižnica Oddelka za arheologijo, 2022. - (Projekt Vitrina meseca : 11. februar 2022 ; 11)

II. DOKTORSKE DISERTACIJE

BERDEN, Tina

Navport (Vrhnik) : arheološko najdišče Kočevarjev vrt : doktorska disertacija / Tina Berden. - Ljubljana : [T. Berden], 2022. - Mentorica Jana Horvat. - Podiplomska šola ZRC SAZU

GRUŠKOVNJAK, Luka

Informativnost arheološkega površinskega zapisa na podlagi podatkov iz predhodnih raziskav na avtocestah Slovenije = Informativeness of archaeological surface record based on data from preventive research on Slovenian motorways : doktorska disertacija / Luka Gruškovnjak. - Ljubljana : [L. Gruškovnjak], 2022. - Mentor Dimitrij Mlekuž Vrhovnik. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak.

JANEŠ, Andrej

Arheološke raziskave benediktinskega samostana sv. Margarete v Bijeli : doktorska disertacija / Andrej Janeš. - Ljubljana : [A. Janeš], 2022. - Mentorica Katarina K. Predovnik. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak.

LORBER, Črtomir

Arheološko društvo Jugoslavije in njegov pomen pri razvoju arheološke vede v obdobju od 1949 do 1991 : doktorska disertacija / Črtomir Lorber. - Ljubljana : [Č. Lorber], 2022. - Mentor Predrag Novaković. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak.

ZORC, Eva

Materialne prakse oblikovanja identitet in spomina v protestantskem središču v Govčah : doktorska disertacija / Eva Zorc. - Ljubljana : [E. Zorc], 2022. - Mentorica Katarina Katja Predovnik, somentor Dimitrij Mlekuž Vrhovnik. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak.

III. MAGISTRSKA IN DIPLOMSKA DELA

Magistrska dela

ANŽUR, Lana Nastja

Sodobne raziskave posod iz planih žarnih grobov na primeru groba 78 z Gračiča pod Brinjevo goro : magistrsko delo / Lana Nastja Anžur. - Ljubljana : [L. N. Anžur], 2022. - Mentor Matija Črešnar. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

BIŠČAK, Nina

Analiza vidnosti poznorimskega obrambnega sistema Claustra Alpium Iuliarum : primer Ajdovskega zidu : magistrsko delo / Nina Biščak. - Ljubljana : [N. Biščak], 2022. - Mentorica Katarina Zanier; somentor Dimitrij Mlekuž. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

GRUM, Aleš

Srednjeveška naselbina pri Žerovincih : magistrsko delo / Aleš Grum. - Plešivica : [A. Grum], 2022. - Mentorica Katarina Katja Predovnik. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

IVANOVIĆ, Radomir

Arhitektonski elementi episkopske bazilike v Konjuhu, R. Makedonija : magistrsko delo = Architectural members of the Episcopal Basilica at Konjuh, R. Macedonia / Radomir Ivanović. - Skopje : [R. Ivanović], 2022. - Mentor Bojan Djurić. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

KRAŠNA, Andreja

Rimski kamniti spomeniki v zahodnem delu Slovenije : magistrsko delo / Andreja Krašna. - Ljubljana : [A. Krašna], 2022. - Mentorica Katarina Zanier; somentor Igor Rižnar. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

MAKOVEC, Klemen

Analiza ostankov metalurških procesov na najdišču Cvinger pri Dolenjskih Toplicah : magistrsko delo / Klemen Makovec. - Notranje Gorice : [K. Makovec], 2022. - Mentor: Matija Črešnar, somentor Jaka Burja. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

NABERNIK, Ines

Določanje pleistocenskih virov prehrane z različnimi modernimi analizami : magistrsko delo / Ines Nabernik Bošnjak. - Ljubljana : [I. Nabernik Bošnjak], 2022. - Mentorica Simona Petru. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

POPIČ, Zala

Arheološka topografija občine Slovenj Gradec : magistrsko delo / Zala Popič. - Slovenj Gradec ; Ljubljana : [Z. Popič], 2022. - Mentor Predrag Novaković. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

ŠPENDAL, Žan

Ab colonia condita : zametki mesta kolonije Julije Emone na podlagi epigrafskih in literarnih virov ter arheoloških odkritij na Erjavčevi cesti (2018–2019) : magistrsko delo / Žan Špendal. - Ljubljana : [Ž. Špendal], 2022. - Mentor Andrej Gaspari, somentorica Tina Žerjal. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

Diplomska dela

ČELIK, Nika

Otroci in otroštvo med 11. in 16. stoletjem v luči arheoloških podatkov : diplomsko delo / Nika Čelik. - Ljubljana : [N. Čelik], 2022. - Mentorica Katarina Katja Predovnik. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

DROBNIČ, Tilen

Lov v mezolitiku : diplomsko delo / Tilen Drobnič. - Ljubljana : [T. Drobnič], 2022. - Mentorica Simona Petru. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

FILIPOVIĆ, Danijel

Interaktivna vizualizacija arheološkega najdišča v navidezni resničnosti : diplomsko delo : visokošolski študijski program prve stopnje Računalništvo in informatika / Danijel Filipović. - Ljubljana : [D. Filipović], 2022. - Mentor Matija Marolt. - Somentor Žiga Lesar. - Univ. v Ljubljani, Fak. za računalništvo in informatiko

FÜHRER, Kristjan

3D modeliranje kamenih orodij in prednosti ter pomanjkljivosti napram 2D risanju : diplomsko delo / Kristjan Führer. - Ljubljana : [K. Führer], 2022. - Mentorica Simona Petru ; somentorica Manca Vinazza. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

GOLNAR, Ana

Analiza poznobronastodobnih skled z območja severovzhodne Slovenije : zaključno delo / Ana Golnar. - Koper : [A. Golnar], 2022. - Mentorica Martina Blečič Kavur. - Univ. na Primorskem, Fak. za humanistične študije, Arheologija – Zgodovina

JANČAR, Samo

Uporaba in zloraba arheologije v dveh totalitarnih državah - fašistični Italiji in nacistični Nemčiji : zaključno delo / Samo Jančar. - Koper : [S. Jančar], 2022. - Mentor Boris Kavur. - Univ. na Primorskem, Fak. za humanistične študije, Arheologija – Zgodovina

JANEŽIČ, Zvonka

Arheološka najdišča Kočevskega roga in Poljanske gore : diplomsko delo / Zvonka Janežič. - Črnomelj : [Z. Janežič], 2022. - Mentor Matija Črešnar. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

JUHART, Barbara

Arheoastronomija kot razlaga paleolitske umetnosti : diplomsko delo / Barbara Juhart. - Ljubljana : [B. Juhart], 2022. - Mentorica Simona Petru. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

KANDUŠER Sanchez, Dan

Lidar posnetki Claustra Alpium Iuliarum na Notranjskem : diplomsko delo / Dan Kandušer Sanchez. - Logatec : [D. Kandušer Sanchez], 2022. - Mentor Dimitrij Mlekuž Vrhovnik; somentorica Tina Milavec. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

KOROŠEC, Eva

Vloga astronomije v urbanizmu Mezoamerike : diplomsko delo / Eva Korošec. - Ljubljana : [E. Korošec], 2022. - Mentor Ivan Šprajc. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

KUSTER, Nikita

Tekstil v železnodobni Evropi : izdelava barvil in barvanje tekstilij : zaključno delo / Nikita Kuster. - Koper : [N. Kuster], 2022. - Mentorica Martina Blečić Kavur. - Univ. na Primorskem, Fak. za humanistične študije, Arheologija – Zgodovina

KUTNAR, Matevž

Rimskodobne apnenice : diplomsko delo / Matevž Kutnar. - Ljubljana : [M. Kutnar], 2022. - Mentorica Katharina Zanier. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

MENAŠE, Dan

Indikacije podaljšane rabe novcev v poznoantičnem denarnem obtoku : diplomsko delo / Dan Menaše. - Ljubljana : [D. Menaše], 2022. - Mentor Andrej Gaspari. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

SLUGA, Klarisa

Poznorimsko stensko slikarstvo : relevantni primeri in glavne tendence : diplomsko delo / Klarisa Sluga. - Ljubljana : [K. Sluga], 2022. - Mentorica Katharina Zanier. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

SRNEL Purič, Igor

Srednjeveški meči z območja današnje Slovenije : diplomsko delo / Igor Snel Purič. - Ljubljana : [I. Snel Purič], 2022. - Mentorica Katarina Katja Predovnik ; somentor Andrej Gaspari. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

STOJANOVIČ, Marko

Prostorska analiza pokopališča Pod Kotom-jug : diplomsko delo / Marko Stojanovič. - Ljubljana : [M. Stojanovič], 2022. - Mentor Dimitrij Mlekuž Vrhovnik. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

SUKIČ, Lovro

Arheološka podoba območja Vrhniko med iztekom prazgodovine in poznoantičnim obdobjem : diplomsko delo / Lovro Sukič. - Vrhniko : [L. Sukič], 2022. - Mentor Andrej Gaspari. - Univ. v Ljubljani, Filozofska fak., Oddelek za arheologijo

IV. REVIJE

Arheo 39 (2022)

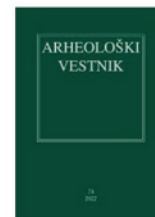
Izdaja Slovensko arheološko društvo

Arheološki vestnik 73 (2022)

Izdaja Znanstvenoraziskovalni center SAZU
(Inštitut za arheologijo)

Documenta Praehistorica 49 (2022)

Izdaja Založba Univerze v Ljubljani,
Filozofska fakulteta (Oddelek za arheologijo)

Seznam kulturnovarstvenih soglasij – dovoljenj za arheološke raziskave oz. odstranitvev arheoloških ostalin, izdanih v letu 2022

Brigita Petek, Ministrstvo za kulturo

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
1. Ajdovščina	Ajdovščina - Arheološko najdišče Castra	1-00003	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0004
2. Ajdovščina	Ajdovščina - Arheološko najdišče Castra	1-00003	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0146
3. Ajdovščina	Ajdovščina - Mestno jedro	1-01562	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0039
4. Ajdovščina	Ajdovščina - Mestno jedro	1-01562	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0112
5. Ajdovščina	Ajdovščina - Mestno jedro	1-01562	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik	22-0264
6. Ajdovščina	Ajdovščina - Vilska četrt Putrhe	1-09462	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0359
7. Ajdovščina	Podkraj - Arheološko najdišče Na Tratah	1-12163	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0088
8. Ankaran	Ankaran - Hotel Adria Convent	1-15677	arheološki testni izkop	Skupina Stik	22-0034
9. Ankaran	Ankaran - Arheološko najdišče Bonifika	1-29080	arheološki testni izkop, arheološko izkopavanje	AVGUSTA d.o.o.	22-0063
10. Ankaran	Ankaran - Arheološko najdišče Internistična bolnišnica	1-01331	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0151
11. Ankaran	Ankaran - Arheološko najdišče Internistična bolnišnica	1-01331	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0183
12. Beli Grič	Slepšek - Arheološko najdišče Božji grob-Križni vrh	1-00468	arheološke raziskave ob gradnji	Maruša Urek s.p.	22-0529
13. Bertoki	Bertoki - Arheološko najdišče Sermin	1-01302	arheološki testni izkop, arheološko izkopavanje, arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0434
14. Bilje	Bilje - Arheološko območje Praprotno in Križcijan	1-04748	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0265
15. Bilje	Bilje - Arheološko območje Praprotno in Križcijan	1-04748	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0367
16. Bilje	Bilje - Arheološko območje Praprotno in Križcijan	1-04748	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0466
17. Bled	Bled - Arheološko najdišče Blejsko jezero	1-13074	ostalo / dvig deblaka	ZVKDS CPA	22-0337
18. Bovec	Bovec - Arheološko najdišče Devica Marija v Polju	1-17705	arheološke raziskave ob gradnji	Tolminski muzej	22-0392
19. Božakovo	Božakovo - Vaško jedro	1-08081	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0246
20. Braslovče	Orla vas - Arheološko območje Pri šoli	1-29202	arheološki površinski pregled, arheološki podpovršinski pregled	ZVKDS CPA	22-0286

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
21. Brdinje	Kotlje - Rimska cesta Celeia-Virunum, Mislinjska Dobrava - Rimska cesta Celeia-Virunum	1-07627, 1-07954	arheološke raziskave ob gradnji	Koroški pokrajinski muzej	22-0482
22. Brestanica	Stolovnik - Arheološko najdišče Gorica	1-29641	arheološke raziskave ob gradnji	Samo Hvalec s.p.	22-0014
23. Brestanica	Stolovnik - Arheološko najdišče Gorica	1-29641	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0019
24. Brezje pri Raki	Brezje pri Raki - Gomilno grobišče	1-16501	arheološki testni izkop	ArheoVed, Pavla Peterle Udovič s.p.	22-0199
25. Brezovica	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	Šimen Sterle s.p.	22-0008
26. Brezovica	Brezovica pri Ljubljani - Rimska cesta	1-11403	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0222
27. Brezovica	Brezovica pri Ljubljani - Rimska cesta	1-11403	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0366
28. Brežice	Bizeljsko - Vaško jedro	1-10538	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik	22-0064
29. Brežice	Dobova - Arheološko območje	1-09804	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0168
30. Brežice	Brežice - Mestno jedro	1-07132	arheološki testni izkop	Arhos d.o.o.	22-0216
31. Brežice	Brežice - Arheološko najdišče Mestno jedro-Sejmišče	1-10777	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0313
32. Brežice	Brežice - Mestno jedro, Brežice - Vzhodno mestno obzidje	1-0713, 1-30067	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0405
33. Bršljin	Novo mesto - Arheološko najdišče Groblje	1-08709	arheološke raziskave ob gradnji	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0059
34. Budanje			arheološki testni izkop	Narodni muzej Slovenije	22-0384
35. Bukovica	Bukovica pri Gorici - Arheološko najdišče Britof	1-04746	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0257
36. Celje	Celje - Arheološko najdišče Celje	1-00056	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	Pokrajinski muzej Celje	22-0012
37. Celje	Celje - Arheološko najdišče Celje	1-00056	arheološke raziskave ob gradnji	Pokrajinski muzej Celje	22-0145
38. Celje	Celje - Arheološko najdišče Celje	1-00056	arheološke raziskave ob gradnji	Pokrajinski muzej Celje	22-0184
39. Celje	Celje - Arheološko najdišče Celje	1-00056	arheološke raziskave ob gradnji	Matevž Lavrinc s.p.	22-0314
40. Celje	Celje - Arheološko najdišče Celje	1-00056	arheološke raziskave ob gradnji	Pokrajinski muzej Celje	22-0389
41. Celje	Celje - Arheološko najdišče Celje	1-00056	arheološke raziskave ob gradnji	Pokrajinski muzej Celje	22-0478
42. Celje	Celje - Arheološko najdišče Celje	1-00056	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	Pokrajinski muzej Celje	22-0481
43. Cerklje ob Krki	Cerklje ob Krki - Arheološko najdišče	1-10562	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0358
44. Cerklje ob Krki	Cerklje ob Krki - Arheološko najdišče, Izvir - Trasa in zajetje rimskega vodovoda	1-10562, 1-11068	arheološki testni izkop	Arhos d.o.o.	22-0402
45. Cerklje ob Krki	Cerklje ob Krki - Arheološko najdišče	1-10562	arheološki podpovršinski pregled	PJP d.o.o.	22-0480

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
46. Cerknica	Cerknica - Arheološko najdišče Cerknica	1-00065	arheološki podpovršinski pregled, arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0140
47. Cerknica	Cerknica - Arheološko najdišče Svinja gorica	1-10911	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0167
48. Cerknica	Cerknica - Arheološko najdišče Marof	1-10948	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0315
49. Cerknica	Cerknica - Ruševine gradu Loško	1-16211	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0373
50. Cerknica	Cerknica - Arheološko najdišče Svinja gorica	1-10911	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0479
51. Cerknica	Cerknica - Arheološko območje Kamna Gorica	1-10910	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0498
52. Col	Col - Arheološko najdišče Col in Šance	1-04954	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0293
53. Cvetkovci	Cvetkovci - Rimskodobna naselbina	1-23581	arheološke raziskave ob gradnji	Samo Hvalec s.p.	22-0423
54. Čadrg	Čadrg - Arheološko najdišče Laze	1-30009	arheološki testni izkop	Tolminski muzej	22-0376
55. Črna vas	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	Tica Sistem d.o.o.	22-0132
56. Črna vas	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0214
57. Črna vas	Ljubljana - Kulturna krajina Ljubljansko barje	1-11819	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0249
58. Črna vas	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	ArheoVed, Pavla Peterle Udovič s.p.	22-0277
59. Črna vas	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0279
60. Črna vas	Ljubljana - Kulturna krajina Ljubljansko barje, Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-11819, 1-09368	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0424
61. Črna vas	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0530
62. Črnomelj	Otovec - Arheološko območje Pri sadežih	1-29111	arheološke raziskave ob gradnji	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0325
63. Črnomelj	Golek pri Vinici - Arheološko najdišče Šlemine	1-09625	arheološki testni izkop, drugi arheološki pregledi in vzorčenja	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0370
64. Dekani	Dekani - Arheološko najdišče Fratovec-Grubelce, Dekani - Vas	1-01366, 1-01496	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0455
65. Dobje	Poljane nad Škofjo Loko - Arheološko najdišče Sv. Martin	1-29838	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	ArheoAlpe	22-0041
66. Dobova	Dobova - Arheološko območje	1-09804	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0210
67. Dobova	Dobova - Arheološko območje	1-09804	arheološki testni izkop	Arhos d.o.o.	22-0362
68. Dobova	Dobova - Arheološko območje	1-09804	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0406
69. Dobova, Rigonce	Dobova - Arheološko območje	1-09804	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0178
70. Dobravlje	Dobravlje - Grobišče Vrčon Konc	1-12156	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0128

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
71. Dolenja Nemška vas	Dolenja Nemška vas - Arheološko območje Grumblice	1-03402	arheološki testni izkop	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0022
72. Dolenjske Toplice	Dolenjske Toplice - Arheološko najdišče Žlebe	1-25726	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0213
73. Dolgo Brdo	Dolgo Brdo pri Polšniku - Arheološko območje Gomila	1-22869	arheološke raziskave ob gradnji	Šimen Sterle s.p.	22-0495
74. Domžale	Dob - Prazgodovinska naselbina	1-13750	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	PJP d.o.o.	22-0094
75. Domžale	Zaboršt - Prazgodovinska naselbina Šumberk	1-13722	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0116
76. Drnovo	Drnovo - Arheološko najdišče Neviodunum	1-00128	arheološki testni izkop	Arhos d.o.o.	22-0011
77. Drnovo	Drnovo - Arheološko najdišče Neviodunum	1-00128	arheološki testni izkop	Arhos d.o.o.	22-0523
78. Drnovo, Velika vas pri Krškem	Drnovo - Arheološko najdišče Neviodunum	1-00128	arheološko dokumentiranje uničenja, arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0342
79. Formin	Ptuj - Rimska cesta Poetovio-Mursa	1-06513	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0107
80. Gabrje, Mihalovec	Dobova - Arheološko območje	1-09804	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik	22-0032
81. Glogovica	Glogovica - Arheološko najdišče Butale	1-29889	arheološki testni izkop	Primož Stergar s.p.	22-0391
82. Gomilsko	Gomilsko - Cerkev sv. Štefana	1-02982	arheološke raziskave ob gradnji	Pokrajinski muzej Celje	22-0226
83. Gorenja Straža	Zalog pri Prečni - Arheološko območje Zalog	1-15642	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0026
84. Gorenja vas	Malo Hudo - Rimska cesta	1-15754	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0133
85. Gorenje	Gorenje pri Kočevju - Arheološko območje Gorenje	1-11977	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0200
86. Gornja Radgona	Gornja Radgona - Prazgodovinska naselbina Grajski grič	1-06674	arheološke raziskave ob gradnji	Primož Stergar s.p.	22-0253
87. Gornja Radgona	Gornja Radgona - Mestno jedro	1-06681	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0440
88. Gornji Grad	Gornji Grad - Trško jedro	1-04448	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0378
89. Grad	Grad - Grad	1-00159	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	Pomurski muzej Murska Sobota	22-0438
90. Gradac	Podzemelj - Arheološko najdišče Kučar	1-11118	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0182
91. Gradišče pri Divači	Gradišče pri Divači - Vas	1-23234	arheološke raziskave ob gradnji	Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za arheologijo	22-0259
92. Gradišče pri Vipavi	Gradišče pri Vipavi - Zaselek Britih	1-16110	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0224
93. Grgar	Grgar - Gradišče Grašiče	1-04744	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0044
94. Griblje	Griblje - Arheološko najdišče ob Kolpi	1-10094	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0169

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
95. Grosuplje	Zagradec pri Grosupljem - Kulturna krajina Radensko polje	1-24421	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0013
96. Grosuplje	Grosuplje - Arheološko območje Brinjski hrib	1-11865	arheološki testni izkop	ArheoVed, Pavla Peterle Udovič s.p.	22-0113
97. Grosuplje	Grosuplje - Arheološko območje Brinjski hrib	1-11865	arheološke raziskave ob gradnji	ArheoVed, Pavla Peterle Udovič s.p.	22-0205
98. Grosuplje	Grosuplje - Arheološko območje Brinjski hrib	1-11865	arheološki testni izkop	ArheoVed, Pavla Peterle Udovič s.p.	22-0031
99. Hajdina	Zgornja Hajdina - Arheološko najdišče Zgornja Hajdina	1-06484	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0072
100. Hajdina	Zgornja Hajdina - Arheološko najdišče Zgornja Hajdina	1-06484	geofizikalni pregled, arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0108
101. Hajdina	Spodnja Hajdina - Arheološko najdišče Hajdina	1-00581	arheološke raziskave ob gradnji	Samo Hvalec s.p.	22-0138
102. Horjul	Brezje pri Dobrovi - Arheološko območje Polšno Brdo	1-29593	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0284
103. Hotemež	Brunk - Cerkev sv. Treh kraljev	1-02195	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0053
104. Hraše	Smlednik - Arheološko najdišče Stari grad	1-22065	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0103
105. Hraše	Smlednik - Arheološko najdišče Stari grad	1-22065	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0223
106. Hraše	Smlednik - Arheološko najdišče Stari grad	1-22065	arheološki testni izkop	Šimen Sterle s.p.	22-0404
107. Hraše	Smlednik - Arheološko najdišče Stari grad	1-22065	arheološki testni izkop	Šimen Sterle s.p.	22-0508
108. Hraše	Smlednik - Arheološko najdišče Stari grad	1-22065	arheološki testni izkop	Šimen Sterle s.p.	22-0509
109. Hrenovice	Hrenovice - Arheološko območje Pri Fari	1-28014	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0334
110. Hrvatini	Hrvatini - Arheološko najdišče Božiči	1-01380	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0292
111. Hrvatini	Hrvatini - Arheološko najdišče Božiči	1-01380	arheološki testni izkop	Samo Hvalec s.p.	22-0476
112. Ig	Ig - Rimskodobna vaška naselbina	1-11406	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0024
113. Ig	Ig - Rimskodobna vaška naselbina	1-11406	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik	22-0153
114. Ig	Ig - Rimskodobna vaška naselbina	1-11406	arheološki podpovršinski pregled, arheološki testni izkop	Skupina Stik	22-0219
115. Ig	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0060
116. Ig	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	Samo Hvalec s.p.	22-0084
117. Ig	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	Tica Sistem d.o.o.	22-0126
118. Iška vas	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	Matevž Lavrinc s.p.	22-0319

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
119. Ivančna Gorica	Šentvid pri Stični - Arheološko najdišče Grbčev dovč	1-15724	arheološki testni izkop	Šimen Sterle s.p.	22-0091
120. Ivančna Gorica	Ivančna gorica - Arheološko najdišče	1-00192	arheološki testni izkop	Primož Stergar s.p.	22-0105
121. Ivančna Gorica	Ivančna gorica - Arheološko najdišče	1-00192	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	Urška Pajnič s.p.	22-0241
122. Ivančna Gorica	Ivančna gorica - Arheološko najdišče	1-00192	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	Urška Pajnič s.p.	22-0245
123. Ivančna Gorica	Ivančna gorica - Arheološko najdišče	1-00192	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0328
124. Ivančna Gorica	Vir pri Stični - Prazgodovinsko gradišče in gomilna grobišča	1-00821	arheološki testni izkop	Urška Pajnič s.p.	22-0341
125. Ivančna Gorica	Vir pri Stični - Prazgodovinsko gradišče in gomilna grobišča	1-00821	arheološki podpovršinski pregled, arheološki testni izkop	Arhos d.o.o.	22-0483
126. Ivančna Gorica	Vir pri Stični - Prazgodovinsko gradišče in gomilna grobišča	1-00821	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0519
127. Izola	Izola - Arheološko najdišče Izola mesto	1-00194	arheološki testni izkop	Samo Hvalec s.p.	22-0137
128. Izola	Izola - Mestno jedro	1-00193	arheološki testni izkop	ArheoVed, Pavla Peterle Udovič s.p.	22-0229
129. Izola	Izola - Mestno jedro	1-00193	arheološki testni izkop	ArheoVed, Pavla Peterle Udovič s.p.	22-0230
130. Izola	Izola - Mestno jedro	1-00193	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0260
131. Izola	Izola - Arheološko najdišče Izola mesto	1-00194	strukturni pregled, arheološke raziskave ob gradnji, arheološki testni izkop, vzorčenje z vrtnami	ZVKDS CPA	22-0477
132. Javorje	Javorje pri Obrovu - Cerkev sv. Janeza Evangelista	1-03685	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0114
133. Jesenice	Drnovo - Rimska cesta Neviodunum-Siscia	1-11069	arheološki testni izkop	Arhos d.o.o.	22-0492
134. Jezero	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	Samo Hvalec s.p.	22-0035
135. Jezero	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0356
136. Jezero	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološke raziskave ob gradnji	Primož Stergar s.p.	22-0364
137. Jurka vas	Jurka vas - Arheološko območje Pučne	1-21413	ostalo/izravnalni ukrep	/	/
138. Kamnik	Nevlje - Paleolitska postojanka	1-19665	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0310
139. Kašelj	Ljubljana - Arheološko najdišče Spodnji Kašelj	1-14900	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik	22-0083
140. Kobarid	Julijske Alpe - Triglavski narodni park	1-07593	arheološki testni izkop	Inštitut za arheologijo ZRC SAZU	22-0326
141. Koče	Slavina pri Postojni - Arheološko območje Baba	1-04796	arheološko izkopavanje	Narodni muzej Slovenije	22-0238

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
142. Kočevje	Kočevje - Mestno jedro	1-09609	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0078
143. Kočevje	Kočevje - Mestno jedro	1-09609	arheološko dokumentiranje uničenja, arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0309
144. Konjiška vas	Tepanje - Arheološko območje Javornik	1-29843	arheološki podpovršinski pregled, arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0431
145. Koper	Koper - Arheološko najdišče Koper	1-00236	arheološke raziskave ob gradnji	Luxor, Luka Rozman s.p.	22-0069
146. Koper	Koper - Arheološko najdišče Pri Angelu	1-16581	arheološko izkopavanje	Matevž Lavrinc s.p.	22-0100
147. Koper	Koper - Mestno jedro	1-00235	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0155
148. Koper	Koper - Mestno jedro	1-00235	arheološko izkopavanje	Šimen Sterle s.p.	22-0251
149. Koper	Koper - Arheološko najdišče Koper	1-00236	arheološki testni izkop	Univerza na Primorskem	22-0272
150. Koper	Koper - Samostan Santorijeva 9	1-08346	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0347
151. Koper	Koper - Mestno jedro, Koper - Arheološko najdišče Koper	1-00235, 1-00236	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	AVGUSTA d.o.o.	22-0430
152. Koper	Koper - Mestno jedro, Koper - Arheološko najdišče Koper	1-00235, 1-00236	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0436
153. Kostanjevica na Krki	Kostanjevica na Krki - Mestno jedro	1-00262	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0304
154. Kostanjevica na Krki	Kostanjevica na Krki - Mestno jedro	1-00262	arheološke raziskave ob gradnji	Primož Stergar s.p.	22-0029
155. Kostanjevica na Krki	Kostanjevica na Krki - Mestno jedro	1-00262	arheološki testni izkop	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0312
156. Kostel	Kostel - Arheološko najdišče Kostel	1-05899	arheološko izkopavanje	ZVKDS CPA	22-0322
157. Kostreznica, Jablanica, Primskovo	Lupinica - Arheološko najdišče Zaloga-Ješča	1-19956	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0232
158. Kotlje	Kotlje - Cerkev sv. Marjete	1-03076	arheološke raziskave ob gradnji	Koroški pokrajinski muzej	22-0131
159. Kotlje	Kotlje - Rimska cesta Celeia-Virunum	1-07627	arheološke raziskave ob gradnji	Koroški pokrajinski muzej	22-0487
160. Kranj	Kranj - Prazgodovinsko grobišče okoli stare šole v Stražišču	1-12624	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0018
161. Kranj	Kranj - Arheološko najdišče Lajh	1-05145	arheološke raziskave ob gradnji	ArheoAlpe	22-0047
162. Kranj	Kranj - Mestno jedro	1-00274	arheološke raziskave ob gradnji	Maruša Urek s.p.	22-0074
163. Kranj	Kranj - Mestno jedro	1-00274	arheološke raziskave ob gradnji	Maruša Urek s.p.	22-0075
164. Kranj	Kranj - Arheološko najdišče Mestno jedro	1-10129	arheološke raziskave ob gradnji	Luxor, Luka Rozman s.p.	22-0118
165. Kranj	Kranj - Mestno jedro	1-00274	arheološke raziskave ob gradnji	Maruša Urek s.p.	22-0147
166. Kranj	Kranj - Mestno jedro	1-00274	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	PJP d.o.o.	22-0206

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
167. Kranj	Kranj - Arheološko najdišče Mestno jedro	1-10129	arheološke raziskave ob gradnji	ArheoAlpe	22-0240
168. Kranj	Kranj - Arheološko najdišče Mestno jedro	1-10129	arheološke raziskave ob gradnji	ArheoAlpe	22-0321
169. Kranj	Kranj - Arheološko najdišče Gregorčičeva ulica	1-21984	arheološke raziskave ob gradnji	Maruša Urek s.p.	22-0369
170. Kranj	Kranj - Prazgodovinsko grobišče okoli stare šole v Stražišču	1-12624	arheološke raziskave ob gradnji	Maruša Urek s.p.	22-0408
171. Kranj	Kranj - Mestno jedro	1-00274	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	AVGUSTA d.o.o.	22-0473
172. Krašnja	Krašnja - Rimska cesta Emona-Celeia	1-12775	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0020
173. Krašnja	Krašnja - Rimska cesta Emona-Celeia	1-12775	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0521
174. Krška vas	Drnovo - Rimska cesta Nevidunum-Siscia	1-11069	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0087
175. Krško	Krško - Arheološko najdišče Mesto	1-16574	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0028
176. Krško	Krško - Arheološko najdišče Mesto	1-16574	arheološke raziskave ob gradnji	Primož Stergar s.p.	22-0030
177. Krško	Žadovinek - Arheološko najdišče Petrovce	1-01327	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0098
178. Krško	Krško - Trasa rimskodobnega vodovoda	1-11137	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	AVGUSTA d.o.o.	22-0242
179. Krško	Krško - Arheološko najdišče Mesto	1-16574	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0333
180. Krško	Krško - Arheološko najdišče Mesto	1-16574	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	PJP d.o.o.	22-0352
181. Krško	Krško - Arheološko najdišče Mesto	1-16574	arheološke raziskave ob gradnji	Primož Stergar s.p.	22-0368
182. Krško	Krško - Arheološko najdišče Stara vas	1-16518	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0415
183. Krško	Žadovinek - Arheološko najdišče Petrovce, Krško - Trasa rimskodobnega vodovoda	1-01327, 1-11137	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0515
184. Kubed, Truške	Kubed - Arheološko najdišče Varda	1-16598	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0073
185. Laško	Laško - Trško jedro	1-00310	geofizikalni pregled	ZVKDS CPA	22-0303
186. Lavrica	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje, Ljubljana - Kulturna krajina Ljubljansko barje	1-09368, 1-11819	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0471
187. Lendava	Lendava - Grad, Lendava - Mestno jedro	1-04762, 1-01135	arheološke raziskave ob gradnji	Pomurski muzej Murska Sobota	22-0474
188. Leskovec	Leskovec pri Krškem - Gradišče Tičarjev breg	1-16539	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0099
189. Leskovec, Velika Vas	Velika vas pri Krškem - Arheološko najdišče	1-09815	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0006
190. Lesno Brdo	Lesno Brdo - Arheološko najdišče Ferjanov grič	1-20898	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0122

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
191. Lesno Brdo	Lesno Brdo - Arheološko najdišče Ferjanov grič	1-20898	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik	22-0287
192. Liberga	Velika Kostrevnica - Arheološko območje Verejev Laz	1-19945	arheološki podpovršinski pregled, arheološki testni izkop	Šimen Sterle s.p.	22-0001
193. Litija	Litija - Arheološko območje Šmarska Dobrava-Grbin	1-30533	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	Šimen Sterle s.p.	22-0076
194. Litija	Litija - Arheološko območje Ježa	1-30531	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	Draško Josipovič - arheološke raziskave in publiciranje	22-0082
195. Litija	Litija - Arheološko območje Mesto	1-22875	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	Primož Stergar s.p.	22-0093
196. Litija	Litija - Arheološko območje Mesto	1-22875	arheološke raziskave ob gradnji	Šimen Sterle s.p.	22-0228
197. Litija	Litija - Arheološko območje Mesto	1-22875	arheološke raziskave ob gradnji	Matej Draksler s.p.	22-0417
198. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0058
199. Ljubljana	Ljubljana - Mestno jedro	1-00328	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	Arhej d.o.o.	22-0065
200. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Dolgi most	1-09506	arheološki podpovršinski pregled, arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0149
201. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Brdo-Vrhovci	1-22732	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik	22-0154
202. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko območje Glinica	1-14896	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0157
203. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko območje Zavoglje	1-18807	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0164
204. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Zgornja Zadobrova	1-17783	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0172
205. Ljubljana	Ljubljana - Antični vodovod pod Šišenskim hribom	1-14891	arheološki testni izkop	Arhej d.o.o.	22-0174
206. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	1-00329	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	ZVKDS CPA	22-0175
207. Ljubljana	Ljubljana - Grobišče Sostro	1-14909	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik	22-0194
208. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče ob Tržaški cesti	1-18810	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik	22-0196
209. Ljubljana	Ljubljana - Poljansko predmestje	1-08791	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0202
210. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	1-00329	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	Skupina Stik	22-0220
211. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče ob Tržaški cesti	1-18810	arheološki testni izkop	Skupina Stik	22-0231
212. Ljubljana	Ljubljana - Antični vodovod pod Šišenskim hribom	1-14891	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0243
213. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	1-00329	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0252
214. Ljubljana	Ljubljana - Rimskodobno grobišče Šmartno pod Šmarno goro	1-18799	arheološki testni izkop	Arhej d.o.o.	22-0256
215. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	1-00329	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik	22-0262

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
216. Ljubljana	Ljubljana - Kulturna krajina Ljubljansko barje	1-11819	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0274
217. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	1-00329	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik	22-0275
218. Ljubljana	Ljubljana - Grobišče ob Litijski cesti	1-30225	arheološki testni izkop	Samo Hvalec s.p.	22-0301
219. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Brdo-Vrhovci	1-22732	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0302
220. Ljubljana	Ljubljana - Poljansko predmestje	1-08791	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0316
221. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	1-00329	arheološke raziskave ob gradnji	Arhej d.o.o.	22-0336
222. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Črnuče	1-14892	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik-za Konzorcij ARKLJ 2	22-0343
223. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	1-00329	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	PJP d.o.o.-za Konzorcij ARKLJ2	22-0345
224. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	1-00329	arheološke raziskave ob gradnji	Muzej in galerije mesta Ljubljane	22-0354
225. Ljubljana	Ljubljana - Antični vodovod pod Šišenskim hribom	1-14891	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik	22-0385
226. Ljubljana	Ljubljana - Antični vodovod pod Šišenskim hribom	1-14891	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik	22-0386
227. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	1-00329	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik-za Konzorcij ARKLJ2	22-0394
228. Ljubljana	Ljubljana - Kolišče Ilovica	1-14362	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	Samo Hvalec s.p.	22-0395
229. Ljubljana	Ljubljana - Kolišče Ilovica	1-14362	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik-za Konzorcij ARKLJ 2	22-0399
230. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	1-00329	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik-za Konzorcij ARKLJ 2	22-0400
231. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Rakovnik	1-14899	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0067
232. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik-za Konzorcij ARKLJ 2	22-0401
233. Ljubljana	Ljubljana - Antični vodovod pod Šišenskim hribom	1-14891	arheološki testni izkop	Skupina STIK	22-0418
234. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Prule	1-29688	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0420
235. Ljubljana	Ljubljana - Grobišče Nadgorica	1-14910	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0428
236. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Spodnji Kašelj	1-14900	arheološki testni izkop	Samo Hvalec s.p.	22-0433
237. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Pri Gradišku	1-14903	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0439
238. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	1-00329	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0461
239. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	1-00329	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	Skupina STIK	22-0462
240. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	1-00329	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0464
241. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	1-00329	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	Muzej in galerije mesta Ljubljane	22-0496
242. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko najdišče Kamna Gorica	1-10671	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0506

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
243. Ljubljana	Ljubljana - Arheološko območje Vevče-Polje	1-18812	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0526
244. Logatec	Logatec - Arheološko najdišče Longaticum	1-11102	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0115
245. Logatec	Logatec - Arheološko najdišče Longaticum	1-11102	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0258
246. Logatec	Logatec - Arheološko najdišče Longaticum	1-11102	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0426
247. Logatec	Logatec - Arheološko najdišče Longaticum	1-11102	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0457
248. Loka pri Zidanem mostu	Loka pri Zidanem Mostu - Dvorec Loka	1-10185	arheološki testni izkop	Arhej d.o.o.	22-0101
249. Lož	Lož - Mesto	1-13752	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0269
250. Lukovica	Krašnja - Rimska cesta Emona-Celeia	1-12775	arheološke raziskave ob gradnji	dr. Vesna Merc s.p.	22-0092
251. Mala vas pri Grosupljem	Mala vas pri Grosupljem - Arheološko območje	1-11870	arheološki testni izkop	Arhej d.o.o.	22-0038
252. Mala vas pri Grosupljem	Mala vas pri Grosupljem - Arheološko območje	1-11870	arheološki testni izkop	Arhej d.o.o.	22-0141
253. Mali Korinj	Mali Korinj - Arheološko območje	1-15889	ostalo/izravnalni ukrep	/	/
254. Malo Hudo	Malo Hudo - Rimska cesta	1-15754	arheološki testni izkop	Primož Stergar s.p.	22-0015
255. Maribor	Razvanje - Villa rustica v Bohovi	1-06407	arheološki površinski pregled, arheološki podpovršinski pregled	Skupina Stik	22-0090
256. Maribor	Maribor - Arheološko najdišče Zgornje Radvanje	1-28108	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0159
257. Maribor	Maribor - Arheološko najdišče Branik	1-06067	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0494
258. Markovec	Markovec - Arheološko območje Gmajna	1-10945	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0152
259. Matena	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje, Ljubljana - Kulturna krajina Ljubljansko barje, Dol pri Borovnici - Naselbina Črešnja	1-09368, 1-11819, 1-21847	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0421
260. Medlog	Celje - Arheološko najdišče Celje	1-00056	arheološke raziskave ob gradnji	Pokrajinski muzej Celje	22-0388
261. Medvedje Brdo	Medvedje Brdo - Cerkev sv. Katarine	1-04136	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0007
262. Medvode	Verje - Arheološko najdišče Verje	1-22860	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik	22-0171
263. Medvode	Medvode - Arheološko najdišče Svetje	1-22861	arheološko izkopavanje	AVGUSTA d.o.o.	22-0403
264. Medvode, Verje	Verje - Arheološko najdišče Verje	1-22860	arheološke raziskave ob gradnji	Arhej d.o.o.	22-0185
265. Mekinje nad Stično	Mekinje nad Stično - Arheološko območje Ilovec	1-15749	arheološke raziskave ob gradnji	Primož Stergar s.p.	22-0267
266. Mengeš	Mengeš - Arheološko območje Gobavica	1-09718	arheološke raziskave ob gradnji	Arhej d.o.o.	22-0248

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
267. Mengeš	Mengeš - Arheološko območje Gobavica	1-09718	arheološke raziskave ob gradnji	Mat evž Lavrinc s.p.	22-0327
268. Metlika	Otok - Arheološko najdišče Otoško polje	1-11115	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0097
269. Metlika	Metlika - Arheološko območje Metlika	1-09562	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0120
270. Metlika	Metlika - Arheološko območje Metlika	1-09562	arheološki testni izkop	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0233
271. Metlika	Metlika - Arheološko območje Metlika	1-09562	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0278
272. Metlika	Metlika - Arheološko območje Metlika	1-09562	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0353
273. Metlika	Metlika - Arheološko območje Metlika	1-09562	arheološki testni izkop	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0393
274. Metlika	Metlika - Arheološko najdišče Pungart, Metlika - Arheološko območje Metlika	1-11093, 1-09562	arheološke raziskave ob gradnji, arheološki testni izkop	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0425
275. Metnaj	Metnaj - Arheološko najdišče Praprešče	1-15750	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0407
276. Mezgovci ob Pesnici	Mezgovci ob Pesnici - Prazgodovinska naselbina Dolnica	1-29504	arheološke raziskave ob gradnji	dr. Vesna Merc s.p.	22-0375
277. Mihalovec	Dobova - Arheološko območje	1-09804	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0445
278. Mirke	Mirke - Arheološko najdišče Hrastje, Mirke - Vas	1-10527, 1-00459	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0512
279. Mislinjska Dobrava	Mislinjska Dobrava - Rimska cesta Celeia-Virunum	1-07954	arheološke raziskave ob gradnji	Koroški pokrajinski muzej	22-0503
280. Mislinjska Dobrava	Mislinjska Dobrava - Rimska cesta Celeia-Virunum	1-07954	arheološke raziskave ob gradnji	Koroški pokrajinski muzej	22-0504
281. Moravče	Moravče - Lokacija dvorca Moravče	1-17740	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0360
282. Most na Soči	Most na Soči - Arheološko najdišče Sveta Lucija	1-00470	geofizikalni pregled, arheološki testni izkop	Tolminski muzej	22-0061
283. Most na Soči	Most na Soči - Arheološko najdišče Sveta Lucija	1-00470	geofizikalni pregled, arheološki testni izkop	Tolminski muzej	22-0062
284. Most na Soči	Most na Soči - Arheološko najdišče Sveta Lucija	1-00470	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0285
285. Most na Soči	Most na Soči - Arheološko najdišče Sveta Lucija	1-00470	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	Samo Hvalec s.p.	22-0427
286. Motnik	Motnik - Naselbina Za zidom	1-11346	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0491
287. Mozirje	Mozirje - Staro trško jedro	1-04452	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0236
288. Murave	Javorje pri Delnicah - Antični vodovod	1-12129	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0096
289. Murska Sobota	Murska Sobota - Arheološko najdišče Nova Tabla II	1-30465	arheološko izkopavanje	Pomurski muzej Murska Sobota	22-0025
290. Murska Sobota	Murska Sobota - Arheološko najdišče Mestno jedro	1-30895	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0398
291. Murska Sobota	Murska Sobota - Arheološko najdišče Mestno jedro	1-30895	arheološki testni izkop	Pomurski muzej Murska Sobota	22-0441

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
292. Nomenj	Bohinjska Bistrica - Arheološko najdišče Ajdovski gradec, Nomenj - Hemin plavž	1-00032, 1-28522	arheološke raziskave ob gradnji	ArheoAlpe	22-0443
293. Notranje Gorice	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0016
294. Notranje Gorice	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0102
295. Notranje Gorice	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	Arhej d.o.o.	22-0123
296. Notranje Gorice	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	Šimen Sterle s.p.	22-0317
297. Notranje Gorice	Notranje Gorice - Arheološko najdišče Kušljanov graben	1-11448	arheološki testni izkop	Šimen Sterle s.p.	22-0349
298. Notranje Gorice	Notranje Gorice - Kolišče Gmajna	1-00485	arheološki testni izkop	Matevž Lavrinc, s.p.	22-0450
299. Notranje Gorice	Notranje Gorice - Železniška proga Notranje Gorice-Preserje	1-12484	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0488
300. Notranje Gorice, Žabnica	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0203
301. Novo mesto	Novo mesto - Arheološko najdišče Mestno jedro-Kandija	1-00493	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0043
302. Novo mesto	Novo mesto - Hiša Glavni trg 27	1-08553	arheološki testni izkop	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0049
303. Novo mesto	Novo mesto - Arheološko območje Graben	1-15646	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	Arhej d.o.o.	22-0218
304. Novo mesto	Bršljin - Arheološko najdišče Laze	1-20421	arheološke raziskave ob gradnji	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0281
305. Novo mesto	Novo mesto - Sodišče	1-14405	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	Arhej d.o.o.	22-0346
306. Novo mesto	Novo mesto - Dvorec Mostek	1-10839	arheološke raziskave ob gradnji	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0396
307. Oplotnica	Oplotnica - Arheološko območje Oplotnica	1-29857	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0136
308. Orehovec	Orehovec - Arheološko območje Gorenji-Dolenji Orehovec	1-16526	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0156
309. Ormož	Ormož - Mestno jedro	1-00499	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0010
310. Ormož	Ormož - Mestno jedro	1-00499	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0079
311. Ormož	Ormož - Arheološko najdišče Mestno jedro	1-00500	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0208
312. Otočec	Otočec - Arheološko najdišče Košenice	1-22379	arheološke raziskave ob gradnji	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0435
313. Parižlje	Parižlje - Arheološko območje Dolge njive	1-29205	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0516
314. Pece	Pece - Arheološko območje	1-11875	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0307

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
315. Pijava Gorica	Gumnišče - Kulturna krajina Rogoče	1-24390	arheološke raziskave ob gradnji	dr. Vesna Merc s.p.	22-0089
316. Piran	Piran - Mestno jedro	1-00513	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0161
317. Piran	Piran - Mestno jedro	1-00513	arheološki strukturni pregled, stavbna analiza in čiščenje površin, vzorčenje z vrtinami	Skupina STIK	22-0244
318. Piran	Piran - Arheološko najdišče Piran mesto	1-24978	arheološki strukturni pregled, stavbna analiza in čiščenje površin, arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0350
319. Pivka	Pivka - Arheološko območje Kerin	1-04779	arheološko izkopavanje	PJP d.o.o.	22-0451
320. Pivola	Pivola - Gomilno grobišče	1-08977	arheološki testni izkop	Samo Hvalec s.p.	22-0197
321. Planina V Lazu in Ogradi	Julijske Alpe - Triglavski narodni park	1-07593	arheološki testni izkop, drugi arheološki pregledi in vzorčenja	ArheoAlpe	22-0340
322. Plešivica	Plešivica na Barju - Gradišče, Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-11417, 1-09368	arheološki testni izkop	Arhos d.o.o.	22-0414
323. Pobrež	Oplotnica - Arheološko območje Oplotnica, Markečica - Rimska cesta Celeia-Poetovio, Dobriška vas - Arheološko območje Pungert	1-29857, 1-06877, 1-29853	arheološki podpovršinski pregled, arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0432
324. Podbukovje	Podbukovje - Arheološko najdišče Ograja	1-15711	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0363
325. Podgora	Podgora ob Paki - Arheološko območje Pri železnici	1-29204	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0142
326. Podhosta	Podhosta - Arheološko območje Log	1-21423	arheološki testni izkop	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0323
327. Podkraj	Podkraj - Arheološko najdišče Na Tratah	1-12163	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0411
328. Podlipa	Podlipa - Arheološko najdišče Podlipa	1-10529	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0134
329. Podmolnik	Podmolnik - Gradišče Marenček	1-18797	arheološki testni izkop	Matevž Lavrinc, s.p.	22-0448
330. Podpeč pod skalo	Podpeč pod Skalo - Arheološko najdišče Podpeški grad	1-24132	arheološki testni izkop	Draško Josipovič - arheološke raziskave in publiciranje	22-0081
331. Podplešivica	Podplešivica - Arheološko najdišče Roje-Zamedvedica-Bluše	1-00529	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0357
332. Podplešivica	Podplešivica - Arheološko najdišče Roje-Zamedvedica-Bluše, Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-00529, 1-09368	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0499
333. Podroje	Podroje - Arheološko najdišče Roje	1-19946	ostalo/izravnalni ukrep	/	/
334. Podroje	Podroje - Arheološko najdišče Roje	1-19946	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0490

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
335. Podzemelj	Podzemelj - Arheološko najdišče Podzemelj	1-00552	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0119
336. Polhov Gradec	Polhov Gradec - Vaško jedro	1-09915	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0280
337. Polhov Gradec	Polhov Gradec - Arheološko najdišče	1-16269	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0300
338. Polhov Gradec	Polhov Gradec - Arheološko najdišče	1-16269	arheološke raziskave ob gradnji	Samo Hvalec s.p.	22-0390
339. Polhov Gradec	Polhov Gradec - Arheološko najdišče	1-16269	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0469
340. Polica	Blečji vrh - Arheološko območje	1-09344	arheološke raziskave ob gradnji	Primož Stergar s.p.	22-0005
341. Poljane nad Škofjo Loko	Javorje pri Delnicah - Antični vodovod	1-12129	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0056
342. Poljane nad Škofjo Loko	Poljane nad Škofjo Loko - Arheološko najdišče Sv. Martin	1-29838	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0297
343. Pomjan	Pomjan - Vas	1-01530	arheološki testni izkop	Skupina STIK	22-0191
344. Pomjan	Pomjan - Vas	1-01530	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0193
345. Pomjan	Pomjan - Arheološko najdišče Monte Romano	1-20887	arheološki testni izkop	Samo Hvalec s.p.	22-0212
346. Pomjan	Pomjan - Arheološko najdišče Straža, Boršt nad Dragonjo - Kulturna krajina notranja Slovenska Istra	1-17031, 1-15089	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	Samo Hvalec s.p.	22-0463
347. Potok pri Vačah	Vače - Prazgodovinsko gradišče z grobišči	1-00796	arheološke raziskave ob gradnji	Matej Draksler s.p.	22-0419
348. Povir	Povir - Arheološko najdišče Tabor	1-00566	arheološki testni izkop	Samo Hvalec s.p.	22-0291
349. Površje	Površje - Arheološko območje	1-16530	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0095
350. Površje	Površje - Arheološko območje	1-16530	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0127
351. Prade	Prade - Arheološko najdišče Babuder	1-16583	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0371
352. Preddvor	Preddvor - Park graščine Preddvor	1-14233	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0204
353. Preddvor	Preddvor - Arheološko najdišče Park graščine Preddvor, Preddvor - Vaško jedro, Preddvor - Graščina Preddvor	1-30597, 1-10143, 1-10140	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0497
354. Predjama	Predjama - Grajska kašča, Predjama - Vaško jedro, Predjama - Grad Jama	1-13743, 1-07583, 1-00569	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0459
355. Prem	Prem - Grad	1-00574	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0111
356. Prem	Prem - Arheološko najdišče sv. Katarina	1-27996	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0324
357. Prevalje	Kotlje - Rimska cesta Celeia-Virunum	1-07627	arheološke raziskave ob gradnji	Koroški pokrajinski muzej	22-0190

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
358. Pristavlja vas	Vir pri Stični - Prazgodovinsko gradišče in gomilna grobišča	1-00821	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0234
359. Ptuj	Ptuj - Arheološko najdišče Štuki-Marof	1-29020	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0040
360. Ptuj	Ptuj - Arheološko najdišče Levi breg	1-09155	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0104
361. Ptuj	Ptuj - Arheološko najdišče Levi breg	1-09155	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0139
362. Ptuj	Ptuj - Arheološko najdišče Levi breg	1-09155	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0150
363. Ptuj	Ptuj - Arheološko najdišče Levi breg	1-09155	arheološke raziskave ob gradnji	Samo Hvalec s.p.	22-0173
364. Ptuj	Ptuj - Arheološko najdišče Levi breg	1-09155	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0195
365. Ptuj	Ptuj - Mestno jedro	1-00580	arheološke raziskave ob gradnji	Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož	22-0201
366. Ptuj	Ptuj - Arheološko najdišče Levi breg	1-09155	arheološko izkopavanje	PJP d.o.o.	22-0339
367. Ptuj	Ptuj - Arheološko najdišče Levi breg	1-09155	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0365
368. Ptuj	Spodnja Hajdina - Arheološko najdišče Hajdina	1-00581	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0383
369. Ptuj	Spodnja Hajdina - Arheološko najdišče Hajdina	1-00581	arheološko izkopavanje, arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0412
370. Ptuj	Spodnja Hajdina - Arheološko najdišče Hajdina	1-00581	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0446
371. Ptuj	Spodnja Hajdina - Arheološko najdišče Hajdina	1-00581	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0470
372. Ptuj	Spodnja Hajdina - Arheološko najdišče Hajdina	1-00581	arheološke raziskave ob gradnji	Samo Hvalec s.p.	22-0475
373. Ptuj	Ptuj - Arheološko najdišče Levi breg	1-09155	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0489
374. Ptuj	Ptuj - Arheološko najdišče Levi breg	1-09155	arheološko dokumentiranje uničenja	Primož Stergar s.p.	22-0493
375. Ptuj	Ptuj - Arheološko najdišče Desni breg	1-09156	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0444
376. Radmirje	Radmirje - Arheološko najdišče Gradišče, Radmirje - Vas	1-30200, 1-04453	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0505
377. Radovljica	Zgoša - Vaško jedro	1-11129	arheološko izkopavanje	ZVKDS CPA	22-0054
378. Radovljica	Radovljica - Arheološko območje Radovljica	1-00599	arheološke raziskave ob gradnji	Matevž Lavrinc s.p.	22-0148
379. Radovljica	Radovljica - Arheološko območje Radovljica	1-00599	arheološke raziskave ob gradnji	Maruša Urek s.p.	22-0225
380. Rakek	Rakek - Arheološko najdišče Srnjak	1-10965	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0160
381. Rakek	Rakek - Arheološko najdišče Srnjak	1-10965	arheološki testni izkop	Luxor, Luka Rozman s.p.	22-0409
382. Ravno Brdo	Ravno Brdo - Arheološko območje Pri Teličarju	1-14888	arheološki testni izkop	Šimen Sterle s.p.	22-0452
383. Razvanje	Razvanje - Cerkev sv. Mihaela	1-03011	arheološke raziskave ob gradnji	Primož Stergar s.p.	22-0068

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
384. Razvanje, Pivola, Maribor, Slivnica pri Mariboru, Rogoza, Hotinja vas	Maribor - Arheološko najdišče Betnava	1-00425	arheološki površinski pregled, vzorčenje z vrtnami	Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za arheologijo	22-0381
385. Repnje	Repnje - Gradišče sv. Tilen	1-19332	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0070
386. Ribnica	Ribnica pri Brežicah - Arheološko najdišče Romula	1-09335	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0250
387. Ribnica	Ribnica - Grad	1-09233	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0254
388. Ribnica	Ribnica - Mestno jedro	1-07833	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0311
389. Sava	Sava - Arheološko območje	1-22877	arheološki testni izkop	Matej Draksler s.p.	22-0502
390. Savica	Ribčev Laz - Arheološko najdišče Gradec	1-00620	arheološki testni izkop	ArheoAlpe	22-0239
391. Sela pri Dobovi	Dobova - Arheološko območje	1-09804	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0527
392. Sela pri Dobovi, Dobova	Dobova - Arheološko območje	1-09804	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0166
393. Senuše	Senuše - Arheološko najdišče sv. Lucija	1-16534	arheološki testni izkop	Arhos d.o.o.	22-0217
394. Sevnica	Sevnica - Staro mestno jedro	1-09280	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0170
395. Sevnica	Sevnica - Staro mestno jedro	1-09280	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0422
396. Skrilje	Skrilje - Vas	1-23637	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0296
397. Slatna	Slatna - Ruševine gradu Glantz	1-17606	arheološke raziskave ob gradnji	Maruša Urek s.p.	22-0472
398. Slivice	Unec - Antično grobišče	1-10981	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0273
399. Slovenj Gradec	Stari trg pri Slovenj Gradcu - Arheološko najdišče Colatio	1-00693	arheološke raziskave ob gradnji	Koroški pokrajinski muzej	22-0308
400. Slovenske Konjice	Slovenske Konjice - Mestno jedro	1-00664	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0361
401. Slovenski Javornik	/	/	arheološko izkopavanje	Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za arheologijo	22-0215
402. Smrjene	Gradišče nad Pijavo Gorico - Arheološko najdišče Gradišče	1-16739	arheološki podpovršinski pregled	Samo Hvalec s.p.	22-0437
403. Spodnja Gorica	Spodnja Gorica - Arheološko najdišče Gmajna	1-15555	arheološki testni izkop	Matevž Lavrinc s.p.	22-0021
404. Spodnja Slivnica	Spodnja Slivnica - Arheološko območje Zavrh	1-11882	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0413
405. Spodnji Kašelj	Ljubljana - Arheološko najdišče Spodnji Kašelj	1-14900	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0071

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
406. Spodnji Kašelj	Ljubljana - Arheološko najdišče Spodnji Kašelj	1-14900	arheološki testni izkop	Tica Sistem d.o.o.	22-0129
407. Središče ob Dravi	Središče ob Dravi - Arheološko območje Lipje	1-30073	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0517
408. Stanetinci	Andrenci - Eneolitska naselbina Andreški vrh	1-00005	arheološki testni izkop	Primož Stergar s.p.	22-0511
409. Stanežiče	Stanežiče - Rimskodobno grobišče	1-28644	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik-za Konzorcij ARKLJ 2	22-0382
410. Stara Fužina, Srednja vas v Bohinju, Polje, Krnica	Julijske Alpe - Triglavski narodni park	1-07593	arheološke raziskave ob gradnji	ArheoAlpe	22-0271
411. Stara vas	Krško - Arheološko najdišče Stara vas	1-16518	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0110
412. Stari trg	Stari trg pri Višnji Gori - Arheološko najdišče v dolini Višnjice	1-15752	ostalo/izravnalni ukrep	/	/
413. Stari trg	Stari trg pri Višnji Gori - Arheološko najdišče v dolini Višnjice	1-15752	ostalo/izravnalni ukrep	/	/
414. Stari trg pri Ložu	Stari trg pri Ložu - Arheološko najdišče Gradišče	1-10975	arheološki testni izkop	Šimen Sterle s.p.	22-0290
415. Stična	Vir pri Stični - Prazgodovinsko gradišče in gomilna grobišča	1-00821	arheološke raziskave ob gradnji	Primož Stergar s.p.	22-0338
416. Strahomer	Strahomer - Arheološko območje Trnovo	1-11161	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0335
417. Suhadole	Suhadole - Arheološko najdišče Dolge njive	1-15149	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0003
418. Suhadole	Suhadole - Arheološko najdišče Dolge njive	1-15149	arheološke raziskave ob gradnji	Matevž Lavrinc s.p.	22-0266
419. Sveto			geofizikalni pregled, arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0305
420. Svibnik	Črnomelj - Arheološko najdišče Čardak	1-20280	arheološki testni izkop	Filipidis d.o.o.	22-0449
421. Šared	Šared - Arheološko najdišče Grublje	1-21662	arheološki testni izkop	ArheoVed, Pavla Peterle Udovič s.p.	22-0221
422. Šared	Šared - Arheološko najdišče Grublje	1-21662	arheološki testni izkop	Samo Hvalec s.p.	22-0416
423. Šempas	Šempas - Vaško jedro	1-24951	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0270
424. Šempeter v Savinjski dolini	Šempeter v Savinjski dolini - Antična nekropola	1-01053	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0263
425. Šentjanž	Šentjanž pri Mozirju - Arheološko najdišče Sv. Janez	1-04462	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0080
426. Šentjur	Rifnik - Arheološko najdišče Rifnik	1-00622	arheološke raziskave ob gradnji	Matevž Lavrinc, s.p.	22-0458
427. Šentjur	Rifnik - Arheološko najdišče Rifnik	1-00622	arheološke raziskave ob gradnji	Matevž Lavrinc, s.p.	22-0460

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
428. Šentvid pri Stični	Šentvid pri Stični - Arheološko najdišče Grbčev dovc	1-15724	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0045
429. Šentvid pri Stični	Šentvid pri Stični - Arheološko najdišče Grbčev dovc	1-15724	arheološke raziskave ob gradnji	Dražko Josipovič - arheološke raziskave in publiciranje	22-0144
430. Šentviška Gora	Šentviška Gora - Ruševine cerkve sv. Petra in Pavla	1-18085	arheološke raziskave ob gradnji	Tolminski muzej	22-0298
431. Šilentabor	Šilentabor - Arheološko najdišče	1-00764	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0207
432. Škocjan	Škocjan - Vaško jedro	1-18391	arheološke raziskave ob gradnji	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0189
433. Škofije	Ankaran - Arheološko najdišče Internistična bolnišnica	1-01331	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0042
434. Škofja Loka	Škofja Loka - Arheološko najdišče Kamnitnik	1-30319	arheološki testni izkop	Arhej d.o.o.	22-0048
435. Škofja Loka	Škofja Loka - Mestno jedro	1-00737	vzorčenje z vrtinami, arheološki testni izkop	Arhej d.o.o.	22-0299
436. Škofja Loka	Škofja Loka - Mestno jedro	1-00737	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0330
437. Škofja Loka	Škofja Loka - Arheološko najdišče Kamnitnik	1-30319	arheološke raziskave ob gradnji	Arhej d.o.o.	22-0501
438. Škofja Loka	Škofja Loka - Arheološko najdišče Škofja Loka	1-00738	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0514
439. Škofljica	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0027
440. Škofljica	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0135
441. Škofljica	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0289
442. Škofljica	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	ArheoVed, Pavla Peterle Udovič s.p.	22-0374
443. Škofljica	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina Stik-za Konzorcij ARKLJ2	22-0397
444. Škofljica	Lanišče - Arheološko najdišče Rupa	1-16740	arheološki testni izkop	ArheoAlpe	22-0484
445. Škofljica, Vrhnika, Brezovica, Ig, Borovnica, Dragomer	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološke raziskave ob gradnji	Inštitut za arheologijo ZRC SAZU	22-0109
446. Šmarje	Šmarje-Sap - Arheološko območje	1-11885	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0117
447. Šmarje Sap	Šmarje-Sap - Arheološko območje	1-11885	arheološke raziskave ob gradnji	Arhej d.o.o.	22-0188
448. Šmarje-Sap	Šmarje-Sap - Arheološko območje	1-11885	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	Skupina STIK	22-0186
449. Šmartno	Šmartno pri Cerkljah - Arheološko najdišče Straža-Cerkovnek-Brinovce	1-09697	ostalo/izravnalni ukrep	/	/

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
450. Šmartno	Šmartno pri Cerkljah - Arheološko najdišče Straža-Cerkovnek-Brinovce	1-09697	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0009
451. Šmartno	Šmartno pri Cerkljah - Arheološko najdišče Straža-Cerkovnek-Brinovce	1-09697	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0165
452. Šmartno	Šmartno v Brdih - Vas	1-00753	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0454
453. Šmartno pri Slovenj Gradcu, Škale	Šmartno pri Slovenj Gradcu - Arheološko območje Pod Homcem	1-29692	arheološki testni izkop, arheološki podpovršinski pregled	PJP d.o.o.	22-0077
454. Tabor	Tabor - Cerkev sv. Jurija	1-03038	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0380
455. Tabor	Tabor pri Vrabčah - Arheološko najdišče Tabor	1-07323	arheološko dokumentiranje uničenja, arheološki testni izkop	Matevž Lavrinc, s.p.	22-0485
456. Temenica	Šmartno pri Litiji - Arheološko območje Ob Črnem potoku	1-30498	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0235
457. Tolmin	Tolmin - Ruševine gradu na Kozlovem robu	1-05040	geofizikalni pregled, arheološki testni izkop	Tolminski muzej	22-0158
458. Tolmin	Tolmin - Ruševine gradu na Kozlovem robu	1-05040	arheološko izkopavanje	Skupina STIK	22-0387
459. Tolmin	Tolmin - Trško jedro, Tolmin - Coroninijeva graščina	1-14506, 1-05772	arheološki testni izkop	Skupina STIK	22-0447
460. Tomišelj	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0332
461. Trebnje	Hudeje - Gomilno grobišče Kovačev laz	1-26498	arheološki testni izkop	Skupina STIK	22-0086
462. Trebnje	Trebnje - Arheološko najdišče Trebnje	1-00776	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0247
463. Trebnje	Trebnje - Arheološko najdišče Trebnje	1-00776	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	Terarhis d.o.o.	22-0306
464. Trebnje	Trebnje - Arheološko najdišče Praetorium Latobiorum	1-09683	arheološke raziskave ob gradnji	Filipidis d.o.o.	22-0331
465. Trnovo	Kobarid - Arheološko najdišče Tonovcov grad	1-05022	arheološke raziskave ob gradnji	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0023
466. Trnovo	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	PJP d.o.o.	22-0106
467. Trnovo	Ilirska Bistrica - Arheološko najdišče Trnovo	1-00780	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0329
468. Trojane	Trojane - Arheološko najdišče Atrans	1-00781	arheološke raziskave ob gradnji	Matej Draksler s.p.	22-0209
469. Trojane	Trojane - Arheološko najdišče Atrans	1-00781	arheološki testni izkop	Matej Draksler s.p.	22-0467
470. Tupaliče	Tupaliče - Arheološko območje	1-09696	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0057
471. Turjak	Turjak - Grad Turjak	1-00790	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0500
472. Utik	Utik - Gradišče Drnovec	1-19334	arheološki testni izkop	Šimen Sterle s.p.	22-0227
473. Velenje	Velenje - Arheološko območje Dorše	1-11679	arheološki površinski pregled, arheološki podpovršinski pregled	PJP d.o.o.	22-0261

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
474. Velenje	Pesje - Arheološko najdišče Dolgo Polje	1-21515	vzorčenje z vrtnami	PJP d.o.o.	22-0348
475. Velenje	Velenje - Arheološko območje Turn	1-29735	arheološko dokumentiranje uničenja, arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0379
476. Velika Dobrava	Velika Dobrava - Arheološko najdišče Zglavnice	1-15753	arheološki testni izkop	Samo Hvalec s.p.	22-0237
477. Velika Ilova Gora, Ravni Dol	Velika Ilova Gora - Arheološko območje Široke njive in Podcestnice	1-11888	arheološke raziskave ob gradnji	Primož Stergar s.p.	22-0377
478. Velika Kostrevnica	Velika Kostrevnica - Arheološko najdišče Bregarjev Laz	1-19944	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0179
479. Velika vas pri Krškem	Površje - Arheološko območje	1-16530	arheološki testni izkop	Matevž Lavrinc s.p.	22-0033
480. Velike Lašče	Laporje - Arheološko najdišče Ločica	1-29234	arheološke raziskave ob gradnji	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0294
481. Velike Lašče	Velike Lašče - Arheološko najdišče Lašče	1-16131	arheološki testni izkop	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0525
482. Velike Žablje	Velike Žablje - Cerkev sv. Florijana	1-04096	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0456
483. Verd, Vrhnika	Podpeč - Arheološko najdišče Ljubljana	1-11420	arheološki podpovršinski pregled, arheološke raziskave ob gradnji	Arhej d.o.o.	22-0051
484. Verje	Verje - Arheološko najdišče Verje	1-22860	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0180
485. Vikrče	Vikrče - Rimskodobno grobišče	1-22859	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	Arhej d.o.o.	22-0355
486. Vikrče	Vikrče - Rimskodobno grobišče	1-22859	arheološki testni izkop	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0507
487. Vinji vrh	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Arheološko najdišče Strmec	1-10872	arheološke raziskave ob gradnji	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0130
488. Vipava	Vipava - Trško jedro	1-00817	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0046
489. Vipava	Vipava - Trško jedro	1-00817	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0162
490. Vir pri Stični	Vir pri Stični - Arheološko najdišče Kojina	1-29663	geofizikalni pregled, arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0143
491. Vir pri Stični	Vir pri Stični - Prazgodovinsko gradišče in gomilna grobišča	1-00821	arheološki podpovršinski pregled, arheološki testni izkop	Primož Stergar s.p.	22-0176
492. Vir pri Stični	Vir pri Stični - Prazgodovinsko gradišče in gomilna grobišča	1-00821	arheološke raziskave ob gradnji, arheološko izkopavanje	Primož Stergar s.p.	22-0283
493. Vir pri Stični	Vir pri Stični - Arheološko najdišče Kojina	1-29663	arheološke raziskave ob gradnji	Primož Stergar s.p.	22-0528
494. Višnja Gora	Višnja gora - Mestno jedro	1-00828	arheološke raziskave ob gradnji	Arhos d.o.o.	22-0320
495. Vnanje Gorice	Ljubljana - Kulturna krajina Ljubljansko barje	1-11819	arheološki testni izkop	Šimen Sterle s.p.	22-0017
496. Vnanje Gorice	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0268
497. Vnanje Gorice	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0351

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
498. Vnanje Gorice	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje, Ljubljana - Kulturna krajina Ljubljansko barje	1-09368, 1-11819	arheološki testni izkop	Šimen Sterle s.p.	22-0453
499. Vodice	Vodice v Dobropolju - Gomilno grobišče	1-16204	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0187
500. Vojnik	Vojnik - Arheološko najdišče	1-04254	arheološke raziskave ob gradnji	Maruša Urek s.p.	22-0524
501. Volče	Volče pri Tolminu - Cerkev sv. Lenarta	1-04112	arheološke raziskave ob gradnji	Tolminski muzej	22-0125
502. Volčji Potok	Volčji Potok - Arboretum, Volčji Potok - Stari grad	1-07904, 1-09912	arheološke raziskave ob gradnji	ZVKDS CPA	22-0442
503. Vransko	Vransko - Trško naselje	1-00979	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0163
504. Vransko	Vransko - Trško naselje	1-00979	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0177
505. Vransko	Vransko - Trško naselje	1-00979	arheološki testni izkop	Primož Stergar s.p.	22-0468
506. Vrh nad Želimljami	Vrh nad Želimljami - Arheološko najdišče sv. Peter	1-15947	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0372
507. Vrh nad Želimljami	Vrh nad Želimljami - Arheološko najdišče sv. Peter	1-15947	arheološki testni izkop	Tica Sistem d.o.o.	22-0518
508. Vrh nad Želimljami	Vrh nad Želimljami - Arheološko najdišče sv. Peter	1-15948	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0520
509. Vrhnika	Vrhnika - Arheološko najdišče Nauportus	1-00844	arheološki testni izkop	Tica Sistem d.o.o.	22-0002
510. Vrhnika	Vrhnika - Arheološko najdišče Nauportus	1-00844	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0036
511. Vrhnika	Vrhnika - Arheološko najdišče Nauportus	1-00844	arheološki testni izkop, arheološke raziskave ob gradnji	Tica Sistem d.o.o.	22-0050
512. Vrhnika	Vrhnika - Arheološko najdišče Nauportus	1-00844	arheološke raziskave ob gradnji	Tica Sistem d.o.o.	22-0052
513. Vrhnika	Vrhnika - Arheološko najdišče Nauportus	1-00844	arheološki testni izkop	ArheoVed, Pavla Peterle Udovič s.p.	22-0124
514. Vrhnika	Vrhnika - Arheološko najdišče Nauportus	1-00844	arheološke raziskave ob gradnji	Tica Sistem d.o.o.	22-0192
515. Vrhnika	Vrhnika - Arheološko najdišče Nauportus	1-00844	arheološke raziskave ob gradnji	Tica Sistem d.o.o.	22-0198
516. Vrhnika	Podpeč - Arheološko najdišče Ljubljana, Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje, Ljubljana - Kulturna krajina Ljubljansko barje	1-11420, 1-09368, 1-11819	arheološki pod površinski pregled, arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0486
517. Vrhnika, Sinja Gorica	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološke raziskave ob gradnji	Arhej d.o.o.	22-0255
518. Zalog	Zalog pri Prečni - Arheološko območje Zalog	1-15642	ostalo/izravnalni ukrep	/	/
519. Zbure	Zbure - Dvorec Zbure	1-30221	arheološki testni izkop	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0066
520. Zdole	Zdole - Arheološko območje sv. Jurij	1-16541	arheološki pod površinski pregled	Samo Hvalec s.p.	22-0085

Kraj raziskave	Enota dediščine	EŠD	Vrsta raziskave	Odgovorni izvajalec	Koda raziskave
521. Zdole	Zdole - Arheološko območje sv. Jurij	1-16541	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0276
522. Zdole	Zgornja Pohanca - Antično grobišče	1-10606	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0410
523. Zgornja Hajdina	Zgornja Hajdina - Arheološko najdišče Zgornja Hajdina	1-06484	arheološke raziskave ob gradnji	Skupina STIK	22-0513
524. Zgornje Škofije	Dekani - Arheološko najdišče Kaštelir	1-16575	arheološki testni izkop	AVGUSTA d.o.o.	22-0522
525. Zreče	Zreče - Arheološko najdišče Zgornje Zreče	1-10347	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0318
526. Žabnica	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0288
527. Žabnica	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje	1-09368	arheološki testni izkop	ZVKDS CPA	22-0295
528. Žabnica	Ljubljana - Arheološko območje Ljubljansko barje, Ljubljana - Kulturna krajina Ljubljansko barje	1-09368, 1-11819	arheološki testni izkop	Šimen Sterle s.p.	22-0465
529. Žadovinek	Žadovinek - Arheološko najdišče Petrovce	1-01327	arheološke raziskave ob gradnji	PJP d.o.o.	22-0055
530. Žalna	Žalna - Nekropola v Veliki Žalni	1-11899	arheološki testni izkop	ARHEOTERRA d.o.o.	22-0037
531. Železniki	Železniki - Trško naselje	1-00895	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0282
532. Žiri	Gorenja vas - Kulturna krajina Poljanske Sore	1-18167	arheološke raziskave ob gradnji	AVGUSTA d.o.o.	22-0121
533. Žiri	Žiri - Vaško jedro Stare Žiri	1-09857	arheološko izkopavanje	AVGUSTA d.o.o.	22-0211
534. Žužemberk	Žužemberk - Trško jedro	1-00902	arheološke raziskave ob gradnji	ARHAT, Aleš Tiran s.p.	22-0181